

Ustava prinaša centralizem

Ob prisotnosti nekaj manjšega števila ormoških občinskih poslancev je Ivo Bizjak, predsednik Zbora združenega dela Skupščine Republike Slovenije, podal glavne poudarke k osnutku slovenske ustave. Razpravljali so bili mnenja, da je rok za razpravo odločno prekratek, ker sam osnutek nosi v sebi toliko neznank in pasti, da jih v tako kratkem času ni mogoče dovolj razumeti. Ormoške poslance moti predvsem »izrazita težnja po centralizmu oblastnih funkcij«.

Manjše občine, kot denimo Ormož, po nobenih kriterijih ne bodo mogle dobiti svojega predstavnika v parlamentu. Spet bodo odločali v večjih centrih, pa tudi razni okrajni ali deželni zbori se za »periferijo« do sedaj niso kaj prida zanimali. Navrženi je bilo še nekaj koristnih mnenj in jih bo skupščina občine posredovala republiški ustavni komisiji.

Precej manj so se občinski poslanci »zagreli« pri ureditvi politike zaposlovanja v občini. Kaže, da mnogi poslanci in tudi drugi vedo bore malo o kapitalizaciji delovnega mesta, raznih tečajih in usposabljanju nezaposlenih, ki jih v okviru svoje dejavnosti opravlja Zavod za zaposlovanje.

Iz tega se drugi občinski samoprispevek za gradnjo osnovnošolskih prostorov v občini Ormož. Plan, ki so si ga zastavili pred skoraj petimi leti, uresničujejo. Zgrajeni sta ormoška in ivanjkovska šola, v gradnji je telovadnica v Miklavžu. Kljub vsemu pa ostaja moralni dolg do vseh krajev, ki so s skupnimi moči pomagali graditi šolske objekte v Veliki Nedelji, Središču, Ormožu, Ivanjkovcih in Miklavžu. Milan Ritonja, predsednik odbora za gradnjo osnovnošolskih objektov, je povedal, da je vesel, ker so se v občini lotili tega zahtevnega dela. V kratkem bodo pričeli aktivnosti za tretji občinski samoprispevek.

Nekoliko burnejša razprava je bila pri ustanovitvi komisije SO Ormož za zbiranje podatkov o povojnih pobojih, pravno dvomljivih procesih in drugih nepravilnostih. Socialistična stranka je bila odločno proti. Tone Lusković, poslanec te stranke, je ob tem menil, da gre očitno za »zelo hvalježno snov, prisotno tudi v medijih«, vprašal pa se je, ali je to želja ali potreba ali pa modna muha, ker bo tista občina, ki te komisije ne bo imela, očitno dobila črno piko. V razpravi so menili, da je povojne dogočke potrebno primerno osvetliti.

Pri delegatskih vprašanjih so se ponovno vrteli okoli revizije solidarnostnih sredstev za pozebo, kaže pa, da se bo spor še nadaljeval. Dana pa je bila pobuda, da se tudi občina Ormož prek svojega občinskega odbora RK vključi v pomoč prizadetim po poplavih.

Vida Topolovec

Narava umira jeseni. M. Zupanič

PTUJSKE VODE SO POPLAVLJALE

Škoda ocenjena na 69,6 milijonov dinarjev

Zaradi dolgotrajnega deževja so v četrtek, 1. novembra, tudi na območju ptujске občine močno narasle vse reke in potoki. Ponekod je deroča voda prestopila bregove in pričela poplavliti. Najbolj in najhitreje so bila poplavljen območja v Dravinjski dolini, predvsem okrog Stogovc pri Majšperku. Proti večeru pa je pričela poplavliti tudi Drava pod Novo vasjo, v petek zjutraj je prestopila bregove

in usmerjal občinski izvršni svet. V štabu za civilno zaščito je ves čas deloval center za obveščanje, kamor so s terena nenehno prihajali sveži podatki. V akcijo so se takoj vključili tudi ptujski vodarji in komunalci, na radiu Ptuj pa smo zaradi »izrednega« in pretečega stanja v četrtek popoldne imeli tudi izredno kontaktno oddajo, ki je imela predvsem obveščevalni namen.

pa še ni dokončna) na območju ptujске občine povzročile škodo za okoli 69.614.500.—din. Po oceni je bilo največ škode povzročene na cestnih in prometnih objektih, kjer je uničeno več kot 343 km cest, škoda pa je ocenjena na 35,7 milijonov dinarjev.

Poplavljenih je bilo 63 stanovanjskih hiš ali gospodarskih poslopij in drugih objektov, na katerih je nastala škoda za 13,5 milijonov. Na vodnogospodarskih objektih je škoda ocenjena na več kot 9,5 milijonov, na komunalnih objektih na 185.000 din, na energetiki in elektro omrežju na okoli 250.000 din, na zvezah na telefoniji pa na okoli 75.000 din.

Žal zaradi razmer še ni končana dokončna ocenitev stanja na poplavljenih kmetijskih in drugih površinah. Ocenjujejo, da je voda poplavlila več kot 4.400 hektarov površin, okvirna škoda pa znaša več kot 10,4 milijone dinarjev.

Skupna škoda na območju ptujске občine (69,6 milijonov) znaša 1,12 odstotka od družbenega bruto proizvoda občine Ptuj v obdobju od 1. januarja do 30. septembra 1990. To pa med drugim pomeni, da ne moremo pričakovati denarne pomoči iz sredstev republiške solidarnosti, kjer je cenzus 3 odstotke DBP.

Sicer pa je izvršni svet vzpodbudil vrsto aktivnosti, ki naj bi posledice škode zaradi poplav vsaj omilile. V Tedniku sta posebej objavljeni obvestili sanitarne in davčne inspekcije (stran 15). Prvo opozarja na ravnanje s poplavljenimi živali, drugo pa na davčne olajšave oškodovancev.

Ker ptujška občina trenutno nima svojih sredstev za področje elementarnih, je stališče občinske vlade, da naj bi v bodoče iz solidarnostnih sredstev, namenjenih v republiko, obdržali nujni delež, s čimer bi zadostili vsaj osnovne potrebe sanacije stanja. Sicer pa že teče akcija iskanja sredstev za morebitno povrnitve nastale škode. Ker je ptujška občina tokrat nudila svojo (gasilsko) pomoč tudi drugim, ki so bili v poplavih huje prizadeti, upravičeno pričakuje, da v stiski ne bo ostala sama.

M. Ozmec

Ptujski gasilci so se v četrtek skupaj z domačimi in vojniki borili, da ne bi Rogoznica poplavlila Spuhlje. (foto: M. Ozmec)

še Pesnica, predvsem okrog Mezgovcev.

V reševalno oziroma zaščitno akcijo so se prvi podali gasilci in skupaj s člani civilne zaščite in pozneje še s pripadniki JLA ptujске vojašnice v četrtek popoldne v vrečami peska poviševali bregove narasle Rogoznice v Spuhlji. Sicer pa je že od prvega sporočila preteče nevarnosti akcijo vodil

Ko se je ujma podela in so se vode počasi začele vracati v svoje struge, so stopili na delo ocenjevalci stanja in razmer, tako da so po neutrudnem sobotnem in nedeljskem delu na ponedeljkovi seji izvršnega sveta (ki ni bila prva v tem času) že podali prvo oceno škode in stanja na območju celotne občine.

Poplave so tako po prvi oceni (ki

10.000 GULDNOV ZA NAJMLAJŠE

Perutnina v vrtcu

V ponedeljek je bila v Vzgojno-varstveni organizaciji Mirana Sagadina krajsa slovesnost, dokaj nenavadna tudi za boljše čase našega gospodarjenja. Predstavnik Perutnine Ptuj je ravnateljica vrtca Boži Bratuž izročil ček v vrednosti 61.318,90 dinarjev, ki ga je firma Stark iz Boxnerja iz Nizozemske namenila za najmlajše v ptujski občini. To je firma, ki izdeluje klavniško opremo in je stalni partner Perutnine. Otroci iz vrteške enote Med vrti 1 so se zahvalili s krajšim nastopom, v katerem so prikazali v tem času aktualno domače delo — kolone, ravnateljica pa je predstavnikom kolektivnega poslovnega organa Perutnine predstavila organizacijo. Za denarno darilo, kot je povedala, pa bodo posodobili in kupili učno-vzgojne pripomočke.

NaV

UVODNIK

Niti koščka slovenske zemlje

Obstaja nevarnost, da bi v veliki žepi po svežem denarju, ki naj bi zagotovil hitrejši razvoj in izhod iz sedanje globoke krize, prodali vse, tudi tisto, kar nam je najbolj sveto. Morda bi prodali tudi slovensko zemljo, pravzaprav edino, kar je resnično naše in kar pomeni tudi naše največje bogastvo. Bogastvo za današnje in prihodnje rodove, tudi za tiste torej, do katerih imamo dolg, da jim po izteku našega časa predamo tisto, kar smo prejeli od prednikov.

Znano je, da so naši predniki znali čuvati in braniti svojo zemljo, da pa so kot raja mnogokrat morali kloniti tujcem, ki so imeli oblast in denar.

Danes se Slovenci borimo za svojo oblast na svoji zemlji. To nam bo, upajmo, tudi uspelo. Kapitala pa imajo tujci še vedno več in od tu prihaja nevarnost. Slovenska kmečka zveza je pri čuvanju slovenske zemlje v prvi bojni črti. Čeprav se tudi v njenih vrstah razprava o osnutku slovenske ustave šele pričinja, so že povedali svojo odločno zahtevo: »V ustavi mora biti jasno zapisano, da tujci ne morejo biti lastniki niti koščka slovenske zemlje!«

Danes še nimamo jasnega pojma, kdo je pri nas tujec. Po sprejemu nove slovenske ustave, ki pomeni tudi suverenost države Slovenije, pa bo jasno, da vsi, ki ne bodo želeli ali mogli sprejeti slovenskega državljanstva; danes živi v Sloveniji kar 17 odstotkov Neslovencev.

Razumljivo je, da prihaja odločna zahteva za ohranitev slovenske zemlje iz Kmečke zveze. Kmetstvo je bilo, je in bo temelj za obstoj naroda in njegove pristne kulture.

Ne bi bilo modro, če se ne bi kmetom za branilnimi okopi pridružil sleherni Slovenec. Ko bomo spoznali, da smo hlapi na svoji zemlji, bo za to prepozno.

Jože Bračič

Vabilo Zelenih Ptuja

Tokrat ne vabijo na delovno akcijo, temveč na tretjo skupščino, ki bo v četrtek, 8. novembra (nocelj), ob 17. uri v prostorih stranke, to je v domu krajanov bratje Reš. Kot pišejo v vabilu, je minilo leto dni od ustanovitve Zelenih Ptuja, v tem času pa so bili zelo aktivni in dosegli nekaj nepričakovano dobrih rezultatov. Pred njimi pa je še veliko dela, tudi urejevanje formalnosti v lastni stranki. To zadnje želijo opraviti skupaj s člani in simpatizerji na skupščini, kamor vas vljudno vabijo. Poleg nujnih formalnosti bodo na skupščini sprejeli tudi pravila stranke, volili organe in predsednika ter sprejeli program nadaljnega dela.

JB

super Li
Ptuj

PRIREJA v soboto, 10. novembra,

KRST MARTINA

po starih ljudskih običajih

GOSTJA VEČERA BO ANDREJA MAKOTER (YU MADONNA)

Vstopnina samo 20 din!

ZABAVA DO POZNIH JUTRANJIH UR!

VABLJENI!

SLOVENSKA ZADRUŽNA
KMETIJSKA BANKA, d.d. LJUBLJANA
LJUBLJANA, MIKLOŠIČEVA 4

Slovenska zadrúžna kmetijska banka je razširila svojo poslovno mrežo in tesno sodeluje s hranilno-kreditnimi službami širom Slovenije. Od oktobra dalje lahko v prostorih Hranilno-kreditne službe Ptuj, Titov trg 12, postanete varčevalci Zadrúžne banke in tako varno naložite svoj denar, ki postaja vse bolj cenjen.

Smo banka, ki vam nudi najboljše pogoje varčevanja ter hitre in kakovostne storitve.

Dinarska sredstva občanov obrestujemo po letnih obrestnih merah:

— VLOGE NA VPOGLED	14 %
— VLOGE, VEZANE NAD 1 MESEC	18 %
— VLOGE, VEZANE NAD 3 MESECE	28 %
— VLOGE, VEZANE NAD 6 MESECEV	29 %
— VLOGE, VEZANE NAD 12 MESECEV	30 %
— VLOGE, VEZANE NAD 24 MESECEV	31 %
— VLOGE, VEZANE NAD 36 MESECEV	32 %

PRIDITE IN SE PREPRIČAJTE SAMI, DA SMO BANKA, KI JE PRAVA KAŠČA ZA SADOVE VAŠEGA DELA.

Žiro račun za prizadete po poplavih

Rdeči križ je odprl žiro račun za odpravljanje posledic naravne katastrofe. Posamezniki in podjetja, ki bodo prispevali denar, naj uporabijo številko: 50101-678-51579, S PRIPISOM: ZA POPLAVE.

PREDSTAVLJAMO
VAM . . .

Slovenje- bistriški izvršni svet

Sekretar sekretariata za notranje zadeve in ljudsko obrambo je dipl. ing. elektronike Srečo Goršek, star 32 let, doma iz Poljčan.

Predsednik izvršnega sveta je ekonomist Franc Jug, star 42, doma iz Poljčan.

Sekretar sekretariata za varstvo okolja in urejanje prostora je Janez Bradan, dipl. ing. gradbeništva, 42 let, iz Slov. Bistrice.

Podpredsednik izvršnega sveta, obenem pa sekretar sekretariata za gospodarstvo in finance je dipl. ing. strojništva Janko Kolar, 41 let, doma iz Makol.

Direktor davčne uprave občine Slovenska Bistrica je Martin Modic, 42 let, iz Zgornje Bistrice.

Podpredsednik izvršnega sveta in sekretar sekretariata za občo upravo in družbene dejavnosti je pravnik Franc Kociper, 34, doma iz Poljčan.

Zunanji član slovenjebistriškega izvršnega sveta za področje kmetijstva in gozdarstva je ing. agronomije Jože Brečko, 62 let, iz Poljčan.

Vida Topolovec Foto: L. Steinbacher in Samo Brbre

Inflacija je

Oktober je bila 8,1-odstotna, je izračunal Zvezni zavod za statistiko za obdobje (od 21. septembra do 20. oktobra). Življenjski stroški so se v oktobru v primerjavi s septembrom v Jugoslaviji povečali za 9,1 odstotka, v Sloveniji za 6,9 odstotka. Če pa primerjamo lanski december, se je življenje v Jugoslaviji podražilo za 106,6 odstotka. N.V.

V Halozah so še brez elektrike

Ob lanske katastrofalni ujmi v Halozah je slovenska javnost spoznala, da ima tudi sama območja, ki še kako potrebujejo njeno pomoč. Vodovod, elektrika in cesta so dobrine, ki bi jih družba morala zagotoviti slehernemu svojih državljanov. Po prvem šoku, ko je voda odtekla, so se težave pokazale v vsej svoji razsežnosti. V trenutku se je izkazala solidarnost ljudi, kolektivov, skratka cele družbe. Bolj ko so se rane celile, bolj so se nekateri pipe zapirale. Sedaj je že moč reči, da bo na nekatera vrata potrebno vnovič potrkati. V Halozah uredničujejo načrt elektrifikacije, vendar brez dinarja republiškega komiteja za energetiko in slovenskega elektrogospodarstva. Na obeh naslovih je že stara tujška vlada zaprosila za milijon dinarjev.

Ko so v občini pričeli delati seznam gospodinjstev, ki so še brez elektrike, so najprej zapisali številko 31. Zatem 47, danes pa je na seznamu že 80 gospodinjstev. Največ jih je na območju krajevnih skupnosti Leskovec, kjer se je za napeljavo elektrike odločilo 35 gospodinjstev. Seznam je bilo potrebno večkrat popravljati in dopolnjevati, saj so nekateri nanj prišli neupravičeno. Gre za opuščene vinske kleti, vikende in opuščene stanovanjske hiše. Preverjanje pa je potrebno tudi še sedaj.

Za elektrifikacijo Haloz so iz solidarnostnih sredstev namenili 500 tisoč dinarjev, po podatkih do 1. oktobra letos se je s prodajo slik pridobilo 356.183, prihodki po pogodbah pa so 9500 dinarjev. Skupaj je za elektrifikacijo na voljo 865.683 dinarjev.

Družbeni delež pri napeljavi elektrike je električno omrežje (niskonapetostni priklon elektrike na

hišo) in vsi stroški v zvezi z materialom in delom za ta del. Elektro Maribor — PE Ptuj zagotavlja za vse brezplačno števec. Bodoči odjemalci električne energije pa morajo zagotoviti drogeve, kjer so ti potrebni, izkopati jame ali jarke, pridobiti elektroenergetsko soglasje in plačati stroške za izvedbo hišnih instalacij. Pogodbo za napeljavo električne energije podpišejo Izvršni svet kot naročnik, Elektro Maribor — PE Ptuj kot izvajalec in stranka kot koristnik priključka. Delež družbe pri elektrifikaciji je odvisen tudi od dolžine električnega omrežja, ponekod je nižji od 50 odstotkov, ponekod pa višji. Cena soglasja je 3.559,60 dinarjev. Tisti pa, ki prejema socialno podporo in kmečko pokojnino, pa plačajo samo stroške za izdajo soglasja, ki znašajo 314 dinarjev.

Doslej je elektriko dobilo pet gospodinjstev v Žetalah, po eno v Majšperku in na Destrniku, osem v Leskovcu, pri petih gospodinjstvih pa je samo vprašanje dni, kdaj bo zasvetila luč. V Leskovcu so gradili dve niskonapetostni omrežji: eno v Strmcu, drugo v Veliki Varnici. Vrednost opravljenih del je 418.856,70 dinarjev. Gotovo je, da elektrifikacija letos ne bo končana, da bo potrebno delati še prihodnje leto. Že danes pa je potrebno opozoriti na vprašanje zagotavljanja dogovorjenih sredstev. Škoda, da se delegatom na prejšnjem zasedanju zborov občinske skupščine ni zdelo vredno, da bi razpravljali o zaključnem poročilu o Halozah. Poleg tega je na solidarnostnem računu nekaj denarja, ki bi ga kazalo glede na programe razporediti. MG

TRG TUDI ZA STANOVANJSKO PODROČJE

Kdo bo jutri lastnik stanovanj

Stanovanjski zakon, ki je že dobil zeleno luč v strokovnih krogih, bo republiška skupščina lahko sprejela šele po sprejemu ustave. Njegova določila namreč niso usklajena z veljavno, ampak z osnutkom nove slovenske ustave. Njegova osnovna značilnost pa je, da se bodo v bodoče tržne zakonitosti uveljavljale tudi na stanovanjskem področju.

Zakon bo odpravil stanovanjsko pravico in jo nadomestil z najemnim razmerjem. Zakonodajalec namreč predlaga, da naj bi s tem, ko bo odmrila družbena lastnina, odmrla tudi stanovanjska pravica. To pa ne pomeni, da bi sedanji imetniki stanovanjske

pravice ostali brez stanovanj. Bodoči lastniki bodo namreč morali za bivšimi imetniki stanovanjske pravice obvezno skleniti najemno pogodbo za nedoločen čas. Najemne pogodbe tudi ne bo mogoče odpovedati še dve leti po uveljavitvi zakona. Država pa si bo pridržala pravico posega v oblikovanje višine najemnine.

Dosedanji najemniki naj bi imeli predpravo do nakupa stanovanj, v katerih živijo. Sestavljalci zakona so obljubili 30-odstotni popust pri nakupu. Dvajset odstotkov cene bo moral kupec plačati v 60 dneh od podpisa pogodbe, preostanek pa v mesečnih obrokih v desetih letih. In

mesečna anuiteta? Zagotavljajo, da bo le 60 odstotkov večja od bodočih najemnin.

Streha nad glavo bo torej po uveljavitvi stanovanjskega zakona problem vsakega posameznika. Že vloženi prispevek za stanovanjsko gospodarstvo vsakega zaposlenega pa ostaja nikogaršnja last. Kdo od sedanjih lastnikov stanovanjske pravice si bo lahko kupil družbeno stanovanje, čeprav s popustom, pa se ve . . . Tisti, ki imajo subvencionirano stanarino, gotovo ne. Stanovanje bo postalo torej tista tržna vrednota, ki ne bo množično dosegljiva, vsaj v trenutnih gospodarskih razmerah ne. NaV

Nitka — nova Planikina specializirana trgovina

29. oktobra so pri trgovskem podjetju Planika v Slovenski Bistrici odprli novo specializirano prodajalno Nitka (prej je bila tu poslovalnica Ribca); v njej bodo našle vse za šivanje šivilje in vse tiste, ki radi same ustvarjajo svoja oblačila. Vlasta Pravič, poslovodkinja nove prodajalne, je povedala, da so v prvih dveh dneh kupci kupili ogromne količine raznega blaga. V Nitki najdete celo zbirko gumbov, zadrž, raznega sukanca in poleg blaga še ostanke usnja po ugodni ceni. Odločili so se za deljen delovni čas (ob delavnih delajo med 8. in 12. ter med 15. in 18., ob sobotah pa med 8. in 12. uro) in ga bodo v prihodnje uvedli v vseh manjših Planikinih prodajalnah.

Za 350-članski kolektiv z 38 poslovalnicami v občini Slovenska Bistrica je to v letu dni že tretji obnovljeni objekt v samem mestu. Proti koncu lanskega leta so odprli Idejo, kjer prodajajo spominke, darila in drugo, letošnje poletje so na Titovi, kjer je bila lanske leto še trgovina z živili (pa jo je lanske ujma popolnoma uničila) odprli Bistro Planika, lokal s prijetno in elegantno notranjostjo, ki ga dopolnjujejo umetniške slika akademskega slikarja Vasilija Četkoviča. Ob kavi in drugih pijačah ponujajo tudi hitro pripravljeno hrano.

»Zadnji dve leti smo v Planiki uredili skoraj vse prodajne objekte, računalniško prebrali dve prodajalni, v vseh pa na novo uredili ogrevanje,« je povedal Borut Kruder, vodja komercialnega sektorja v Planiki. Ne urejajo samo trgovin v mestu, temveč tudi v Poljčanah, kjer odpirajo trgovske prostore s

kladiščem in bodo kupcem ponudili ves gradbeni material. Prostore obnavljajo v dogovoru z Zavodom za spomeniško varstvo, kar pomeni, da kljub ureditvam ne kazijo zunanje podobe starega mestnega jedra.

V objektu D2 — v trgovsko poslovni zgradbi, ki jo je bistriški IBIS zgradil za trg, so odkupili 600 kvadratnih metrov. »Kaj bomo v tej stavbi imeli, še natan-

horja — na Tinju in Koblju; te so dokaj rentabilne, tako da ne mislijo na njihovo zaprtje.

V prihodnje pripravljajo v svojih prodajalnah nekaj diferencialnih cen, da bi bili še bolj konkurenčni. »Moti me, če ljudje ob diferencialnih cenah še vedno mislijo na »akcijske prodaje«, ki so bile dolgo časa v modi,« je sklenil svoja razmišljanja o trgo-

Nitka, specializirana trgovina, je najnovejša pridobitev bistriške Planike.

ko ne vemo. Imamo različne zamisli — od samopostrežnice, do trgovine s tehničnim blagom ali kozmetiko. Prostore bomo za kupce odprli najverjetneje v prvih mesecih prihodnjega leta,« je povedal Borut Kruder.

Bistriška Planika ima svoje prodajalne tudi na obronkih Po-

vini vodja komercialnega sektorja, ob tem pa se dodal, da so se v za trgovce težkih časih učili tudi druge, kako najbolj celovito ponuditi vse, kar imajo.

Vida Topolovec Foto: S. Pičenko

SVET V STOLPCU

ZALIV — V nedeljo se je zunanji minister ZDA James Baker odpravil na turnejo po Bližnjem vzhodu in mali Aziji. Obiskal naj bi Egipt, Savdsko Arabijo, Afganistan, Turčijo, pa tudi Sovjetsko zvezo in Francijo ter se sestal celo s kitajskim zunanjim ministrom. Namen njegovega obiska je povečati mednarodni pritisk na iraškega predsednika, ki naj se odloči med umikom iz Kuvajta ali tveganim napada ZDA in njenih zaveznikov. Hkrati je namen Bakerjeve turnee tudi preko teh držav prisiliti na varnostni svet OZN, da poostri sankcije proti Iraku.

BERLIN — V nedeljo so na tamkajšnjem Alexandrovem trgu protestirali (bivši) Vzhodni Nemci oziroma pripadniki mogočnega gibanja Novi forum, ki je ravno na obletnico zrušitve komunistične partije opozorilo, da ni zadovoljno s statusom prebivalcev vzhodnega dela v Združeni Nemčiji. Podprli so jih tudi intelektualci, med njimi znani pisatelj Günter Grass. Obnovljeno gibanje je občansko gibanje, ki se je odločilo ponovno opozoriti javnost, da Vzhodni Nemci nimajo enakih socialnih pravic kot Zahodni.

BUKAREŠTA — V sklopu protivladnih demonstracij in demonstracij zaradi povišanja cen oziroma njihove sprostitev je posebej močna postala ideja o Veliki Romuniji. Demonstranti zahtevajo odpravo meje med romunsko in sovjetsko Moldavijo, kar naj omogoči nastanek Velike Romunije.

HELSINKI — Tam so se v petek sestali šefi diplomatij 9 nevturalnih in neuvrščenih držav Evrope. Zavzeli so se za popolno spoštovanje človekovih pravic, razvoj demokracije, tržnega gospodarstva in sodelovanja na področju varnosti.

RIM — Slovenijo in Hrvaško bo decembra obiskal šef italijanske diplomacije Gianni de Michelis. Povabili sta ga obe vodstvi. Namen obiska naj bi bila seznanitev z oblastmi, izvoljenimi na svobodnih volitvah. Predsednik italijanskega zunanjega ministrstva Alessandro di Franco je pred nedavnim izjavil, da je glavna ovira za vstop Jugoslavije kot polnopravne članice v Svet Evrope zakon, ki določa kazensko odgovornost za verbalni delikt (133. člen), in tudi nespoštovanje človekovih pravic na Kosovu.

Da so vrata v Svet Evrope Jugoslaviji zaenkrat priprta, pa pričča tudi izjava delegacije odbora za zunanjo politiko pri nemškem parlamentu, ki je opozorila na iste ovire, a je izjavila tudi, da Nemčija povezuje »sedanja jugoslovanska gibanja z evropskimi perspektivami«.

LONDON — V konzervativni stranki je prišlo do odkritega razkola med pristaši Margaret Thatcher in pristaši njenega zdaj že bivšega namestnika sira Jeffreya Howea. Spor med njima se je zaostril na minulem evropskem vrhu v Rimu, ko je Thatcherjeva edina nasprotovala uvedbi skupne valute v Evropski skupnosti po letu 1992. Pri razkolu ne gre samo za krizo v stranki, temveč tudi v vladi.

IRAK — Vodstvo te države, predvsem pa Sadam Husein, ki ga imenujejo nekateri že kar sodobni Hitler, je prepričano, da jih bodo ZDA in mednarodne sile napadle. Vse iraške vojaške sile so v stanju najvišje vojne pripravljenosti. Kaže, da se Iranci vojne ne boje, pa tudi, da je Huseinu uspelo celotno ljudstvo prepričati o pravilnosti invazije na Kuvajt, ki jo upravičuje z »ameriško nevarnostjo«.

Prilpavlja: df

10 NE PREZRITE kreditna banka maribor

POSLOVNA ENOTA Ptuj
Vaš svetovalec
v denarnih zadevah

LB kreditna banka Maribor uvaja za svoje varčevalce v času od 22. 10. do 22. 11. 1990 številne novosti. Tokrat vam predstavljamo

NOVOST ZA KREDITOJEMALCE

Pri LB Kreditni banki Maribor lahko varčujete, tudi če imate kredit. Kako, boste porekli?

● S predčasnim dokončnim odplačilom kredita. Če se zanj odločite, vam stanje vašega kredita zmanjšamo kar za 10%. 10% prihranek pri odplačilu kredita pa že kar nekaj pomeni. Da je to res, nam ponazarja naslednji primer:

STANJE KREDITA	10% PRIHRANEK	ZA ODPLAČILO KREDITA
4.120,00	412,00	3.708,00
7.210,00	721,00	6.489,00
20.600,00	2.060,00	18.540,00
42.497,30	4.249,70	38.247,60

10% lahko privarčujete pri odplačilu vseh kreditov, od potrošniških do kreditov za stanovanjsko gradnjo, obrt ali kmetijstvo, ne glede na zapadlost in znesek kredita. Pri kreditih, zavarovanih z vpisom vrstnega reda v zemljiško knjigo, vam nudimo še brezplačen zbris iz zemljiške knjige. Ta ugodnost velja le za kredite iz bančnih sredstev.

Ne zamudite enkratne priložnosti!

Dan spominov je za nami . . .

Dan spominov na bližnje in daljne pokojnike je za nami. Kljub nenehnemu deževju so po vsej ptujski občini potekale komemorativne žalne slovesnosti. Slabo vreme je sicer vplivalo na nekoliko manjši obisk zadnjih počivališč, vendar so bili v večini

nje pa je obudil Ivan Rau, podpredsednik občinske borčevske organizacije.

Po krajšem kulturnem sporedu, v katerem so nastopili Jasmina Preac iz ptujskega gledališča, vojaki ptujske garnizije in ptujski pihalni orkester, pa je pater

Zbranim na osrednji občinski komemorativni slovesnosti je govoril Ivan Rau, podpredsednik občinske borčevske organizacije.

(foto: M. Ozmec)

primerov grobovi urejeni, okrašeni s cvetjem in svečami.

Osrednja občinska komemoracija pa je bila že v sredo, 31. oktobra, ob spomeniku padlim borcem na starem mestnem pokopališču v Ptuj. Posvečena je bila vsem žrtvam proti nacifašizmu na našem območju, spomin na

Karel Gržan opravil še blagoslov vseh borčevskih in drugih grobov na starem pokopališču. Komemoracije so se poleg šolske mladine udeležili tudi predstavniki skupščine občine in izvršnega sveta Ptuj, borci, starešine ptujske garnizije in drugi. Častni vod vojakov pa je v spomin na vse žrtve izstrelil salve. —OM

Krščansko znamenje — križ na novem ptujskem pokopališču. Drugi z leve Janez Kramberger, v sredini pa pater Mirko Pihler. (Foto: M. Zupanič)

Blagoslov novega križa

Na vseh svetih dan, v četrtek, 1. novembra, so kljub dežju poleg komemorativne slovesnosti na novem ptujskem pokopališču v Rogoznici opravili še blagoslov novega pokopališkega križa. Kot smo poročali, je križ postavil kolar Janez Kramberger z Mestnega Vrha na pobudo Žitnikovih in nekaterih drugih krajanov. Blagoslov je opravil pater Mirko Pihler ob prisotnosti drugih duhovnikov in obiskovalcev. —OM

Dober den! Lepo pozdravljeni vsi povprek in po dužen! Ha, ste vidli kak je hitro sveti Martin priša na obisk v naše vinske kleti. Zdi se mi, da je od našega lenskega martinovanja minlo kumer por tjeđof, pa je že le to naokoli. Zato želin vsem Martinom, Tinekom, Tinčekom, Tinam, Martinam in Tinetom veselo godovno. Tudi na našen Suhen bregi se bo mo meli veselo.

Meni pa se le zdi, da nam je letos Martin prinesa več vode kak vina. Saj je to pred por dnevi skoro pul Slovenije bilo poplovlene. Škode je ogromno, saj se je proti vodi še bolj žmetno boriti kak pa proti ognji. Ogenj polejš z vodo in vgosne, voda pa teče, teče, podira in zalevle vse pod seboj. Neje prijetn, če ti tak pred zimo razmoči celo kočo s pohištvo vred in ne veš bi mola, kleja, se smeja ali jokal. Tokšno je pač toto puklasto živleje. Dež pa lije, kak da bi bija po učinki plačeni.

Tejko za gnes o vini in vodi. Z obojnega se do špricar nareti. Samo, vete, ker špricar je najbolj zdravilen, če ga zdrav piješ? Vkuper zmešajte deci radenske in deci rogaške, pa bo to ta prova pijača, ki veselje vrača ali pa ga tudi vzeme, če predugo nega polek nič vinskoga in svinjskega. Ja, zaj do se skoro koline začele in bodo svinjske sedmine boj pogosto na dnevnem redi. Meni je Mica že rekla to ovi den gdo sen malo boj pozno domu prikula: »Frdamani prašiček, ge si se kota...?« Da mi je rekla prašiček, niti nesen bija užaljeni, v jetra pa me trofla gdo je še fcoj rekla: »V štalinko bom te zaprla, za drugo itak nesi...« Frdamana burkla, še koline bi z mene na zodio naredla, če se nebi še isti dan pobotala. Reka sen ji: »Droga pucjica, veš prašiček in ti glih fkuper pašeta...! Na kunci sma se obo smejola.

Tak je pač to. Pomogajte liden, ki so jih poplove hujdo prizadele. Saj vete, loni smo bli mi potrebni pomoči, letos pa je druge prizadelo. Srečno in dobro se mejte. Vaš LUJZEK.

Epigrami

SADAMU HUSEINU
Bagdaški kalif nad sosedo jezdece Apokalipse je poslal!

Žal iraški narod se tega še dolgo bo grenko kesal!

SRBIJA 92
Srbija bo evropski Irak, če na oblasti mu tak bo sovrag!

Evropa ji dala bo embargo, zapore. Deležna ne bo nobene opore!

MILANU PINTARJU
Vlada v senci v takšno temo je stopila, da le luč prižgana jo bude osvetlila!

SRBIJA 92
Srbija v Evropi tečaj bo prišla, ko bo ostala brez firerja!

MATEJU BORU
Strahove v Evropi še vidi vespovod. Fašizem talijanski, ki je pač že mrtev, Bor še vidi kar čez sosedov plot!

Adolf Pušnik

V Ptuj spet poklicno gledališče?

Ni jih malo, ki se nostalgčno spominjajo časov, ko je imel Ptuj poklicno gledališče. Ob nedavnih ponovitvi televizijske oddaje o dvestoletnici odrskega življenja v Ptuj jih tako razmišlja še veliko več. 32 let je tega, kar je Okrajni ljudski odbor Maribor (25. 3. 1958) izdal odločbo o ukinitvi poklicnega teatra v Ptuj. Če je kaj simbolike v poslovljni predstavi z naslovom Vsakih sto let, ki jo je takrat režiral Jože Gregorc, potem bomo morali na poklicni Talijin hram v Ptuj čakati še najmanj 68 let. Se motimo...?

Kaj menijo o poklicnem gledališču v Ptuj igralci, pevci, ki so odšli in Ljubljano? Ali bi se vrnili?

Dunja Gunžer-Spruk, sopranistka: Res škoda, da so ukiniteli poklicno gledališče; če se prav spominjam je bilo to leta 1958. Z veseljem bi se vrnila, saj vedno znova dobim solzne oči, ko se peljem čez most, pa naj Ptuj zapuščam ali se vračam vanj. Pa da ne boste mislili, da kar tako govorim o tem; z veseljem bi nastopala v ptujskem teatru.

Zvezdana Mlakar, igralka: Rada bi prišla igrat v Ptuj, kot gost.

Za stalno? Ziveti in delati tukaj — to bi bila prehuda odločitev. Verjetno bi bilo dela premalo. Sicer pa, kaj vem; saj veste: zarečnega kruha se največ poje...

Gorazd Jakomini, študent igre: Bil bi že skrajni čas, da se v Ptuj kaj zgodi. Ptujčani tako radi damo nekaj nase, kadar gremo iz Ptuja, v Ptuj samem pa nič... Da bi prišel za stalno v Ptuj? Danes tega še ne vem. NaV

OBRTNO ZDRUŽENJE LENART

V starem mestnem rotovžu na Trgu osvoboditve 5, ki se ponaša s častitljivo letnico izgradnje 1675, ima sedež Obrtno združenje. Zdrružuje 220 obrtnikov; samo letos je po podatkih do sedaj izdanih Informacij združenja novih obrtnikov 32, 14 pa jih je obrt objavilo. Kar tretjina vseh lenarških obrtnikov je avtoprevoznikov, močni so gostinci, v zadnjem času pa odpirajo predvsem trgovine in bifeje.

»Uspel bo le tisti, ki bo konkurenčen, to pa pomeni, da bo dal več, naredil bolje in za manj denarja. Izredno pomemben je tudi odnos do gosta, stranke. S stranko moraš biti pošten, ji svetovati marsikaj ob svojem delu. Le tako obrtnik uspe,« je prepričan Jože Petrovič, neprofesionalno predsednik združenja, predsednik sveta Obrtne zadruga Lipa in

Dr. Katja Boh danes v Ptuj

V jedilnici ptujske bolnišnice bo danes (8. novembra) ob 9. uri pogovor o razmerah in težavah ptujskega zdravstva. Organizator pogovora — Sekretariat za zdravstvo in socialno varstvo — je poleg ministrice za zdravstvo in socialno varstvo dr. Katje Boh povabil še njenega namestnika dr. Toneta Koširja in direktorico republiške uprave za zdravstveno varstvo Francko Četkovič. S ptujske strani bodo sodelovali: predsednik IS SO Ptuj Janez Lah, poslovodni delavci Zdravstvenega centra Milan Jager, dr. Lojze Arko, dr. Henrik Žlebnič in dr. Jože Petrovič ter svetovalec za strokovnomedicinske zadeve centra dr. Janez Mršek.

Ptujčani bodo ministrico za zdravstvo še podrobneje seznanili s svojimi težavami, ki so finančne in organizacijske narave. Ob tej priložnosti se bodo skušali opredeliti do bodoče organiziranosti ptujskega zdravstva. Osnova za razmišljanje so novi zdravstveni zakoni, ki bodo kmalu prišli v javnost, in ptujsko zdravstvo v primeru, če Ptuj postane regijsko središče. Ne gre skrivati, da Ptujčani od pogovora veliko pričakujejo, predvsem pa, da jih ministrica seznanj s stališči republiškega sekretariata pri reševanju finančnih težav in bodoče organiziranosti zdravstva. MG

Več — bolje — ceneje

predstavnik obrtnikov v Izvršnem svetu občine. Jože Petrovič je vodovodni instalater, ki opremlja stavbe razen z vodovodom tudi s solarno opremo in napeljuje centralne kurjave. Trenutno dela na štirih objektih; obnovi hotela Slavija,

marsikom sem se pogovarjal o naših potrebah — o razvoju drobnega gospodarstva v občini. Pred nekaj dnevi so bile zaradi pospeševanja razvoja drobnega gospodarstva sprejete nekatere davčne olajšave in spremembe na področju prispevne politike.

V tajništvu obrtnega združenja dobijo občani vse podatke glede obrti, olajšav, uvoza, tu opravljajo začetniki pripravniški izpiti. Predsednik pričakuje, da bodo ljudje prišli povedat svoje želje, svoje načrte, ki jih bo prenesel na IS, od tam pa bodo dobili povratne informacije.

Predsednik Obrtnega združenja Lenart Jože Petrovič in tajnica, diplomirana ekonomistka Stanka Bezjak.

novi trgovini v Porčiču pri Lenartu, v Cavtatu pri Dubrovniku in na pošti v Kraljevcu. Toda dela še vse kaj drugega.

»Nekega popoldneva me je poklical novi župan, češ naj sodelujem v IS kot predstavnik za obrt. Vedno sem želel, da bi tudi obrtniki imeli nekoga v vladi, pa ni

ZA RAZVOJ OBRTI V LENARTU

Program obrtnikov zajema celo vrsto področij. Tako predvideva na primer preložitve prometnega davka za osnovna sredstva in reprovizionalni gradbenikov in avtoprevoznikov za eno leto. Predlaga nekaj izboljšav na področju gostinstva, predvsem pa

razvoj kmečkega turizma, v kmetijstvu pospeševanje predelave sadja in zelenjave, vzpodbuditi ustanovitev lastne mlekarne, pekarnarstva... Zakaj bi prodajali surovine, kupovali pa sokove, jogurte? Program posega tudi na področje ekologije, inovatorstva in socialnega skrbstva. Občina mora občane vzpodbujati za obrt, in to s konkretnimi ugodnimi ponudbami. Program predlaga tudi ukinitve statusa popoldanskega obrtnika, ki je neoljalna konkurenca obrtnikom, pa še delovna mesta bi se sproščala. Lenarški obrtniki zaupajo sedanjemu vodstvu Zveze obrtnih združenj Slovenije, ki se bo kmalu preimenovalo v Obrtno zbornico Slovenije (reorganizacija teče tudi v občini Lenart). Samo sprememba imena seveda ne pomeni nič, vendar pričakujejo, da bo napravila pomembne korake tudi za pospeševanje obrti v vsej republiki. In kot kaže, so tudi v Lenartu na dobri poti.

Nekateri obrtniki v Lenartu plačujejo poslovne prostore po neprimerno višjih cenah kot na primer Mariborčani. Pomembna je seveda lokacija. Tako je na primer za 22 kvadratov elitnega prostora ob avtobusni postaji potrebno plačati 17.500 dinarjev in ob cesti skozi Lenart za 206 kvadratov s tremi lokali 34.000 dinarjev.

bilo možnosti. Vsekakor je ugodno, da imamo obrtniki direkten prenos informacij v obeh smereh. Informacije so danes najpomembnejše. Tako se izogneš marsikateri negotovosti, nezaupanju, natočevanju. Sestavil sem program — z

Sodobna trgovinica s fotokopirnico in izposojevalnico videokaset v neposredni bližini združenja, last tiskarja in grafičnega oblikovalca Štraka iz Gradišča. Besedilo in posnetki Milena Zupanič

pismo »od daleč«

Mislim, da sem v Pismu od daleč že napisal, da je naloga novinarskega klana pokazati in dokazati pokvarjenost politike in predvsem politiko. Tudi se mi zdi vredno ob vseh peripetijah, ki jih doživlja omenjena obrt na Balkanu in še posebej v »dolini Sentflorjanski«, omenjeno misel še enkrat omeniti. Vse preveč je namreč politikov, ki v »skrbni za narodov blagor« ne pozabijo sebe in svojih politikantsko intrigantskih interesov. Še posebej so osebne ambicije problematične, ko se novo in staro pečeni politiki zavedo moči medijev in jih hočejo samo za sebe kot vse druge igrače, sicer ne zmanjka očitkov o odrinjenosti te ali one pomembne persone od medijev.

Sicer pa moj namen ni pisati zakonov o RTV, kot bi morda lahko kdo razbral iz zapisanih vrstic, saj je ob vseh drugih zgodah in nezgodah le-ta še najmanjše zlo, lahko bi rekli celo blagodejno. Problem pa nastane, ko prvi močje razgubijo razsodnost zaradi omamne oblasti in mest v političnem barometru. Pri tem se dogaja dvoje: prvič, da niso več sposobni za politična pogajanja kot resni partnerji ali pa, kar je druga skrajnost, da so v teh pogajanjih pripravljani podpisati pod nizo marsikaj, kar je v nasprotju z interesi večine in zdravo razumsko logiko. Primer tega drugega politika je vsekakor Ante Marković, ki je kaj hitro pokazal, da je pod kožo »rdeč« ne samo v smislu politične

kvalifikacije, temveč je pokazal tudi vse druge človeške slabosti, ki je visoka politika pač ne prenese. V prvo skupino politikov pa spada žal skoraj cela politična garnitura Slovenije od Kučana naprej, za katerega poleg ministrov in drugih članov predsedstva velja, da ne morejo biti več resni partnerji v pogovorih in pogajanjih, saj skrivnostno tajne diplomacije namesto novinarjev kar sami predstavijo v medijih in se po možnosti še postavijo na žriveni pedestalu slovenskega naroda. Dejstvo, da največ pik na političnem ratingu prinesejo boji z »grdimi, umazanimi in zlimi Balkanci«, dokazuje Janez Drnovšek, ki je sicer po zelo vprašljivi delovni anketi prevzel Kučanu prvo mesto.

Novinarski poklic je pri nas tako zgolj zreduciran na hlapčevanje oziroma servisiranje politikov pri izgrajevanju njihovega »imagea« v pričakovano naslednjih volitev, ljudstvo pa naj dobesedno crkne. Poleg slovenskega političnega barometra je v našem osrednjem dnevniku namreč mogoče prebrati tudi izrazito negativne rezultate slovenskega gospodarstva. V normalnih okoliščinah, kjer je politika samo servis družbe, ne pa donosni biznis, kot še vedno misli večina naših vrlih mož, bi zaradi tega odletela cela politična garnitura, ne glede na barvo in ideološko usmeritev. Ljudem je potrebno dati poleg političnih iger še kruha. Tega pa je po rušilnih zdrabah tudi v dolini Sentflorjanski vse manj. Navdušenje ob demokraciji in svobodi, dokler je pri nas politika, kot že rečeno, donosen biznis, pa si kaj boljšega tudi ne zaželi.

Vladimir Vodušek

MILENA TURK

Življenje lukarjev

(4. nadaljevanje)

Gospodarski razvoj na Ptujskem polju od začetka 20. stol. do danes

20. stol. do danes

Ptujskopoljska Lukarija je v začetku stoletja dajala pomembne količine odlične čebule, ki so jo domačini prodajali daleč naokoli. Ptujška rdeča čebula — »lúk« je bila na trgu zelo cenjena zaradi značilnega pekočega okusa in posebne arome, ki jo je dajala jedem (golažu, paprikašu idr.).

Z vpregami so vozili čebulo v Celje, Rogatec, Radgono, Mursko Soboto, Dravograd, Maribor, Ptuj, Slovenske Konjice, Slovensko Bistrico, predvsem pa na Hrvaško: v Varaždin, Krapino, Lepoglavo, Čakovce, za časa Avstro-Ogrske monarhije pa celo v Gradec in globoko v Madžarsko.

V začetku stoletja so na ptujskopoljskih njivah med okopavnimi prevladovali luk, korenje, krompir in repa. Od žitaric so sejali rž, ječmen, pšenico, oves, koruzo, proso ali ajdo. Med njimi je bil tu in tam ogon detelje. Sadili so tudi zelje. Med koruzo so imeli buče za krmo svinjam in za pridobivanje bučnega olja.

»Število goved, predvsem krav, je bilo v stalnem porastu (2,2 glave živine na kmetijo), pasli so jo od zgodnje pomladi do pozne jeseni. Pozimi so pokladali slabo seno. Število konj pa je neprestano padalo. Veliko so imeli svinj in perutnine, predvsem kokoši. Jajca so prodajali v Ptuj. Čebelnjaki so bili doma skoraj pri vsaki hiši. Ovac in koz je bilo malo,« beremo v Bračičevi socialno-geografski monografiji Ptujsko polje.¹⁶

Posledice naglega prodiranja kapitalističnih odnosov na vasi je bila splošna kriza slovenskih vasi. Krizo pa je spremljalo razslojevanje kmečkega gospodarstva, izseljevanje itd.

V Bračič nadalje piše, da je bilo v tistem času »v porastu število kajzarjev in tistih brez zemlje. Zato se je pričelo izseljevanje, iskanje kruha v neagrarnih dejavnostih. Ta proces pa je prekinila prva svetovna vojna. Napovedana agrarna reforma po prvi svetovni vojni, od katere je predvsem vaška revščina pričakovala zemljo, je prinesla razočaranje. Veleposestniki bi bili morali oddati obdelovalno zemljo nad 130 oralov, toda le v primeru, če se niso ukvarjali s pridelovanjem specialne kulture ali z rejo mesne živine, s sadjarstvom. Ta zakon je omogočil prikrivanje in špekulacije veleposestnikom. Sicer pa nobena izmed gosposčin na Ptujskem polju razen Dornave ni imela večjih njivskih površin. Pa tudi v Dornavi ni bilo velikih njivskih površin. Agrarni interesi so lahko delili samo po 10 oralov, če pa je bilo še več družinskih članov, pa so dobili za vsakega člana še po en oral. Ker pa je bilo interesov veliko, zemlje pa malo, so dobivali manjše površine. Agrarno zemljo so dobili samo tisti, ki je niso imeli, in tako se je povečalo število kajzarjev in malih kmetov, ki ob pomanjkanju potrebne živine in kmetijskega orodja niso imeli skoraj nobene perspektive za uspešno gospodarjenje. S tem se je pomnožil najbolj labilni in socialno ogroženi sloj na vasi. Dobitniki zemlje iz agrarnega sklada so morali bivšim lastnikom zemljo plačati, to jih je gospodarsko še posebej prizadelo. Eni so se zaradi tega zemlji raje odpovedali, drugi pa zaradi izsiljevanja samih veleposestnikov,

ki so kajzarje iz najetih hiš nagnali. Nekateri med njimi so zemljo obdržali. Imeli so je npr. poldrug oral, bili so agrarni interesi z vsemi pravicami, ki jih je določal agrarni zakon. Toda spoznali so, da se jim ni še nikoli tako slabo godilo. Takole jih opisuje A. Ingolič: »Včasih so se gredli za pečjo, močje so zadovoljno pihali iz vedno natlačenih pip, zjutraj jim je žena skuhalo žgance in zelje, opoldne so se na jedli krompirja in repe, zvečer fižola, za južno dopoldne in popoldne pa luka in kruha. Tunka tudi ni bila prazna. Zdaj pa v miznici že od božiča ni bilo kruha, v tunki ni nič, v peči kurijo samo enkrat na dan, na mizi se samo enkrat kadil iz sklede, luk ješ poslan z rdečo živalsko soljo, pipa pa leži nekje v kotu in niti ne diši več po tobaku. Kdaj je zadnjič gorela pod stropom petrolejka, se ni spomnil. Kdaj se je zadnjič umil z milom in kdaj je bil zadnjič v trgovini in gostilni, tudi ne. Otroci so se doma podili, namesto da bi šli v šolo, ker niso imeli čevljev; zvezkov, svinčnikov in knjig niso kupovali po dve leti. K maši tudi niso hodili. Namesto da bi zvečer molili, so pravili, da so lačni. Tu pa tam je kakšen fantič začel krasti... Trdni kmetje so radi vzeli zemljo nazaj, saj so bili lakomni nanjo kot le kaj. Vendar pa tega pred kočarji niso pokazali, govorili so, da agrarna reforma ni koristna ne za ene, ne za druge, kajti zemlja se drobi in nihče nima nič od nje. Ne večji posestnik, ki mu primanjkuje delavcev, ne agrarni interesent, ki za obdelavo nima orodja, ne živine. In kočarji so se tolažili ali pa so jih njihovi gospodarji, češ da tako mora biti; nekdo ima več, drugi manj. To ni nič slabega. Gospodar in hlapec, prvega ni brez drugega in kdo bi trdil, da se gospodarju godi bolje kot hlapcu?«¹⁷

Iz takega razmišljanja kočarjev iz Lukarije lahko sklepamo, da niso bili socialistično osvobodeni in zavestno ne na tako visoki ravni kot npr. ruski kmetje v tistem času, niti na taki ne, kot jo prikazuje Ingolič v romanu Lukarji. Hlapca Jerneja in njegove pravice, ki so ga takrat igrali na vaških odrih, niso razumeli.

Kljub temu da je bilo njihovo življenje podobno Jernejevemu, so ga imeli za čudaka, ker je pričakoval, da bo podedoval posestvo, na katerem je 40 let služil. Kaj takega lukarji še niso slišali in od kar so pomnili, se še ni zgodilo, da bi hlapec podedoval posestvo namesto gospodarjevega sina. Tako so razmišljali kočarji iz Lukarije in zato je treba verjeti današnjim Dornavčanom, ki pravijo, da se niso tako vročekrvno, pogumno in organizirano borili za agrarno zemljo, kot jih opisuje Ingolič v Lukarjih.

Pomembnejše dejavnosti razen kmetijske na Ptujskem polju ni bilo. Med obrtniki so prednjačili kovači in mlinarji, le-ti so imeli svoje znamenite plavajoče mline na Dravi, Pesnici in potoku Zvirencina. S krojaštvom, šiviljstvom in čevljarstvom so se ukvarjali posamezniki, ki po pravilu niso imeli prijavljene obrti.

Tudi nekaj pekov je bilo v farnih središčih (Gorišnici, Markovcih), v nekaterih večjih vaseh so bile krčme in trgovine z mešanim blagom, npr. v Moškanjcih, Dornavi in Gorišnici. Razvita trgovina in obrt v Ptuj nista dovolili razmaha teh dejavnosti na podeželju.

(Nadaljevanje prihodnjic)

Martinovanje in Martinove jedi

NASVETI ZA VSAK DAN

Martinovanje je lep stari običaj, ko — po legendi — Martin krsti mošt in ga spremeni v vino.

V teh težkih in negotovih časih, ko nas pestijo različne težave, je prav, da ob martinovem vsaj za trenutek pozabimo nanje.

Praznujmo v domačem krogu, v zidnici s prijatelji ali v gostinskih lokalih. S kozarcem mošta nazdravimo ob pečenem kostanju in drugih dobrotah, ki sodijo v jesenski čas okrog martinovega.

Najbolj znana je martinova gos, čeprav je bila v Haložah in Slovenskih goricah v tem času na mizi tudi druga perutnina, predvsem kokoši, kapuni, purani pa tudi race. Kot prilogo k pečeni gosi ponudimo dušeno ajdovo kašo, mlince, trgance, domače široke rezance. Za tiste, ki imajo raje krompirjeve priloge, pa pečen krompir v olupkih v pečici, kuhan krompir, zabeljen z ocvirki, pire iz kuhanega krompirja in fižola v zrnju, zabeljenega z zaseko in izboljšanega z na hitro prepraženim česnom, čebulo in začinjene s soljo in poprom (belokranjski matevž). Dobro pa se ujemata tudi okusa pečenih jabolč in gosi.

Na mizi pa seveda ne sme manjkati dušeno rdeče zelje, ki mu lahko za spremembo dodamo olupljene kuhane kostonje.

Iz drobovine gosi ali drobovine druge perutnine lahko skuhamo dobro juho — obaro, ki se s svojim pikantnim, seveda malo bolj kislim okusom zelo prileže tudi za malico dan po martinovanju. Ko sem že pri preganjanju mačka, naj omenim mimogrede, da je najboljša domača zdravilo voda, ki nastaja pri kisanju zelja.

Poleg jedi iz perutnine pa lahko v tem času najdemo na mizah še meso iz razsola, domače klobase, ki jih za spremembo skuhamo v vinu, serviramo pa s krompirjevo solato z bučnim oljem, solato iz kislega zelja s fižolo ali čebulo v solati z bučnim oljem. Zraven ponudimo še hren, ki ga lahko pripravimo na različne načine: nastrganega, jabolčnega, s kislom smetano, z jajčkom, lahko pa naredimo tudi manj znan žemlje hren.

Pripravimo ga tako, da v juhi skuhamo nariban hren, zgostimo ga z žemljo, solimo, popramo, dodamo ščepec sladkorja in po okusu okisamo.

Običajno je na ta dan na mizi tudi pečen svinjski haranec — »prolenk«, kot mu po domače pravimo, ki ga pred pečenjem pokuhamo in narežemo kožico, začinjemo pa s soljo, poprom, čes-

kočke narezano prekajeno slanino, ki ji dodamo kis, sol, poper in nasekljan drobnjak ali peteršilj), črno redkvico s fižolo v solati z bučnim oljem, motovilec in druge.

Od sladkih jedi se pripravljajo različne potice — pri nas običajno orehova in različne sirove pogače. Omenim naj kot nekaj posebnega in seveda tudi zelo dobrega kuhano sirovo pogačo.

nom, čebulo in nageljnovimi žbicami — klinčki.

Od solat ponudimo endivijo z zaseko in kislom smetano (»začinjeno šaloto«), željzato špehovko (natrgane liste svežega zelja prelijemo s prepraženo, na drobne

Naredimo jo iz rezancevega testa, ki ga okroglo razvaljamo kot za široke rezance, narežemo na večje trikotnike in testo na pol skuhamo v vretem slanim kroupu.

V okroglo, z maščobo namazano cimplet položimo napol ku-

hane trikotne kose testa (da se pokrivajo) podobno kot za gibnico, premažemo z nadevom, ki ga pripravimo iz skute, kisle smetane, jajc, sladkorja, soli (lahko dodamo tudi rozine), pokrijemo s testom in prelijemo s kislom smetano, v katero smo umešali jajca, podelamo koščke masla in spečemo v pečici (250° C 25–30 minut), da dobi lepo zlaturumeno skorjo.

Nekaj posebnega in dobrega je tudi ajdova pogača z repo — »repljaka« jo imenujemo po domače.

Pripravimo ajdovo testo. Moko poparimo s slanim kroupom in zamesimo testo.

Dalje jo pripravimo podobno kot kuhano pogačo. Testo razvaljamo, damo v pomaščeno cimplet, premažemo s skutinim nadevom, v katerega smo umešali naribano, na pol skuhamo in ožeto repo. Prekrijemo s testom, premažemo s preostalim nadevom in pokrijemo s preostalim testom.

Na koncu prelijemo s kislom smetano, v katero smo umešali jajce. Podelamo koščke masla ali masti in zlaturumeno spečemo.

V tem času se pripravljajo tudi »opalanki« oz. »oprešnjak«, kot so rekli v Haložah.

Krušno testo se razvalja na 2 cm in speče. Še toplo prelijemo s prepraženo zaseko. Ponekod dodajo zaseki tudi česen.

Priloga martinove praznične mize:

Mizo za martinovo pripravimo bolj svečano: prekrijemo jo s prtom (lanenim ali platnenim), ki ima vzorec, npr.: trtne liste, grozdje in podobno. Po možnosti uporabimo serviete za serviranje z enakim vzorcem. Lahko uporabimo barvno keramično ali lončeno posodo (tudi enake kozarce). Jedilni pribor naj bo po možnosti z lesenimi držaji.

Na mizo postavimo tokrat za spremembo namesto rož jesensko zelenjavno ikebano. Zanj uporabimo vse jesenske plovce, izberemo zelenjavo, tako da dobimo lepe in tople barvne kombinacije, npr.: korenček, liste rdečega zelja, repo, kostonjeve liste, praprot itd. Naredimo pa jo podobno kot cvetlično ikebano. Vzamemo primerno posodo (lončena, keramična...), vanjo damo gobo za ikebano. Posamezne kose zelenjave in drugih sestavin povijemo z mehko žico in dekorativno (podobno kot rože) zataknejo v gobo.

Ne smemo pozabiti tudi na dekoracijo prostora: na steno lahko obesimo npr. koruzo z ličjem, vinske šparone z grozdem (ki smo jih odrezali ob trgatvi in čakajo v kletih) ponekod jim pravijo tudi »biki«. Razine predmete, ki se uporabljajo pri delu v vinogradih, in podobno. Skratka: v prostoru mora zaživeti jesen v vsej svoji bogati in plemeniti svetlobi.

In še nekaj: na mizah ne sme manjkati jabolč, orehov, suhega sadja, kot so hruške, slive, jabolčni klotci, pečeni kostonji, in seveda dobrega mošta.

Na koncu bi zaželel vsem prijetno martinovanje, obenem pa bi vas povabil na pokušnjo martinovih jedi v času od 5. do 11. novembra, ki jih pripravljamo v Haloškem biseru v gostilnah Pošta, Rozika in Breg, ter na tradicionalno martinovanje v organizaciji vinarstva Slovenskih goric — Halož, ki poteka na Bakhovem trgu na Ptuj.

Zelim vam dober tek, veselo martinovanje in na zdravje s kozarčkom dobrega mošta oz. mladega vina.

Dušan Bombek,
tehnolog iz Kmetijskega kombinata —
Haloški biser Ptui

V vrtu

V SADNEM VRTU pričnemo sajenje sadnega drevja. Ko se odločimo za sajenje sadnega drevja, je za koristnost sadjarjenja in sadilni uspeh potrebno upoštevati, kakšno sadike bomo izbrali, kje jo bomo nabavili in kako jo bomo posadili. Kakšna mora biti sadna sadike, kje so nam najbližje drevesnice in katere vrste sadike bomo pri njih našli, bo govor v tem prispevku, kako pravilno sadimo sadno drevje, pa prihodnjic.

Prvorazredna sadike mora imeti zdravo in lepo ravno debljo z dobro razvitimi brsti in dozorelim lesom. Če je debljo zvito, lahko dvomimo v njeno zdravstveno stanje: ali je med vzgojo sadike prišlo do zdravstvenih motenj, ki so hujše, če so virusnega porekla, ali gre za težko odpravljlivo bolezn. Korenine naj bodo zdrave, dovolj goste zraščene in ne polomljene. Pri koreninah je potrebna še posebna pozornost, da niso okužene s koreniniskim rakom, da niso ovenele, kar zlasti utrpel pri daljšem in nestrokovnem transportu ter skladiščenju, in da niso zmrzle.

Sadiko mora spremljati etiketa, ne kateri so označeni pridelovalec-drevesnica, sadna vrsta, sorta in podlaga ter številka deklaracije. Deklaracija je izraz ali potrdilo, ki ga je drevesničar prejel od ustrezne pooblaščen strokovne organizacije, da so sadike zdrave, da sta ustrezna poreklo in izvor matičnega materiala, iz katerega so sadike proizvedene in pridelane, in da je dovoljen promet z njimi.

Vrtičkarji često ne vedo, kam po sadike, in so bolj ali manj odvisni od nakupa sadike na tržnici ali ob raznih sejnih. Takšen nakup, pri katerem često ne moremo ugotoviti pravega izvora sadike in je kakovost sadike dvomljiva, vsakomur odločno odsvetujemo. Vsaka, morda cenejša sadike je mnogo predraga, pri čemer moramo upoštevati, da sadnega drevesa ne sadimo za par mesecev kot kakšen paradiznik.

V najbližji in širši okolici nam je na voljo kar 18 registriranih drevesnic. Ptujčanom so najbližji juršinski drevesničarji. Vera HOLC v Zagorcih ima na voljo velik izbor sadike na ustreznih podlagah: jabolč, hrušk, kutin, breskev, marelic, češenj, višenj, sliv, orehov in lešnikov. Simon TOPLAK, Juršnici 21, Alojz HERGA, Gabrnik 17, Stanko TOPLAK, Mostje 8, Slavko in Peter HORVAT, Muretinci 68, Janez MATJAŠIČ, Zagorci 63 c, in Vido VINCETIČ, Litmerk 14, pa nudijo širok izbor jabolč in hrušk na šibkih in srednje močnih podlagah.

MIRAN GLUŠIČ, ing. agr.

Opombe:

¹⁶ Zakon o zemljiški odvezi in se posebej Zakon o svobodnem kosažu posesti in dednem pravu iz leta 1868 sta sprožila drobljenje posesti. To velja za srednje velike in male kmete. Večji kmeti so imeli več možnosti, da so otroke izplačali ali pa jim kupili novo zemljo in tako obdržali domačijo v istem obsegu. Ti procesi so pomenili uveljavljanje kapitalističnih odnosov na vasi in zaostrovanje socialnih razlik. Vendar pa so bile posledice zemljiške odveze v glavnem pozitivne: pričel se je proces intenzifikacije in racionalnejšega gospodarjenja (povišan stalež živine, kvalitetnejša semena, boljše obdelovanje polj, višji donos poljščin). (V. Bračič, Ptujsko polje, Maribor 1975, str. 103–117).

¹⁷ A. Ingolič, Lukarji, Ljubljana 1936.

Kako bo v prihodnje s kmetijstvom

Na Demosovi javni tribuni, še posebej pa v pogovoru s predstavniki ormoškega izvršnega sveta, predsedniki zborov in predstavniki Kmetijske zadruge — podjetja Vinogradništvo, Gozdnega gospodarstva Ormož, TSO in KK Jeruzalem Ormož je v zraku obviselo vprašanje, kakšna bo prihodnost kmetijstva. To vprašanje si je nekako vzel v zakup dr. Ludvik Toplak, predsednik republiškega DPZ, prisoten pa je bil tudi Ivan Pučnik, podpredsednik SKZ in predsednik republiške komisije za denacionalizacijo.

Ob predstavitvi Kmetijske zadruge Jeruzalem Ormož kot naslednice bivše TOK, ki je bila uradno registrirana 1. julija letos, je direktor Stanko Zdravec povedal, da je brez dvoma velik problem odprtje trga. »V Ormožu v proizvodnji nismo tako šibki, šibkejši smo v tem, kako in po kakšni ceni prodati«. Ivan Hrčič, ki v zadruzi skrbi za živinorejsko proizvodnjo, se je pomudil okoli zadnjih vladnih ukrepov in zakonov, ki so jih in jih bodo še sprejemali, in o učinkih teh zakonov.

»Zakon o kompenzaciji za mlado pitano govedo je po moji oceni in tudi po oceni živinorejcev le gašenje požara. Kratkoročni ukrepi za mesec dni, od 15. 10. do 15. 11., na tem področju dejansko ne pomenijo veliko. Zelo nas je zanimalo, kako bo vse skupaj potekalo dalje, kakšna bo sistemska rešitev. Sedanji ukrep je sicer dobrodošel, vendar kratkoročen. Pri živinorejcih pa je povzročil hud nemir; zanima jih predvsem, kako bo po 15. 11.«

Katja Grabovac, vodja proizvodnje v podjetju Vinogradništvo, je uvodoma omenila, da ni politično obarvana, vendar živi in diha z zemljo že 23 let. »Raz-

mere v kmetijstvu so milo rečeno kritične in so posledica anarhističnega dogajanja; negativno vplivajo na vse, ki delajo v kmetijstvu.« V nadaljevanju je povedala, da so zadnje čase obljubah o vračanju zemlje najbolj glasni tisti, ki z zemljo niso znali nikoli ravnati. Boji se, da se bo v kmetijstvu nadaljevalo eksperimentiranje, ki mu je v preteklosti naredilo veliko škodo. Še posebej je poudarila popravljane krivic, ki so bile narejene v preteklosti z vsemi nasilnimi odvzemi, nacionalizacijami in podobno. Reprivatizacija naj se izvede tako, da bo fizičnega vračanja čimmanj, ker se drugače drobijo tehnološko zaokrožene gospodarske celote, ki se jih danes družbeni kmetijci nimajo za kaj sramovati, ko bodo kasneje ocenjevali njihov odnos do zemlje in gospodarstva.

»Smo za pameten zakon o združnosti, ki ne bo govoril o neki imaginarni zadržni lastnini, ampak o tisti, ki se nanaša na znane združnike, kajti v svojem najglobljem bistvu je tudi združna lastnina zasebna lastnina.«

Stanko Žličar, predstavnik Gozdnega gospodarstva Ormož, sicer član izvršnega sveta, je de-

jal, da je potrebno pohiteti in preprečiti prevelike posege v gozdove. Gre za preživetje in posegi v gozdove — bodisi pri privatnikih in tudi v družbenem sektorju — so tako veliki, da bodo že povzročali težave pri trajnosti gozdov. Predvsem v privatnem sektorju (v občini Ormož je kar 75 odstotkov gozdov v zasebni lasti) še ni nakazane rešitve o bodočem organiziranju.

»Bistveno za današnji čas, ko razmišljamo o nadaljnjem razvoju je, da je naša proizvodnja zastavljena v obsegu, ki omogoča polno izkoriščenost zmogljivosti tovarne. Letos bomo zmogljivo presegli že za 25 do 30 odstotkov,« je med drugim o gospodarjenju in vsem drugem v edini slovenski tovarni sladkorja povedal direktor mag. Vinko Štefančič.

Janez Zdravec, predsednik Komiteja za družbeni razvoj in gospodarske zadeve skupščine občine Ormož, je prisotne še seznanil o dokončnem številu upravičencev za vrnitev zemljišč.

Teh je v občini 293, želijo pa, da se jim vrne 1060 ha zemljišč, 774 ha gozdov in 6 ha stavbišč. Ob tem je direktor Kmetijskega kombinata Jeruzalem Maks Antolič opozoril na krivice, ki bi se lahko zgodile številnim ljudem, ki so po vojni svoj košček zemlje pošteno plačali, ali pa tistim, ki jim je bila zemlja zaradi tega ali onega vzroka zamenjana, sedaj pa naj bi vse skupaj vračali bivšim lastnikom.

Dr. Ludvik Toplak je vse zelo pozorno poslušal in povedal:

»Naš kmet je na približno enaki kmetiji pod enakimi pogoji približno enako produktiven, enako konkurenčno sposoben kot kmet v drugih evropskih deželah. Predelevalna industrija je v povprečju dvakrat dražja, trgovina približno trikrat dražja, bančne in finančne storitve, od katerih smo vsi pri dnevnem poslovanju odvisni, pa so pri nas približno od 10 do 15 krat dražje kot kjerkoli v Evropi. Mislim, da je v tem izvirni greh problemov, s katerimi se danes srečujemo na področju regresiranja, plačilne sposobnosti, likvidnosti in še česa. Mislim, da je izhodiščno vprašanje ekonomsko in tudi politično: kako te stvari uravnati.«

Koliko imamo pri tem škarj in platna v svojih rokah? Vemo, da se je devizna, finančna in monetarna politika koncipirala izključno pod zvezno zakonodajo in je bila v celoti izven naše kontrole,« je dejal dr. Ludvik Toplak.

»Moje osebno stališče in tudi stališče SKZ, zato sem se tudi znašel v tej stranki, je, da naj osnovni proizvajalec obvlada reproverigo od prodaje in predelave do distribucije ter tudi ustrezen delež financ.«

V svojem odgovoru je dal poseben poudarek združnosti, kot ga pozna vsa Evropa, ki bo vzpostavljalo ravnotežje med malim proizvajalcem in potrošnikom, ki bo pomagalo razbijati monopole podjetništva in vzpostavilo družbeno in tudi socialno ravnotežje.

Vida Topolovec

»Ženska akcija« — kaj je to?

To je skupina v SDP-Stranki demokratične preнове, ki bo: — organizacijsko povezovala članice in člane stranke ter aktivistke nečlanice, ki se ukvarjajo z vprašanjem enakopravnosti spolov — omogočala sodelovanje pri nastajanju globalne politike SDP, oblikovanje pobud za tako imenovano »žensko« politiko s skupinami v Ljubljani, Jugoslaviji in v svetu — organizirala pobude SDP-Stranke demokratične preнове za medstrankarsko povezovanje in oblikovanje skupnih interesov nove ženske politike na Slovenskem — pomagala vzpostaviti in s svojo organizacijsko strukturo aktivno podpirati avtonomno civilno-družbeno žensko gibanje v Sloveniji — podpirala posamezne projekte in jim pomagale prodreti na pravih točkah družbene moči in pristojnih mestih družbenega odločanja.

Skupina »ŽENSKA AKCIJA« združuje strokovnjake, ki so se (bodo) dokazali z delom na konkretnih projektih in z javnostjo svojih pobud.

BISTVENE NALOGE:

— Preprečevala bo prilasčanje ljudi, njihove osebnosti, zasebnosti in političnosti zlasti s strani političnih strank. — Opozarjala bo javnost in organizirala ljudi, da se preprečijo poizkusi, da bi stopnjo ekonomske, politične, družinske in osebne emancipacije žensk na katerikoli točki potisnili pod raven že dosežene.

— Spodbujala bo aktivno sodelovanje žensk v družbenem razvoju, zlasti v razvojno izbranih industrijskih predelih, manj razvitih in depopuliranih krajih v Sloveniji ter uveljavljala enakopravnost žensk pri delu in tudi žensko podjetništvo.

— Sooblikovala bo projekte aktivne izobraževalne, zaposlovalne, socialnovarnostne in družinske politike s posebnim oziranjem na preprečevanje spolne diskriminacije pri izobraževanju, odpuščanju in zaposlovanju in na enakopravne možnosti za humano starševstvo in srečno otroštvo.

— Sooblikovala bo pobude SDP-Stranke demokratične preнове pri preoblikovanju lastniških odnosov, modelov upravljanja in soodločanja delavcev in uporabnikov v družbenih dejavnostih in javnih službah.

— Aktivno bo podpirala samoorganiziranje in medsebojno solidarnost ljudi pri oblikovanju in delovanju mreže laičnih, javnih in civilnodružbenih institucij, ki lahko bistveno dvignejo kvaliteto življenja vseh ljudi in humanizirajo odnose med spoloma in med generacijami.

Dobrodošle v sekcijo »ŽENSKA AKCIJA« SDP-Stranke demokratične preнове, ki ima svoj prostor delovanja v stranki SDP-Stranki demokratične preнове Ptuj.

MOCNE SMO LAHKO, ČE TO RESNIČNO ŽELIMO.

Možnost sodelovanja je odprta, potrebno je le potrkati na pravo mesto.

NASVIDENJE V TOREK, 13. novembra, ob 17. URI, Trg MDB 1/II.

Za iniciativni odbor sekcije Ženske akcije SDP Ptuj Slava SARC, dipl. o.i.

Vodnik po Ormožu in okolici

V tem mesecu bo zagledal »luč sveta« Vodnik po Ormožu in okolici, ki ga Ormožani, predvsem pa turistični delavci že težko čakajo. Na 100 straneh žepnega formata bo ob tekstu 80 barvnih fotografij, ki jih je pripravil mojster fotografije Stojan Kerbler. Tekste o zgodovini in znamenitostih Ormoža so prispevali Marjana Jevremov, Marjeta Ciglencečki, Kristina Šamperl-Purg, Tone Luskovič in Ivan Lovrenčič, ki je tudi odgovorni urednik celotne izdaje. Tiska ga tiskarna GZP Mariborski tisk iz Maribora. Zemljevid Ormoža pa so naredili na Geodetski upravi v Ormožu.

Nekateri so že nestrpni, ker te prepotrebne turistične publikacije še ni, vendar po besedah odgovornega urednika Ivana Lovrenčiča mora biti vse natančno pregledano, ker se zelo rade vtihotapijo napake, ki so kasneje, ko je Vodnik že v prodaji, zelo neljube.

Vida Topolovec

Prevent, ne Prevert

V 42. številki Tednika (25. oktobra 1990) nam jo je zagodel tiskarski skrat in prišlo je do neljube pomote pri imenu zasebne avtošole iz Ormoža, ki se imenuje PREVENT in ne PREVERT, kot je bilo zapisano v našem časopisu.

Lastnikoma Jožetu Štermanu in Viktorju Šprajcu se opravičujejo, ker vemo, da nekateri iz zlobe (te je na svetu še vedno veliko) zamenjavo črk N in R s pridom uporabljajo za zbadanje in norčevanje.

VT

Je jez ob državni meji daleč?

PISMA BRALCEV

3. sobotaže
4. vojne

V jezu so namreč že sedaj prostori, kjer se lahko brez vseh težav namestijo kakršnakoli eksplozivna sredstva. V celotnem jezu so namreč vodoravni in navpični hodniki in jaški.

Sedaj pa glavno:

Ko bo jez počil, bo iz višine 1080 metrov (gornja kota jezu) začela drveti voda v 756 metrov nižjo Dravsko dolino, stisnjena v ozki dolini kot v žlebu. Med potjo bo najprej pobrala naselja v bistriškem jarku, na Zg. in Sp. Muti in z valom udarila v Pohorje, ki je od Mute oddaljeno kakih 100 m. Voda bo v Dravski dolini v nekaj minutah, zato je vsaka zaščita prebivalstva zaman!

Ko bo voda nekaj ur tako drvela, se bo odbijala z rušilno močjo od Pohorja in se zlivala proti Dravogradu in Mariboru. Pobrala bo tudi Vuzenico in okoliška neselja. Nato bo začela drveti po Dravski dolini navzdol. Med potjo bo seveda pobrala vsa naselja v bližini Dravske doline, kot so Vuhred, Radlje, Podvelka, Ožbalt, Fala, Ruše, Selnica itd.

Pri izhodu iz Dravske doline bo poplavila

Maribor in se z enim krakom obrnila tudi proti Hočam.

»Strokovnjaki« bi lahko izračunali, koliko stotin naselij, trgov in mest bo uničenih pod Mariborom. Prav gotovo bosta zelo trpeli Podravina in Posavina s svojimi mesti.

»Strokovnjaki«, izračunajte nam, koliko ljudi bo umrlo.

Poleg gospodarskih objektov, kot so Dravske elektrarne in tovarne v Mariboru in okolici, bo voda pobrala tudi vse vojaške objekte na tej poti. Zato se čudim, da tisti, ki so direktno odgovorni za obrambo domovine, ne povzdignejo svojega glasu.

Sedaj so protestirali le občani Mute in okolice. S tem pismom pa hočem samo opozoriti široko slovensko in hrvaško javnost, kaj jih čaka.

Prebivalci Mute in okolice, pa tudi stranka Zelenih so do sedaj ustno in pisno opozarjali na morebitno katastrofo vse organe v Sloveniji, ki so odgovorni za varnost ljudi in premoženja — vendar brez haska.

Zato na koncu pisma želim, da se vsi oblastniki, politiki in drugi dušebrižniki, ki so jih polna usta skrbi za obstoj Slovencev, sigurno enkrat dobijo v PEKLU. To pa zato, ker pripravljajo tako katastrofo Slovincem in drugim v Jugoslaviji.

Ivan Srebrnik

SPOMINI NA BORL 1941—1943

(55. nadaljevanje)

Franciška Kolar

se je rodila leta 1900 v Slatini pri Bočni v občini Mozirje. Bila je kmetica in mati štirih otrok. Oba z možem sta podpirala partizane. Okupator je njuno sodelovanje s partizani odkril in ju aretirali. Moža Antona so Nemci ustrelili 23. junija 1942 v Celju, Franciško so aretirali 13. junija 1942 in jo iz Celja poslali na Borl. Od tu so jo odpeljali, kakor že vemo, s petimi jetnicami 14. julija v Celje in jo ustrelili z Ambroževo in Gašperičevo 22. julija 1942. Lahko si zamišljamo materino žalost pred smrtjo, ko se je v mislih poslavljala od štirih ljubljenskih otrok.

22. julija 1942 je med talci v Celju padel Milan Frece (24) iz Nove Vasi pri Celju. Njegova mama in sestra Marica in Tilica so bile tedaj zaprte na Borlu. Kako jih je presumila strašna vest o njegovi smrti! Pozneje so prejele tudi njegovo poslovilno pismo.

Matilda Reš je bila borlska zapornica, ki jo

je okupator ustrelil v Celju 30. julija 1942 med sedemdesetimi talci. Rodila se je v Trnovskem Vrhu v Slovenskih goricah leta 1914 v Vaudovi družini. Leta 1934 se je poročila z Mirkom Rešem, ključavničarjem, v bližnje Vintarovec, kamor se je po poroki preselila. Imela je tri otroke: Janka, Matildo in Oigo. Z možem sta stanovala blizu Mirkovega doma, v naselju Zasadi.

Mirko je po vdoru okupatorja delal v Avstriji v Kapfenbergu skupaj z mlajšima bratoma, pekovskim pomočnikom Vinkom in Kostjem, ki je komaj dopolnil štirinajst let. Proti koncu marca 1942 so se vsi trije za velikonočne praznike vrnili domov. Na delo se niso več vrnili, ampak stopili v Slovenskogoriško četo kot njeni prvi partizani. Mirkov oče Ernest je bil že leta 1941 povezan z Osvobodilno fronto. Pri njem se je oglašal Franc Osojnik iz Dencesev, ki je pridobil na Slovenskih goricah ptujskega območja znanca za osvobodilni

boj. Ko je vznikla Slovenskogoriška četa, so se partizani Reši večkrat oglašali doma v Vintarovec in tudi pri Vaudovih v Trnovskem Vrhu. Oboji so podpirali partizane.

Ko je pričela četa maja napade na nemške postojanke po Slovenskih goricah, je pričel okupator oprezati za partizani. Že junija je zaprl Ernesta Reša, očeta treh partizanov, čez tri dni, 10. junija, pa njegovo ženo Gero. Iz ptujskega zapore so ju odvedli 13. junija na Borl. V Ptuj sta na sedežu gestapa prestala hude muke.

Matilda je ostala sama z otroki, a nacisti so prišli tudi ponjo. Ker se je skrivala, je prvič niso našli doma. Ko je spoznala, da nacistom ne bo mogla uiti, se je zgovorila s sosedi, da bodo prevzeli skrb za njene

Matilda Reš, žena partizana Mirka, ustreljena 30. julija 1942 v Celju.

otroke, ko jo bodo odpeljali. Poskrbeli naj bi se za Mirkovo enajstletno sestrico Dragico.

V ptujski zaporni knjigi je navedeno, da so Matildo zaprli 10. julija in jo na Borl poslali 21. julija. Tu se je sešla s tatom in taščo, ki sta morala pozneje v Auschwitz; tam sta umrla.

Matilda je na Borlu upala, da je ne bodo ustrelili. Zelo pa jo je vseeno skrbelo za svoje otroke, stare sedem, štiri in eno leto, kajti mislila je, da bo morala v taborišče. Toda zgodilo se je njuhje. Pred ustrelitvijo so jo najprej odpeljali v Celje, kjer se je sešla s svojo mamo Gero Vaudo s Trnovskega Vrha, tudi obsojeno na smrt. Kako sta se pogledali? Ali sta se mogli poslednjič objeti? Kakšne misli so ju prevzemale v zadnjih trenutkih življenja? Strašno je moralo biti pri sruču Matildi, ker je zapuščala za vedno svoje malčke.

Čez trinajst dni je umrl v Zasadih Matilidin mož Mirko. Sam se je ustrelil po spopadu Slovenskogoriške čete z Nemci v Mostju, kajti v spopadu je izgubil oba brata, starši so bili zaprti, žena ustreljena, otroci odpeljani, domačo hišo pa je okupator 25. julija zažgal, da je pogorela do tal. Nad življenjem je obupal.

Poleg Matilde in njene mame so bili 30. julija 1942 ustreljeni še trije sorodniki iz Sela v Slovenskih goricah: Antonija (22), Gregor (59) in Marija (58) Družovič. Morda je skupna

Franc Prisljan, ustreljen 15. avgusta 1942 v Celju.

smrt petih sorodnikov olajšala zadnje minute njihovega življenja, ki so vsi pred letom dni živeli še mirno življenje v slikovitih Slovenskih goricah.

Strašna je bila usoda Rešev družine: umrlo je šest njenih članov. Pokončalo jih je nasilje okupatorja, ki je s krvjo dušilo osvobodilni boj slovenskega naroda.

Ivana Muršič

Ko je 15. avgusta 1942 odjeknilo na dvorišču Starega pisarka v Celju petindevetdeset strelav in pokončalo prav toliko talcev, sta bila med njimi, kolikor je do sedaj ugotovljeno, dva borlska talca: Ivana Muršič in Franc Prisljan.

Ivana Muršič se je rodila leta 1907 v Zagrebu in je bila pred vojno zaposlena kot lekarniška

pomočnica v lekarni Ferda Vrabiča v Šoštanju. Nemci so Vrabičovo družino poleti 1941 izgnali, Muršičeva pa je ostala v lekarni z nemškim komisarjem. Za partizane je iz lekarne iztihotapljala zdravila in druge potrebščine. Pošiljala je tudi pakete s hrano in perilom internancem v taborišča. Izdal jo je nekdo iz Šoštanja. Zaprli so jo dvakrat. Prvič so jo izpustili, ker ji niso mogli dokazati povezave s partizani. Ko so jo zaprli drugič, so jo obsodili na smrt. Iz celjskega zapore so jo kot talco poslali najprej v Borl, od tu pa odpeljali 14. julija s skupino drugih talc spet v Celje, tokrat za smrt.

Franc Prisljan

ustreljen v Celju 15. avgusta 1942, se je rodil leta 1914 v Gornjem Gradu. Izučil se je za trgovca in vodil materino trgovino v Gornjem Gradu. Leta 1941 se je povezal s partizani, ki jih je podpiral z živili in drugim blagom iz svoje trgovine. Ko je bila njegova zveza s partizani odkrita, so ga nacisti že leta 1941 zaprli najprej v Celju, nato prepeljali v Maribor in od tam 27. marca 1942 na Borl. Njegov odhod iz Maribora na Borl je zabeležen v mariborski zaporni knjigi. Z Borla je bil dan pred ustrelitvijo prepeljan v Celje.

Z njim je bil ustreljen tudi njegov brat Jože, učitelj. Prisljanova mama in dve sestri so preživele vojno v taborišču.

(Se nadaljuje)

Krpanje magistralne ceste tik pred naseljem Šikole.

Ceste pa krpamo . . .

Del magistralne ceste med Ptujem in Pragerskim spada med najbolj »zdelane ceste« daleč naokoli. Potrebna je temeljite obnove, denarja pa ni nikoli dovolj kljub čedalje gostejšemu težkemu tovornemu prometu. Da bi vsaj začasno zgladili najbolj kritična mesta, jo poskušajo zakrpati, kar pa seveda ni dolgotrajna rešitev. Takšnih »zdelanih mest« pa je na tej cesti veliko.

Vida Topolovec
Foto M. Ozmeč

V Rogoznici bo samopostrežnica

Poslovno-stanovanjski objekt naj bi bil končan do maja prihodnje leto. V njem bo večja samopostrežnica z bifejem na okrog 50 kvadratnih metrih, približno toliko pa je površine tudi za devet stanovanj. Mercator-Izbira Panonija bo v trgovini zaposlil 15 delavcev, vendar ne bo šlo za nove zaposlitve, ampak le za prerazporeditev delavcev. Denar je zagotovil Mercator-Izbira Panonija, del sredstev kot kredit pa še stanovanjsko gospodarstvo in izvajalec del Gradis Gradnje iz Ptuja.

NaV

Temelji za novo trgovino še rastejo.

Zlati noj je potrebno čimprej usposobiti

O Zlatem noju krožijo takšne in drugačne zgodbe. Še preden se je začelo njegovo »pravo« življenje, je bilo medijsko zanimivo. Kaže, da smo, kar zadeva gradnjo novih hotelov v Ptuj, nesrečne roke. Sedaj so v teku novi dogovori med skupščino občine, podjetjem Mercator Investa, ki je vodila inženiring pri gradnji hotela Zlati noj, in predstavniki udeležencev sporazuma o financiranju grad-

nje. Hotel naj bi čimprej turistično oživel. Predvsem bo potrebno ugotoviti, kakšni so finančni deleži posameznih udeležencev gradnje, odpraviti takšne in drugačne hipoteke ter ga »očistiti« ponuditi najboljšemu kupecu. Hipoteke ptujskega gospodarstva in občine naj bi bile ena od ovir pri dosednji prodaji.

MG

V Super Liju se trudijo in obnavljajo

Ptužjani se še po nekaj mesecih niso sprijaznili s tem, da ima bivši hotel Poetovio novega lastnika in novo ime. Ne mine dan, da se ne bi oglašil vsaj eden ali več, in se »dobronamerno« ne zanimal za hotelska dogajanja. Človek nehote pomisli, da je Ptujčanom žal, da so »izgubili« za zdaj svoj edini hotel. Pri Zlatem noju bomo na razplet dogodkov morali še počakati. Pri vsem tem pa mu v skoraj treh desetletjih dela niso posevali večje pozornosti. Še več — ob gradnji so mu »odločili« kar se da minimalne standarde. Po dolgih letih življenja so v družbenem podjetju Kmetijski kombinat oziroma Haloškem biseru ugotovili, da mu lepša bodočnost lahko zagotovi drugi lastnik. Zato so se odločili za prodajo, kupil pa ga je, kot je znano, Martin Lisjak.

Po nekaj mesecih, odkar je postal zasebna last, se v njem marsikaj spreminja. Hotel je olepšal svojo zunanjo podobo, spreminja pa se tudi njegova notranjost. Martin Lisjak ugotavlja, da je objekt potreben celovite obnove. Kjerkoli začnejo delati, naletijo na številne pomanjkljivosti. Pri tem pa se zaveda, da vsega ne bodo mogli narediti tako, kot si želijo. Zelo nevhvalno in drago je obnavljati star in nefunkcionalen objekt. Do 15. decembra bodo obnovili del kletnih prostorov, restavracijo, kuhinjo, recepcijo in sobe v prvem nadstropju. Z drugo etapo obnove bodo nadaljevali v prihodnjem letu, ko bodo tudi nadzidali diskoteko in pridobili 80 novih ležišč. Število postelj se bo tako povečalo na 130, s takšnim fondom pa bo hotel postal znova privlačen za agencije. V zadnjih letih zanje ni bil privlačen, poleg tega pa skoraj ni imel prazne postelje. V njem so stanovali delavci iz drugih republik, ki so v Ptuj izvajali investicijska dela. Takšna struktura gostov pa je v turizmu nezaželena.

Hotel je v tem obdobju relativno dobro zaseden, Lisjak je s prometom zadovoljen. Gostom postrežejo z zajtrkom, pečejo tu-

Hotel ima novo obleko, spreminja pa se tudi njegova notranjost. Pričakovati je, da bo temu primerna tudi vsebina. (Posnetek: M. Ozmeč)

di različne pice, z zahtevnejšo ponudbo pa bodo pričeli po 15. decembru. Jedilnik že pripravljajo.

skupaj dobro delali. Pri tem pa mislim, da nismo nič slabši od Haloškega biseru. Zadeve se počasi umirjajo, de-

NAŠE VASI POD DROBNOGLEDOM

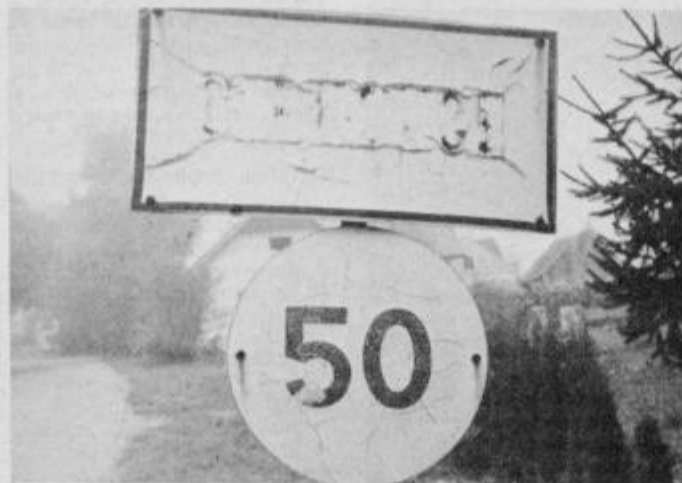
Cirkovce — vas kontrastov

Urejene nove hiše s prstriženo travo na dvoriščih in urejenimi cvetličnimi gredami na eni strani, na drugi pa stare, razpadajoče hiše z zaraščenimi ograjami in zapuščenimi brajdami. Cirkovce so vas z velikimi kmetijami, pa tudi s hišami, ki bolj sodijo v mesto. Razpadajoče stare kmečke hiše so kot madeži v lepo urejenem okolju. Nanje kot da so vsi pozabili.

Ce bi kdo iskal kraj in se zanašal na krajevne table, bi kraj tež-

ko našel. Napisi na tablah so namreč že zdavnaj zbledeli. Se reče Cirkovce ali Cirkovci? Po napisih nad hišnimi številkami bi se težko odločil, saj so občinski uradniki napisali zdaj tako, drugič spet drugače. Prav se piše Cirkovce, saj leži vas na desnem bregu Drave. Na levem bi bili pa Cirkovci.

Krajevni trg je delno urejen. Pred lepo in novo Mercatorjevo trgovino niso pokosili trave. Avtobusna postaja je polna smeti in

Ni pomemben kraj, pomembna je hitrost.

Zelenica pred krajevno pošto je urejena.

s stene postajališča strganih plakatov. Blok ob cerkvi ima neurejeno zelenico, ob cesti pa kopri-ve. Pred pošto so tamkajšnji uslužbenci uredili cvetje, ki ga je lepo pogledati. Urejena pa je le zelenica pred vhodom.

Del osnovnošolcev dobiva znanje v prostorih iz leta 1900, ki bi jim bila obnova že zdavnaj dobrodošla. Novejši del poslopja

lavci so spoznali, da je potrebno prijeti za vsako delo, sploh pa sedaj, ko smo uvedli nagrajevanje po delu in ko vsak ve, koliko na dan zasluži. V tem trenutku kompletnega nagrajevanja še ne moremo izvesti, saj tudi nimamo celovite ponudbe. To bo veliko lažje, ko bomo končali prvi del obnove.

Pri obnovi hotela sodeluje nekaj zasebnikov, v glavnem pa jo izvajajo s svojimi delavci. Koliko jih bo stala? Martin Lisjak pravi, da to ni nobena skrivnost. V tem trenutku, ko dela še potekajo, ne more ničesar povedati. Hotel bodo širili in dograjevali, zato bi o tem lahko več povedal šele čez štiri ali pet let. Obnavljajo pa ga s svojim denarjem.

Podjetje Super Li zaposluje okrog 200 delavcev, v Ptuj jih je nekaj več kot deset odstotkov. Kako bo v bodoče s sedežem podjetja glede na to, da ima v Ptuj hotel, ki je njegova last. »Razmišljamo celo, da bi se preselili v Ptuj, da bi bila tu centrala, iz katere bi vodili vse posle.«

Novega lastnika hotela čaka naslednje mesece še veliko dela. Precej ga je dobil tudi od urbanistične komisije. Ograje, ki je marsikoga »vznemirjala«, sicer več ni, nadaljujeta pa se vozniška nemarnost in neprimerno parkiranje. »Uničiti je potrebno še tisto malega zelenja« — in to je moto njihovega ravnanja. Ne nazadnje pa si Martin Lisjak najbolj prizadeva, da bi mu strokovnjaki izdelali idejni projekt obnove.

MG

Kjer čakajoči na avtobus stoji . . .

klubuje času. Okolica šole je lepo urejena, pokosena trava in urejena ograja pričata o skrbnem gospodarju. Cirkovska mladež ima pouk v domačem kraju že od leta 1786.

Cirkovčani imajo pokopališče kar sredi kraja. Nobena naravna prepreka kraja ne ločuje od človekovega zadnjega doma. Pokopališče je srednje veliko in zelo lepo urejeno. Grobovi so pravilno razporejeni. Kljub temu da smo Cirkovce obiskali dva tedna pred dnevom mrtvih, nam pristranskosti ni mogoče pripisati.

prostora je na postaji za namestitev stoyal za kolesa. Denar tukaj ni opravičilo, saj stojala niso draga za podjetje, kot je železniško gospodarstvo. Židovi v okolici postaje bi bili zaradi prislanjanja koles manj oguljeni, postaja bi bila bolj urejena.

V kraju imajo ceste z asfaltno prevleko. Ob njih so v glavnem pokosili travo. Le ob zapuščenih hišah so tudi ob cesti pravi pragzdovi. Ceste je ponekod že načel zob časa in bi potrebovale nove prevleke.

Cirkovce so kraj velikih kme-

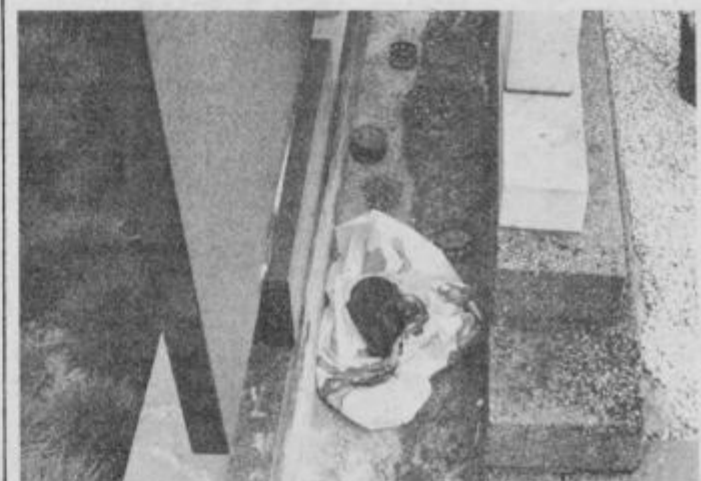

Pokopališče je veliko in urejeno.

Prostori med grobovi so posuti z belim peskom, na njih pa je takrat raslo pritlično cvetje, ki ne prenaša mraza. Mnogi grobovi so okrašeni z nizkimi iglavci in cipresami. Osrednjo pot so v času našega obiska asfaltirali. Zapuščenih je bilo morda nekaj gomil, tudi na tistih pa so pokosili travo. Mrliška vežica je novejša in lepo urejena. Pokopališče je ograjeno delno z betonsko, delno z žično ograjo, ob cesti pa je še živa meja. Žal pa tudi v Cirkovcah ne manjka pack. Kljub urejenemu odlagališču za smeti le-te najdete med tesno pritegaajočimi se spomeniki, plastične

tij. Stavbe so urbanistično pravilno razporejene. Ob cestah so hiše, ki se nadaljujejo v kmetijska poslopja. Dvorišča so v glavnem polna strojev, gradbenega materiala itd. Če bi sodili po številu strojev na dvoriščih, v Cirkovcah nimajo veliko kmetij, ki se ukvarjajo s specializirano pridelavo hrane.

V kraju nimajo urejenega odvoza smeti, zato pa pridno polnijo okoliške gramozne jame. Kdo bi vedel, ali je to dobro. Morda pa bodo zanamci prav ob raziskovanju smetišč spoznavali način našega življenja. V svetu se

Le kaj je naš pogled vlekle med spomenike?

ostanke sveč in papirčke, polivnili, ostanke cvetja pa tudi ob ograji ali v živi meji.

Kraj se siri ob vseh cestah, veliko novih hiš je ob cesti proti železniški postaji. Tako kot v zaselku proti Šikolam tudi tukaj skorajda ni kmetij. Železniška postaja je neurejena predvsem zaradi velikega števila koles, ki ležijo ob drevesih, prislonsena so na stene ali ležijo kar na tleh. Železničarska hišica je majhna, tescna, barva bi ji bila prav dobrodošla. Železničarji so slabo poskrbeli za svoje potnike. Dovolj

že pojavljajo prvi etnologi, arheologi in antropologi, ki stavijo na preučevanje človekovih smetišč.

Zaradi lepo urejenega pokopališča, mnogih urejenih hiš in kmetij, urejenih cest, urejene okolice šole, pa zaradi smeti ob cestah, razpadajočih poslopij, neurejenega smetišča in železniške ter avtobusne postaje smo Cirkovcam dali oceno šest (6).

M. Samec in J. Bračić

Petnajst let pionirske knjižnice v Slovenski Bistrici

V okviru Matične knjižnice dr. Josipa Vošnjaka iz Slovenske Bistrice deluje že 15 let kot poseben oddelk pionirske knjižnice. Po knjige prihaja 3265 šolarjev iz vseh šol slovenjebistriške občine, ker šolske knjižnice zaradi pomanjkanja denarja ne morejo zagotoviti dovolj knjig za obvezno branje in Ingoličovo bralno značko. V pionirsko knjižnico so vpisani najmanjši iz vrta, ki prihajajo še z mamicami, pa vse do končane osnovnega šolanja; kasneje se vsi mladi bralci prepričajo v matično knjižnico. **Darja**

jo v slovenjebistriški pionirski knjižnici vsak torek ure pravljic za najmlajše, za starejše šolarje pa knjižne uganke. Začetek knjižnih uganek, vsak mesec imajo novo, je prvi četrtek v mesecu. Akcija potem teče ves mesec med redno izposojajo knjig, tema

zanimajo se za šport in radi vzamejo v roke tudi knjigo rekordov. Najmlajši bralci pa so navdušeni nad Veliko knjigo čudežev.

Kako pa se je knjižnica pripravila na svoj petnajsti rojstni dan? **Darja Janežič:** »Praznovanje

Program ur pravljic v novembru 1990:
Vsak torek ob 16. uri za učence od prvega do tretjega razreda, ob 17. uri pa za predšolske otroke od 5 do 7 let.
Torek, 13. novembra: ob 16. uri: Zakaj je žirafa tako velika
ob 17. uri: Zajčkova hišica
Torek, 20. novembra: ob 16. uri: Sreča priskuknjene žene
ob 17. uri: Ajataj
Torek, 27. novembra: ob 16. uri: Pet bratov
ob 17. uri: Najmočnejši fantek na svetu.

V slovenjebistriški matični knjižnici dr. Josip Vošnjak premore 45.000 knjižnih enot. Med njimi so knjige za vse okoliške knjižnice v Oplotnici, Poljčanah in Pragerskem. Tu so tudi knjige za izposojevališča v Domu dr. Jožeta Potrča v Poljčanah in na Zgornji Polskavi ter za matično in pionirsko knjižnico v Slovenski Bistrici.

Janžič, knjižničarka, je povedala, da otroci zelo radi berejo, na tekočem so z vsemi knjižnimi novostmi; ne zanima jih toliko tisto, kar je za obvezno branje, rajše posegajo po knjigah, ki si jih sami izberejo. Mnogi seznanjajo, denimo za bralno značko, so že skoraj zastareli, zato so v knjižnici, ki si resnično prizadeva, da bi otroci knjigo vzljubili, sestavili program za bralno značko v tret-

pa je vedno samo ena. Namen knjižnih uganek, ki so predvsem med starejšimi šolarji zelo priljubljene, je širjenje predstave o knjigi in knjižnici.

Knjižna uganke novembra je knjiga češkega pisatelja **Ota Hofmana ODISEJ IN ZVEZDE**.

V uganke so vključena vprašanja o knjigah že omenjenega pisatelja, ki so namenjene mlajšim otrokom, vprašanje je tudi, pri kateri založbi in katerega leta je knjiga izšla, kdo jo je prevedel in kdo ilustriral. Rezultate knjižnih uganek imajo potem objavljene na stenšasu, prvi trije pa prejmejo knjižne nagrade.

Članarina za vpis v pionirsko knjižnico velja 10 dinarjev; knji-

petnajstega rojstnega dne pionirske knjižnice so omogočila nekatera bistriška podjetja in obrtniki. Posebej lepo je bilo na ŽIV — ZAVU v bistriškem parku. Sodelovali so Andrej Šifrer, Čudežna polja in Remix. V času šatenberškega srečanja pisateljev je pionirsko knjižnico obiskala pisateljica **Karolina Kolmanič** in otrokom predstavila svojo najnovejšo knjigo »Srebrno kolo«. Pripravili smo tudi razstavo fotografij ob obletnici.

V mesecu knjige, od 15. oktobra do 15. novembra, pa teče akcija brezplačnega vpisa v pionirsko pa tudi matično knjižnico. Mesec knjige bodo v slovenjebistriški knjižnici dr. Josip Vošnjak sklenili s kvizom »Pastirci pri kresu in plesu«, kar je obenem tudi proslava stote obletnice rojstva Franceta Bevka. Sodelovalce bodo vse osnovne šole slovenjebistriške občine, mesec pa bo poplavljen s kulturnim programom, ki ga bodo pripravile posamezne osnovne šole.

Vida Topolovec
Foto: Lado Šteinbahar

Darja Janežič med svojimi mladimi bralci

jem in četrtem razredu. »Prav bi bilo, da bi v prihodnje bralno značko prevzela knjižnica,« je povedala ravnateljica Meta Pristovnik.

Minuli petek je bilo kljub pouku prostemu dnevu v knjižnici veliko šolarjev, ki so prišli po nove knjige, da jim ne bi bilo ob koncu tedna dolgčas. Ob izposojilni knjig — v oktobru so izposojili kar 1400 knjižnih enot — ima-

go lahko imajo doma dva tedna, največ mesec dni. Knjižničarka jih opozarja, da naj knjigo, ko jo preberejo, vrnejo v knjižnico, ker nanjo, še posebej če je zanimiva, čakajo že drugi bralci.

Kaj pa otroci najraje berejo? **Darja Janežič:** »Pri leposlovju najpogosteje segajo po zbirki desetih knjig **Pet prijateljev**, iz strokovne literature imajo najraje vse, kar je napisano o vesolju,

Socialno stanje se slabša

Sladkorni bolniki so tudi letos v okviru oktobrskih aktivnosti pripravili pogovore in druga srečanja, na katerih so govorili o svojih uspehih in težavah. V mesecu boja proti sladkorni bolezni so predstavili nekaj zelo zaskrbljujočih podatkov: socialno stanje diabetikov je iz leta v leto slabše, 70 odstotkov jih živi na meji eksistenčnega minimuma. Podobne podatke so pred dnevi objavili v Zvezi društev za boj proti sladkorni bolezni Slovenije.

Zaradi majhnih pokojnin (večina bolnikov je starejših ljudi) si ne morejo kupiti zdrave prehrane oziroma dietnih živil. Dieta je namreč še vedno osnova pri zdravljenju sladkorne bolezni.

Družba tem bolnikom ni naklonjena, saj bi jim lahko pomagala tako, da bi na živila ukinila prometne davke in druge dajatve.

Za to sladkorni bolniki že dolgo moledujejo. Sedaj jim dodatno grozi participacija za zdravljenje sladkorne bolezni. Med ukrepi za sanacijo razmer v slovenskem zdravstvu naj bi bilo tudi zapisa-no, da je potrebno razširiti krog upravičencev za plačevanje doplačil c cenam zdravstvenih storitev. Trenutno sladkorni bolniki ne plačujejo participacije za zdravljenje osnovne bolezni (diabetesa). Znano pa je, da je zaradi te bolezni prizadeto celo telo in zato potrebujejo tudi druga zdravila. Niso redki primeri, ko diabetiki odidejo od zdravnika s celim šopom receptov, »novčičov« pa samo enega, ker za druge nimajo denarja. Pri takšnih razmerah tudi ni realno pričakovati, da bi se zdravstveno stanje diabetikov izboljševalo. Ne glede na vse težave pa v Zvezi ugotavljajo, da se ptujski diabetološki dispanzer izredno trudi za svoje bolnike.

Ocenjujejo ga kot enega najboljših v Sloveniji, zato so mu tudi dodelili priznanje.

la upravni in nadzorni odbor društva, v večjem številu kot prejšnja leta pa so sodelovali tudi vabljeni gostje, so govorili tudi o založenosti ptujskih trgovin z diabetičnimi živilji. Posebna komisija društva je ugotovila, da so še najbolj založene trgovine: samopostrežna Bratov Reš, Rimska peč in Živila. Veliko slabše pa je na podeželju. Kot je povedal predsednik društva **Alojz Čuček**, se bodo poskušali dogovoriti z zasebnimi trgovci, da bi izboljšali tovrstno ponudbo. **Dr. Jože Bešvir**, podpredsednik društva, je povedal, da je trgovec potreben delno razumeti, da ne ustvarjajo prevelikih zalog, saj gre za živila, ki hitro zastarajo. Cene pa je mož znižati samo z zniževanjem cen davkov. **Arnold Paulinič** iz Emone-Merkurja, edini trgovec, ki se je udeležil pogovora, je zelo pohvalil takšno obliko izmenjave mnenj in obljubil, da se bodo v tej organizaciji še bolj trudili za diabetike. Da bi bili pri svojem delu uspešni, pa potrebujejo informacije. Zato mu bo več kot dobrodošel seznam industrijskih izdelkov, ki jih lahko uživajo sladkorni bolniki v okviru predpisane diete.

Dr. Lidija Trop se je oglasila v imenu diabetološkega dispanzera. Govorila je o kritičnih razmerah v družbi, ki vplivajo tudi na zdravljenje sladkornih bolnikov. Nekateri zato že opuščajo redne obiske pri zdravniku in podob-

Sladkorna bolezen je kronična presnovna motnja. Vzroki za nastanek so različni. Obolenjajo tako mladi kakor stari, debeli kakor suhi.

Način zdravljenja je pri vsakem bolniku lahko različen. V osnovi pa obstaja za vse bolnike osnovno pravilo dietnega režima prehranjevanja.

Zelo važno je, da bolezen dovolj hitro odkrijemo, da bolnik dobi ustrezna navodila, ki pa se jih mora držati, če želi ohraniti svoje zdravje. Vendar pa je najosnovnejši problem kako pridobiti bolnika, ki nima nobenih težav razen informacije, da ima sladkorno bolezen, za sodelovanje. Kajti le bolnik sam ima pri sladkorni bolezni največji vpliv na razvoj bolezni, pa tudi na odložitve ali preprečitev nastanka akutnih ali kroničnih komplikacij. Na žalost sladkorna bolezen ne boli in v začetku ne povzroča nekih večjih težav, zato večina bolnikov navodila le v začetku jemlje resno, pozneje pa preide zopet na stari način prehranjevanja in življenja. Nekateri niti svojih najožjih ne obvestijo o svojem stanju, o navodilih, ki so jih dobili, skratka zanemarijajo in neresno jemljejo svoje stanje. Seveda pa zdravstveni delavci ne moremo vedno in ob vsakem času bdeti nad bolniki in njihovim načinom življenja.

Cilj in naloga zdravljenja sladkorne bolezni z dieto je normalizacija presnove pri bolniku. S tem preprečimo ali vsaj odložimo razvoj kroničnih komplikacij, bolnik pa se dobro počuti, ostane delovno sposoben in aktiven. Za rast, razvoj, za osnovne življenjske procese in za delo potrebuje človek določeno količino energijskih, gradbenih in zaščitnih hranil. Gradbeni hranila so predvsem beljakovine, voda, minerali. Energijska hranila so pretežno ogljikovi hidrati (skrob, sladkor) in maščobe ter znatno manj beljakovine. Zaščitna hranila so za vse življenje pomembne snovi, B, N, OH, vitamini, minerali in voda.

Podobno kot druga društva tudi ptujski pestijo finančne težave. V sredini leta je kazalo zelo slabo. Sedaj se stanje izboljšuje, pričakovati je, da ob koncu leta ne bodo imeli »rdečih« številk. Takšno zagotovilo so dobili tudi od **Marjane Cafuta** iz Sekretariata za zdravstvo in socialno varstvo občine Ptuj. Dotacije bodo do konca leta prejemale redno.

Tako naj bi bilo tudi v bodoče, če ne bo prišlo do bistvenih sistemskih sprememb. Društva za dejavnost društva so zagotovljena v občinskem deležu za zdravstveno dejavnost; kot je znano, vsa sredstva, ki jih v občini zberemo za te namene, ne gredo v republiko.

Na pogovoru 23. oktobra so ptujski diabetiki govorili tudi o spremembah pravil društva. Te so nujne zaradi spremenjenih družbenih razmer. Prej je bilo društvo pod marelo Socialistične zveze, sedaj postaja samostojno.

MG

POPLAVE V OBČINI SLOVENSKA BISTRICA

Dravinja je ponovno pokazala zobe

Prvega novembra naj bi se zbrano spominjali vseh svojih dragih, ki jih ni več med nami. Ob obilnem deževju pa smo morali mliliti na poplave, odrgane ceste, poplavljeni polja in številne plazove in usade, ki so bili posledica dežja in razmočenega terena. V občini Slovenska Bistrica sta ponovno grozili Oplotnišnica in Ložnica, divja in bobneča pa je svojo pravo podobo pokazala Dravinja. V zadnjem letu in še kaj je že tolikokrat poplavlila, da se kmetje, ki imajo polja v njeni vijugasti dolini, sprašujejo, kdaj bo konec tudi te more.

Prvega novembra v dopoldanskih urah se je na široko razlila Ložnica, ki pa ni ogrožala prometa in ne ljudi. Precej huje je bilo v dolini Dravinje, ki je bila pri Makolah ponovno kot eno samo veliko jezero. Cesta med Makolami in Majšperkom je bila zaprta, mnogi, ki so hoteli priti na grobove, so morali ubrati ceste, ki niso bile pod vodo. Nič boljše ni bilo med Spodnjimi in Zgornjimi Poljčanami, kjer je bila cesta zravnana s travnikom. Sprožilo se je nekaj zemeljskih plazov. Voda je med drugim zalila tudi skladišče poljčanskega Emija, vendar zaradi takojšnjega ukrepanja do večje škode ni prišlo.

V petek, 2. novembra, so se razbesnele vode polagoma umikale v svojo strugo. Po pregledu terena se je na izredni seji sestal tudi slovenjebistriški izvršni svet. Za spremljanje posledic minulega deževja so ustanovili posebno komisijo, ki bo ocenila tudi višino nastale škode.

Največja škoda je na kmetijskih površinah. Voda je poplavlila okoli 150 ha koroze, ki je Kmetijski kombinat še ni popravljal, pod vodo so se znašli tudi posevki pšenice. Veliko škodo

ocenjujejo na komunalnih objektih, predvsem na cestah, ki so pretrpele največ škode.

Posebno pozornost so namenili pitni vodi in so jo v minulih dneh neprestano kontrolirali. Vsem tistim, ki uporabljajo domače vodnjake, so svetovali, naj vodo pred uporabo prekuhajo.

Reka Dravinja se je razlila po dolini med Poljčanami in Trčzem.

V soboto, 3. novembra, je občino Slovenska Bistrica obiskal tudi dr. Leo Šešerko, podpredsednik skupščine Republike Slovenije, zadolžen za regionalni raz-

vov. Skupaj s člani občinske vlade je obiskal poplavljeni območje ob reki Dravinji, ki pa je v soboto že kazala drugačno podobo. Za njo pa je seveda ostalo puščeno — kot že tolikokrat do sedaj.

Predsednik slovenjebistriškega izvršnega sveta Franc Jug je povedal, da so ljudje v minulih dneh še vedno prijavljali škodo, ki jo je povzročila vodna ujma. V soboto, 3. novembra, so morali izdati tudi odločbo o izselitvi **Milana Hajdnika, Na Hribu 22 v Poljčanah**, ker je v hiši, ki jo ogroža plaz — ta se še ni umiril — zaradi čedalje večjih razpok nevarno prebivati.

Po grobi oceni je zadnje neurje povzročilo v občini Slovenska Bistrica za 120 milijonov dinarjev škode.

Tekst in foto
Vida Topolovec

Aktivni pristop bolnika k zdravljenju sladkorne bolezni

biti bolnika, ki nima nobenih težav razen informacije, da ima sladkorno bolezen, za sodelovanje. Kajti le bolnik sam ima pri sladkorni bolezni največji vpliv na razvoj bolezni, pa tudi na odložitve ali preprečitev nastanka akutnih ali kroničnih komplikacij. Na žalost sladkorna bolezen ne boli in v začetku ne povzroča nekih večjih težav, zato večina bolnikov navodila le v začetku jemlje resno, pozneje pa preide zopet na stari način prehranjevanja in življenja. Nekateri niti svojih najožjih ne obvestijo o svojem stanju, o navodilih, ki so jih dobili, skratka zanemarijajo in neresno jemljejo svoje stanje. Seveda pa zdravstveni delavci ne moremo vedno in ob vsakem času bdeti nad bolniki in njihovim načinom življenja.

Cilj in naloga zdravljenja sladkorne bolezni z dieto je normalizacija presnove pri bolniku. S tem preprečimo ali vsaj odložimo razvoj kroničnih komplikacij, bolnik pa se dobro počuti, ostane delovno sposoben in aktiven. Za rast, razvoj, za osnovne življenjske procese in za delo potrebuje človek določeno količino energijskih, gradbenih in zaščitnih hranil. Gradbeni hranila so predvsem beljakovine, voda, minerali. Energijska hranila so pretežno ogljikovi hidrati (skrob, sladkor) in maščobe ter znatno manj beljakovine. Zaščitna hranila so za vse življenje pomembne snovi, B, N, OH, vitamini, minerali in voda.

OSNOVA JE PRAVILNA PREHRANA

Za diabetika je bistvenega pomena, da zmanjša porabo maščob v prehrani, da omeji ali povsem opusti uporabo sladkorja, poudarjamo pa vlogo vlaknin.

Hraho naj uživa v več manjših obrokih, enakomerno porazdeljenih prek celega dne. Dietni predpis pa je prilagojen stanju hranjenosti bolnika (telesna teža), fiziološkim potrebam, načinu življenja in prehrabnim navadam. S pravilno prehrano lahko pri polovici sladkornih bolnikov dobrih uredimo presnovo brez uporabe zdravil. To velja predvsem za bolnike, pri katerih se je bolezen pojavila v srednji ali kasni starostni dobi in še zlasti za bolnike s prekomerno tele-

sno težo, pri katerih je hujšanje ključ do uspešnega zdravljenja.

Pri drugi polovici sladkornih bolnikov pa se moramo ob redni dietni prehrani poslužiti tudi zdravljenja z zdravili v obliki tablet ali razne vrste insulina. Izbiira načina zdravljenja in vrste zdravila je odvisna od bolnikove starosti, vrste in faze bolezni, kroničnih komplikacij sladkorne bolezni ter drugih sočasnih bolezni, uživanja drugih zdravil in raznih okoliščin, ki vplivajo na sladkorno bolezen. Iz tega sledi, da zdravljenje ni vse življenje enako, temveč se glede na omenjene okoliščine spreminja. Poleg dietne prehrane in zdravil predstavlja telesna aktivnost enega od temeljev zdravljenja sladkorne bolezni. Še zlasti velja za življenje v času, kjer dobrine civilizacije in tehnološkega napredka ter socialnega blagostanja človeka spreminjajo v pasivno, sedečo in vozeče se bitje, izpostavljenost bolj psihičnim kot fizičnim obremenitvam.

Z rednimi vajami ali srednje težkimi napori sprožimo boljše delovanje srca in ožilja, krvnega tlaka, dihal, živčevja, mišičevja, ledvic in seveda znižujemo povprečne vrednosti krvnega sladkorja, povečamo pa izrabo maščob iz maščevja, kar ima za posledico hujšanje ter zmanjšano količino holesterola v krvi. Zmanjšana je nevarnost arterioskleroze in vse to vodi k skupnemu cilju, to je izboljšanje stanja presnove in s tem k preprečevanju kroničnih zapletov sladkorne bolezni kakor tudi k izboljšanju splošnih psihofizičnih lastnosti in počutja bolnika. Omejitve fizične aktivnosti pa veljajo za bolnike, pri katerih so že razvite kronične komplikacije na ožilju, živčnem sistemu, očeh. Tem bolnikom pa svetujemo le blago, neintenzivno aktivnost, namenjeno predvsem razgibavanju in vzdrževanju nujno potrebne telesne kondicije.

HIGIENA IN SLADKORNI BOLNIK

Za sladkorna bolnika je telesna higiena še posebno pomembna, ker je njegova koža zaradi slabše prekrvavitve zelo občutljiva in izpostavljena raznim gljivičnim ter bakterijskim infekcijam. Z rednim umivanjem in pravilno nego ter s primerno obutvijo in

obleko pa lahko preprečimo marsikatero infekcijo in motnjo v prekrvavitvi.

Pri dolgoročnem urejanju sladkorne bolezni, pa tudi za podrtitev in preprečevanje nenadnih zapletov sladkorne bolezni nam je v veliko pomoč samokontrola s pomočjo testnih lističev za določanje krvnega sladkorja in glukoze v urinu. Vsi testni lističi za določanje glukoze v krvi ali urinu vsebujejo reagent, ki deluje dejansko samo na glukozo. Tako pri pravilni tehnični izvedbi lažnih višjih rezultatov ne more biti. Samokontrola je najbolj smiselna pri bolnikih, ki lahko učinkovito spremljajo svoje zdravljenje. Zato je najbolj primerna za bolnike, ki se zdravijo z insulinom. Diabetiki, ki se ne zdravijo z insulinom, svojega zdravljenja ne morejo kaj dosti spreminjati. Uporabnost samokontrole je zanje predvsem v ugotavljanju poslabšanja sladkorne bolezni, pomaga pa jim tudi spoznavati škodljive učinke na sladkor v krvi ali urinu (največkrat gre za nepravilno dieto). Poleg tega marsikateri diabetiki s slabo urejenim krvnim sladkorjem stalno visoki izvidi ter prisotnost glukoze v urinu pričajo o potrebnosti spremembe zdravljenja. Marsikdaj tako sami pri sebi potrdijo pravilnost ukrepa, ki ga je že predlagal zdravnik, čeprav mu morda sprva niso povsem zaupali. To še posebno velja za tiste, ki se kljub slabim izvidom počutijo dobro ali vsaj nimajo izrazitih težav, ki jih povzroča slabo urejen diabetes. O vrsti samokontrole se pogovorimo z vsakim bolnikom posebej in ga tudi podučimo o tehniki samokontrole.

Po vsem navedenem lahko sklepamo samo eno: Zdravljenje sladkorne bolezni je kompleksno, izredno zahtevno, vendar pa sam zdravnik in medicinska sestra brez aktivnega sodelovanja bolnika ne moreta doseči dobrih rezultatov zdravljenja. Pomembno je, da pri zdravljenju sodelujejo tudi bolnikovi svojci. Ena bistvenih kvalitiet, ki jo bolnik lahko z vzgojo pridobi, je psihosocialna osamosvojitve. Zdravstvena vzgoja je poleg diete, zdravljen in fizične aktivnosti eden od glavnih delov zdravljenja in uspešnega ter kvalitetnega vodenja sladkorne bolezni.

Dragica POLANEC, višja medicinska sestra diabetičnega dispanzera

V Kidričevem nova samopostrežnica

V Kidričevem je sredi oktobra odprla samopostrežno trgovino Sonja Čižič, sicer doma iz Majšperka. Prikupen lokal je zrasel v prostorih nekdanje trgovine, pod sedežem KS in policije, razprostira pa

Sonja Čižič (v belem plašču) vedno rada postreže.

(Foto: M. Ozmec)

se na 70 kvadratnih metrih. Sonji pomaga pri delu mož Drago, ki je vložil precej truda in časa tudi v obnovo in ureditev lokala.

V novi samopostrežni trgovini prodajajo mešano špecerijsko blago in tekstil ter nekaj galanterije. Cene so konkurenčne, saj se oskrbujejo iz Preskrbe v Poljčanah; Sonja pa obljublja, da bo vedno prisluhnila željam in pripombam svojih potrošnikov.

-OM

Telefoni, telefoni, telefoni . . .

Kdor se je v teh časih, denimo pred dvema ali tremi leti, naročil na telefon, mora imeti ob kupu denarja tudi presneto močne in trdne živce. To še posebej zadnja leta občutijo krajanje krajevne skupnosti Ormož. Pa ne samo tisti, ki žive zunaj mesta, temveč tudi tisti v mestu in primestnih naseljih, primer je Dolga lesa, kjer še vedno nimajo položenih telefonskih kablov.

Gradbeni odbor, ki ob predstavniških krajevne skupnosti skrbi za širitev in izgradnjo telefonskega omrežja, je pred nekaj dnevi poslal posebno obvestilo in vabilo vsem morebitnim bodočim imentikom telefonov. Obveščala jih, da so pripravili nov dodatek k pogodbi za finansiranje telefonskega omrežja v višini 700 dinarjev (dvakrat toliko so že morali plačati) in z možnostjo obročnega odplačevanja. Zaradi tega jih vabijo, da se oglasijo na sedežu krajevne skupnosti in nov aneks tudi podpisajo.

Krajanje oziroma bodoče lastnike telefonov še obveščajo, da je telefonska centrala, za katero so prispevali sredstva, vključena in že obratuje. Po predhodnih odobritvah podjetja za PTT promet že vključujejo telefonske naročnike predvsem tam, kjer so telefonske linije proste. Do sedaj so vključena že vsa ormoška podjetja, ki so dodatno naročila in telefone tudi plačala, obrtniki in 41 zasebnikov, predvsem v mestu.

Trenutno polagajo zemeljski kabel proti Dobravi, Litmerku, Lešnici in Spodnjim Ključarovem. Čakati, kar pa seveda ni najbolj prijetno, pa bodo morali krajanje Pavlovec, da bo podjetje za PTT promet naredilo predračun in zakoličilo nadzemne telefonske vode.

»Izgradnja omrežja za telefone v krajevni skupnosti Ormož je v celoti odvisna od podjetja za PTT promet. Člani gradbenega odbora in predstavniki krajevne skupnosti skušamo z vsakodnevnimi stiki s predstavniki pošte pospešiti napeljavo, vendar se vse prepočasno premika dalje. Tudi zagotovil o datumu dokončne gradnje in o dokončnih cenah na žalost ne dobimo,« je povedal tajnik KS Ormož Franci Trstenjak.

O tem, da ljudje zelo različno reagirajo na zavlačevanje del in tudi na nov aneks k pogodbi, ni potrebno posebej pisati. Na sedežu KS so pogosto zelo žolčne razprave med bodočimi lastniki telefonov in zaposlenimi na KS, ki pa za vse zamude niso nič krivi. Nekateri, ki več ne morejo čakati, da bodo v hišo le dobili toliko želeni telefon, pogodbe odpovedujejo. Zanimalo nas je, koliko bodo krajanje KS Ormož plačali za to »tehnično čudo«. Franci Trstenjak je povedal, da mora vsak posameznik ob 2000 DEM dinarke protivrednosti, ki so jih že plačali, z novo pogodbo plačati še 1000 DEM dinarske protivrednosti. Upa, z njim pa vseh 300 naročnikov telefonov, da bo to dovolj. Pravijo, da bodo vse, ki imajo v tem trenutku podpisane in plačane pogodbe, na telefone priključili v prvem polletju 1991. Ni kaj, samo še nekaj malega do 1992 je ostalo!

Vida Topolovec

Nova mrliška veža na Humu.

Nova mrliška veža na Humu

V slabem letu dni so na Humu sklenili dela pri gradnji mrliške veže. Naložba, ki je veljala 300.000 dinarjev, so zgradili iz sredstev krajevnega samoprispevka, veliko pa so z delom pomagali tudi krajanje sami. V vseh prostorih — dveh sobah za pokojnike in sobi za svojce — je najnovejša oprema, zgrajene pa imajo še sanitarije in priložna skladišča.

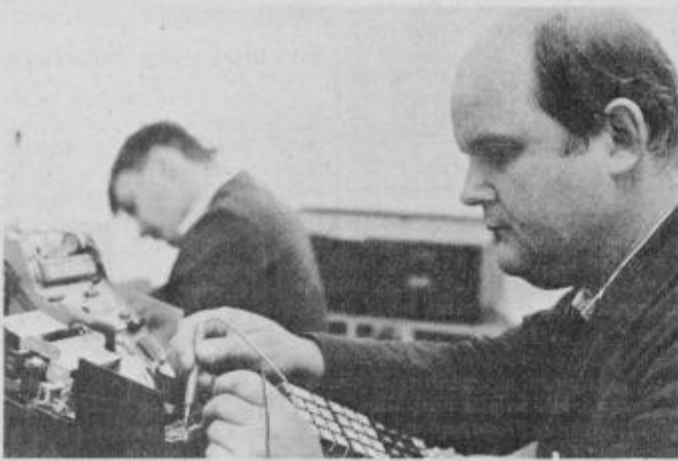
Če je takšen objekt zgrajen, zgradili pa so ga na željo krajanje Loperšič, Huma, Frankovcev in Pušinec, je prav, da zaradi težkega dostopa na pokopališče, še bolj pa zaradi nevarne poti po magistralni cesti Ormož—Središče in tudi iz higienskih razlogov, svojci umrlega pripeljejo v vežico.

Vida Topolovec
Foto: Štefan Hozyan

Spretni prsti mojstra Stanka

Že drugo leto najdemo na Slovenskem trgu 9 Stanka Rogina, finomehanika s 25-letnimi izkušnjami. Njegovo delo je dokaj podobno urarjevanju, spretni prsti hitijo po zapletenem stroju raznih naprav. To so predvsem birotehnični aparati — blagajne, navadni in elektronski pisalni stroji, računski stroji in kopirni aparati. Stanko Rogina servisira tudi optične naprave — grafoskope, episkope . . . — in opravlja garancijski servis za programe Digitrona ter ADS-a.

McZ

STANOVANJSKO-KOMUNALNA BANKA LJUBLJANA D.D.

SPOROČAMO VAM...

... da smo v Stanovanjsko-komunalni banki Ljubljana, d.d. začeli poslovati s tekočimi računi občanov in izdajati čeke.

Podjetja in druge pravne ter fizične osebe prosimo, da sprejemajo čeke Stanovanjsko-komunalne banke Ljubljana, d.d. kot plačilno sredstvo in jih vnovčujejo pri pristojnih službah družbenega knjigovodstva, skladno z veljavnimi predpisi.

STANOVANJSKO-KOMUNALNA BANKA LJUBLJANA D.D.

plačljive za 12 dni z računa št. 50100-025-5048

z besedami

opomba: če je tega čeka ne more prejeti na drugi dan

SPECIMEN

15#

Lancovljani na Češkem

Prijateljstvo in izmenjava obiskov med člani Folklornega društva Lancova vas in folklorne skupine Hana iz Velike Bistrice pri Olomoucu na Češkem se nadaljujeta. Letos so gostovali člani folklornega društva Lancova vas. Na Češko so se podali v popolni sestavi: pevci, pevke, plesalci, koranti in lucije. Svoje češke prijatelje so obiskali od 26. do 30. septembra.

Na poti do Češke in Slovaške so obiskali in si ogledali znamenitosti Dunaja. Gostitelji so jih

pričakali v Brnu in jih pospremili do Prage. Po ogledu mesta in prenočevanju so naslednji dan dopotovali na cilj svojega obiska — v Veliko Bistrico; to je naselje z nekaj tisoč prebivalci.

Tretji dan obiska so si Lancovljani v spremstvu gostiteljev ogledali bližnje mesto Olomouc. Ogledali so si pivovarno Prerov, pokusili olomouške sire, zvečer pa opravili tudi del svojega kulturnega poslanstva. Vse skupine folklornega društva so se namreč predstavile na nastopu v kultur-

nem domu Loštice. Čehi se ponajajo z velikimi kulturnimi domovi, ki mnogi že kličejo po obnovi, v vsakem večjem kraju pa obstajajo tudi folklorne skupine in je ta del ljudske kulture zelo bogat. Tudi za nastop gostov je bilo med domačini precej zanimanja.

Tudi predzadnji dan obiska je bil podoben prejšnjemu: nekaj ogledov, nekaj za naš žep še vedno poceni nakupov, zvečer nastop v Belkovicah, nato pa še zabava z gostitelji — člani FD Hana, predstavniki kraja in države. Z gostitelji so si izmenjali tudi darilca v znak pozornosti in Čehi so se posebej razveselili maskote — haloškega koranta.

Člani FD Lancova vas so se vrnili iz Češke polni lepih vtisov, čeprav priznajo, da pri nas kljub vsemu še vedno živimo lažje in lepše. Organizacijo celotnega potovanja, pa tudi prevajalsko funkcijo je opravil Edi Gaberšek iz Celja, stroške potovanja pa so krili ZKO Ptuj, KS Videm, največ pa člani društva sami. Na obisk čeških prijateljev so želeli povabiti vse, ki so jim v preteklosti kakorkoli pomagali, pa je bilo žal število udeležencev omejeno. Prihodnje leto pa v Lancovi vasi znova pričakujejo obisk svojih prijateljev iz Velike Bistrice.

JB

Udeleženci folklornega obiska na Češkem.

Turistična agencija Petovia, ki obstaja že od leta 1980, ima svoje prostore ponovno na Slovenskem trgu. Ponuja res zanimive programe tistim, ki namenljajo prihranke za potovanje v daljne kraje, prilagaja pa se tudi najplitevšim žepom. Za slednje organizira ob torkih **nakupovalne izlete v Lipnico**, prodaja tudi **letalske vozovnice** za domači in mednarodni promet — zanimivi so čarterski poleti za naše delavce na časovnem delu v tujini, saj imajo 50-odstotni popust — prodaja pa tudi **avtobusne prevoze** za izletniške skupine. Izletnikom nudijo tudi vodnika, lahko jim organizirajo celoten izlet s prehrano, prenočiščem, ogledom znamenitosti . . .

Seveda pa smo se pozanimali tudi za najaktualnejše ta hip — **male počitnice ob praznikih, silvestrovanje in smučanje**. V novembru bodo organizirali enodnevne izlete v Trbiž, Brno in na Blatno jezero, v prostih dneh ob 29. novembru pa ogled San Marina in Benetk. Novo leto lahko z agencijo Petovia pričakate v Parizu, za smučanje pa nudijo celo vrsto smučišč doma in v tujini. Najceneje bo vsekakor, če se z njihovim avtobusom peljete vsak dan v počitnicah na Roglo, sicer pa vas velja na primer apartma v Kaninski vasi v sezoni 950 dinarjev na osebo, na avstrijskem Štajerskem 838 dinarjev, enotedensko bivanje v hotelu na Bledu s polnim penzionom pa 1750 dinarjev.

Toliko za približen vpogled v ponudbo in stroške, ki jih boste imeli z zimskim oddihom.

Za bogato paleto najraznovrstnejših ponudb agencij Kompas,

Za oddih, potovanja, zabavo . . .

Atlas, Jugotours, Generalturist, Globtour in Putnik, katerih zastopnik je na Ptujju agencija Petovia, pa se boste morali oglasiti kar v agenciji.

McZ

VILKO PEŠEC, PREDSEDNIK SDP — STRANKE DEMOKRATIČNE PRENOVE V PTUJU

O preteklosti naj govori zgodovina

Za srečanje sva se dogovarjala že veliko prej. Dogovorila pa sva se, da reče kaj kot predsednik Stranke demokratične preнове po njenem kongresu, ta je bil zadnja sobota v oktobru v Novi Gorici. Tam so se delegati odločili tudi za novo ime, ki pravzaprav ni novo. Iz dosedanjega imena so črtali ZKS in tako ostaja Stranka demokratične preнове.

PRETEKLOST

Kako se počuti predsednik stranke, ki ima za mnoge preteklost z negativnim predznakom, stranke, katere število članov se je kar precej zmanjšalo?

Vilko Pešec: Kongres je razčistil s preteklostjo in je sprejel tudi resolucijo o preteklosti. O preteklosti naj govori stroka; kar je bilo slabega, kar je bilo storjenih krivic, obsojamo tudi mi. Čas pa bo pokazal tudi na tisto, kar je bilo v tej preteklosti dobrega. Osebnost se ne čutim obremenjena za nazaj, ker sem mlajši član stranke, aktivno pa sem se vključil v delo takrat, ko je stranka res pokazala, da želi vpeljati demokratizacijo v Sloveniji. Je stranka, ki je dala velik prispevek k razvoju večstrankarskega sistema pri nas. Pomembno je to, da v Sloveniji število članov raste glede na program. Ima pa stranka že tudi veliko simpatizerjev glede na svoj odziv in reagiranje na aktualna družbenopolitična vprašanja, do katerih je zelo kritična in strokovno argumentirala svoja stališča. Moram pa reči, da je stranka, tudi v občini, glede na druge zelo dobro organizirana; pri volitvah smo dobili kot posamezna stranka največ glasov. Koliko smo uspešni, bodo pokazale šele naslednje volitve, ko bomo na izpitu vse stranke.

STRANKA V SKUPŠČINI

Kako ocenjujete delo delegatov v skupščini?

Vilko Pešec: Vsi se šele učimo demokracije. Skupščina je v začetku potrebovala več časa, da smo se o čem sporazumeli. To je bilo razumljivo, saj smo v začetku imeli na dnevnem redu konstitutivne in kadrovske zadeve, kjer je strankarski »jaz« bolj izstopal. Pri gospodarskih zadevah pa mislim, da se ne obnašamo strankarsko, ampak veliko bolj kot Ptujčani. Mislim, da je parlament v ravnotežju, da se ustvarja zdrava politična klima, ki zagotavlja, da stvari gredo naprej. Ob

posameznih vprašanjih pa je enkrat opozicija ena, drugič druga stranka. Mislim, da smo poslanci v parlamentu kdaj še ne zrelji za reševanje posameznih problemov oziroma se vanje premalo poglobljamo. Zato se včasih odločamo preveč hitro ali ne »po svoji glavi« in tako prihaja do nesmislov, kot na primer, da ne razpravljamo o gospodarstvu takrat, ko je to najbolj aktualno.

Strankine priprave na skupščino potekajo v poslanskem klubu, kjer razpravljamo o skupščinskem gradivu s strokovnjaki za posamezna področja. To pomeni, da želimo k skupščinskim dokumentom prispevati, ne pa da bi jih rušili.

primer, mi ne vidimo potrebe, da bi časopis spremenili, ker se zavzemamo za neodvisen časopis. Zato tudi nismo bili mnenja, da je potrebno ustanoviti novi časopis; lahko pa ga kdo, če želi... Rekel bi, da se razlikujemo predvsem pri političnih zadevah, pri kadrovskih in drugih podobnih specifičnih vprašanjih, kjer se izpostavi strankarska pripadnost. Vendar je takih stvari zdaj v skupščini veliko manj.

AKTUALNE NALOGE STRANKE

Kam je v tem trenutku usmerjeno delo vaše stranke?

Vilko Pešec: Naš program, ki smo ga sprejeli pred volitvami, je

Vilko Pešec

STRANKE MED SEBOJ

Koliko se stranke ptujске občine poznate med seboj?

Vilko Pešec: Se poznamo. Občasno sodelujemo na koordinacijah. Konkretno delovno ne sodelujemo, ker pač vsaka stranka dela za svoj program. Srečujemo pa se v parlamentu. Menim, da bi bilo potrebno več koordinacij med strankami, predvsem kadar gre za bistvena vprašanja-občine ali republike. Še posebej pa bi bilo zaželeno sodelovanje delegatov za republiško skupščino ne glede na to, iz katere stranke prihajajo. Ti naj bi se srečali pred zasedanjem republiške skupščine in poskušali skupaj zagovarjati interese občine. V občini teče koordinacija med nami, socialisti in Liberalno stranko. Demosova koalicija je bolj zaokrožena celota, ki ima večje možnosti posvetovanja, saj jo sestavlja več strank. Vendar se na koncu vsi srečamo v skupščini. Okrog Haloz je bil dosežen konsenz z zelo malo truda. Okrog Tednika, na

bil za razvoj občine Ptuj. Ta ostaja kot osnovno vodilo tudi naprej. Prizadevali si bomo za razvoj infrastrukture, za razvoj manj razvitih področij, za enakopraven položaj občine v republiki; tu mislim na enake pogoje dela v šolstvu, zdravstvu in tako naprej, za razvoj kmetijstva, predvsem družinskih kmetij. In še posebej proti odlagalščem jedrskih odpadkov, o čemer smo sprejeli resolucijo tudi na kongresu. V našem programu so tudi posebej izpostavljena prizadevanja za ekološko zeleni Ptuj. Ta slednja in še nekatere druge naloge so naloge, pri katerih se združujemo tudi z drugimi strankami. Sprejeli smo stališča v zvezi z avtocesto in povezavo gospodarstva s to cesto. Veliko se ukvarjamo z gospodarskimi problemi in naša stranka se bo zavzemala predvsem za socialni program; odločno zavračamo zmanjševanje socialnih pravic.

Vključujemo se v razpravo o osnutku slovenske ustave, borimo

se za postopno demilitarizacijo Slovenije, podpiramo konfederalno ureditev Jugoslavije.

Ne glede na vse pa mislim, da smo vse stranke v izredno težkem položaju, saj je gospodarstvo tako rekoč na dnu, vsa nadgradnja pa je odvisna od tega gospodarstva. Nasprotujemo stihijnim stečajem; predlagamo, da bi se stečajni blokiral do takrat, dokler ne bo vse jasno okrog lastnjenja, do takrat, ko bo zaživel zakon o privatizaciji. Odločno podpiramo tržno gospodarstvo, vendar postopoma... Vse to pa tudi postopoma gradi sliko naše stranke, ki pa je že toliko izoblikovana, da lahko suvereno nastopa s svojim programom.

ORGANIZIRANOST STRANKE V OBČINI

Kako je danes organizirano delo članov stranke?

Vilko Pešec: V občini smo organizirano po teritorialnem principu, kjer imamo konference, ali pa ob posameznem aktualnem vprašanju. Nazadnje smo imeli razpravo o kongresnih dokumentih. Sicer pa se srečujemo na posvetih, razpravah o aktualnih vprašanjih v občini, na katere vabimo tudi strokovnjake za posamezna področja. Aktivni smo tudi v klubu poslancev, ki je odprt za vse, ki jih neki problem zanima... Prešli smo forumsko obliko dela; delovna srečanja ob problemih dajejo tudi najboljše rezultate. Delo in aktivnosti v stranki so tudi po statutu, ki smo ga sprejeli na kongresu, veliko bolj sproščeno zastavljene; ne več kot neka obveznost, ampak predvsem kot interes posameznika do nekega vprašanja. V stranki so ostali tisti, ki so pošteno gledali na vse, ki so pošteno in zagnano delali, z odgovornostjo do družbe. Vedno več je mladih, ki vidijo prav v našem programu veliko naprednega...

Pogovarjala se je Nataša Vodušek

ORMOŽ

Drevi v Domu kulture Vdove

V okviru gledališkega abonmaja, ki ga za sezono 1990/91 organizira OZKO Ormož, si bo ormoška publika drevi ob 20. uri ogledala **Kertesove VDOVE v izvedbi MGL.**

To je tako imenovana »ženska drama«, ki je v bistvu pisana pripovedno, četudi nosi pravi dramski razplet in dobro sprofilirane ženske usode. Veliko se namreč govori. Govori pa se o pravkar pokopanem igralcu Kornelu Kassaju, ki je umrl v prometni nesreči. Za njim so ostale štiri ženske: mati Anja (Nika Juvan-Kalan), prva žena — igralca Hanna (Majda Grbac), druga žena in mati igralčevega otroka Anna (Maja Boh) in povsem nepričakovano Roza (Nadja Stranjar-Zadnik), nekdanja hišna pri Kassajevih.

»Zalujoče ostale« so seveda pretresene nad nenadno smrtjo in še bolj nad tem, da je zazijala takšna praznina, ko so ostale same. Mati še kar naprej plete šal za sina, čeprav ga ni več in je že meter predolg. Prva žena, ki živi pri tašči, pije in ni za nobeno rabo. Druga — »aktualna« žena čuti potrebo, da bi se pogovorila z ženskama, s katerima je prej živel, nekaj podobnega čuti tudi hišna Roza.

Vida Topolovec

V soboto v Zavrču okrogla miza o razvoju drobnega gospodarstva

Nov'na, studio za podeželje z Raven na Koroškem, je v dolgoročnem razvojnem konceptu Haloz med drugim zapisal: »Postavljamo trditve, da le postopen razvoj, na osnovi malih proizvodnih enot (zasebna obrt, dopolnilne dejavnosti, družinska podjetja...), z njihovim kasnejšim povezovanjem in dopolnjevanjem v večje enote, lahko zagotavlja dolgoročno stabilen in kvaliteten gospodarski razvoj!«

Na to in druge razvojne perspektive drobnega gospodarstva bodo skušali opozoriti tudi na sobotni okrogli mizi o tem vprašanju, ki jo organizira Sekretariat za obrt in drobno gospodarstvo Skupščine občine Ptuj. Pogovor za okroglo mizo bo v prostorih krajevne skupnosti Zavrč in ga bodo pričeli ob 11. uri. Uro pred tem pa bo v Hra- stovcu svečano odprte trgovine s tehničnim in gradbenim materialom. V sodelovanju s celjsko Kovinotehno jo odpira družba z omejeno odgovornostjo Majcenovič.

V sobotne prireditve se vključuje tudi krajevna skupnost, ki poleg tega pripravlja krst mošta z martinovanjem.

Završke okrogle mize se bo udeležil tudi Viktor Brezar, republiški sekretar za drobno gospodarstvo. Pričakujejo še Vinka Lapuha, predsednika Medobčinske gospodarske zbornice za Podravje; celjsko Kovinotehno pa bo predstavljal Bogdan Bevc. V sodelovanju med to organizacijo in obrtnikom-podjetnikom Majcenovičem gre za t.i. franchising. To je pogodbeno razmerje, v katerem dajalec franchisinga odstopi pridobitelju pravico do uporabe zaščitene konkretnih prednosti, ki jih je sam razvil. Pomeni dostop do že uveljavljene blagovne znamke in ugleda.

MG

Kulturni križemkražem

Ormož ● Drevi ob 20. uri se bo v domu kulture v Ormožu s Kertesovimi VDOVAMI predstavilo MGL.

Ormož ● V okviru glasbeno-plesnega abonmaja pripravlja OZKO Ormož v ponedeljek, 12. novembra, avtobus za skupen odhod v Maribor. Ogledali si bodo musical My Fair Lady. Odhod avtobusa je ob 17.30. uri izpred ormoškega gradu.

Lenart ● V prostorih Maticine knjižnice Lenart bo do konca meseca razstava likovnih del učencev osnovne šole Voličina.

VT

Kmečka zveza, ustava in zakoni

Prejšnji petek so se pri kmetu Ivanu Pučniku v Črešnjevcu pri Slovenski Bistrici sestali člani izvršilnega odbora Slovenske kmečke zveze. Čeprav je bila seja sklicana pred katastrofalnimi poplavami, ki so opustošile doberšen del Slovenije, so govorili največ o tem, kako naj se Kmečka zveza vključi v pomoč prizadetim.

V petek seveda ocena škode še ni bila znana, jasnno pa je bilo, da bo ljudem na prizadetih območjih potrebna hrana, krma za živino pa tudi denarna pomoč. Sklenili so, da bo Kmečka zveza iz svoje blagajne prispevala sto tisoč dinarjev; kako bodo ta denar porabili oziroma komu ga bodo namenili, pa bo šele potrebno odločiti, ko bodo znane potrebe. Izvršilni odbor Kmečke zveze je pozval vse svoje člane, da pomagajo svojim sosedom, saj se je doslej vedno izkazalo, da je sosedna pomoč najbolj učinkovita. Kmete so tudi pozvali, da naj se vključijo v vse oblike zbiranja pomoči, za koordinacijo pa bodo skrbele občinske in regijske podružnice Kmečke zveze prek centra v Ljubljani. Sicer pa so na Šeji v Črešnjevcu govorili tudi o pripravah na občni zbor Slovenske kmečke zveze, omenili pa so tudi prihodnje volitve, kjer želi Kmečka zveza sodelovati kot enakopraven politični partner. Ker mediji namenjajo zvezi premalo pozornosti, čutijo potrebo po ustanovitvi lastnega časopisa, pred tem pa bodo vendarle še enkrat poskušali najti skupni jezik s Kmečkim glasom.

O osnutku slovenske ustave so člani izvršilnega odbora menili, da je dober, seveda pa imajo nanj tudi svoje pripombe. Razpravo bodo na terenu izvedli skupaj z drugimi strankami Demosa, tako bodo tudi lažje dobili in razprave strokovnjake in oblikovali kvalificirane pripombe. Sicer pa Kmečka zveza meni, da ne kaže pripravljene osnutka bistveno spreminjati, sploh pa ne širiti, saj bomo tako znova imeli predolgo in nejasno ustavo. Ta mora biti kratka in jasna, vse drugo naj urejajo zakoni. Je pa Kmečka zveza odločna v svoji zahtevi, da naj nova slovenska ustava prepreči možnost, da tujci kupujejo slovensko zemljo. Pravzaprav je njihova zahteva še bolj konkretna: »Tujci ne smejo imeti niti koščka slovenske zemlje!«

Glede zakonodaje, ki se pripravlja, so se najdlje zadržali pri osnutku zadržnega zakona. Tradicija slovenskega zadrudništva je dolga, znova pa mora dobiti mesto, ki mu pripada. Edini odločujoči element v kmetijskem zadrudništvu je lahko kmet. Tako je kmečka zveza enotna v zahtevi, da delavci v zadrugah ne morejo biti tudi člani zadrug. Za svoje sedanje in minulo delo morajo biti dobro plačani in nič več. Odločajo pa naj edino lastniki zadrug in njenega premoženja, torej kmetije. Tre-

nutno ni zakonske podlage za spreminjanje sedanjih kmetijskih zadrug, bo pa takrat, ko bo slovenska skupščina sprejela zakon o zadrudništvu.

Člani izvršilnega odbora so menili in svoje mnenje podkrepili s podatki, da sedanji moratorij na sečnjo gozdov ni edini in sploh ne omevne vreden razlog za izgube v gozdnih gospodarstvih. Menijo, da so prišle na dan notranje in doslej skrite napake gozdnogospodarskih organizacij. Mnogi bodo čili lastniki gozdov (med njimi največ cerkvenih

Podružnici Slovenske kmečke zveze in Slovenske kmečke mladine v Ptujju sklicujeta in vabita na okroglo mizo o vinogradništvu in zadrudništvu 1938—1958. Okrogla miza bo v ponedeljek, 12. novembra, ob 8. (osmi) uri v Narodnem domu v Ptujju. Tam bodo izvolili tudi iniciativni odbor za ustanovitev vinarke zadrug v Ptujju. Sicer pa bodo govorili še o pripravah na tretji redni občni zbor Slovenske kmečke zveze in Slovenske kmečke mladine, dogovorili se bodo o delu krajevnih odborov kmečke zveze in o organiziranju pomoči prizadetim v nedavnih poplavah.

Sklicatelji okrogle mize so pripravili zgodovinski pregled dosedanjega zadrudništva s poudarkom na Vinarski zadrugi, ki je bila leta 1938/39 ustanovljena v Cirkulanah kot protitež vinskim trgovcem, ki so izkoriščali revne Haložane. Tem je bilo (kot v mnogih primerih tudi danes) vinogradništvo edini vir dohodka.

skupnosti) so celo ponudili gozdnim gospodarstvom sodelovanje pri nadaljnji sečnji, seveda ob natančni evidenci in delitvi dobička, pa menda gozdna gospodarstva ponujene roke niso sprejela. Tako se problem sedaj samo napahuje, ne pa razrešuje, tega pa Kmečka zveza s pobudo o moratoriju ni želela. Vladi celo predlaga, naj do sprejetja ustreznih odločitev ukrepa z začasnim odklom, ki bo opredelil sodelovanje gozdnih gospodarstev in bodočih lastnikov gozdov.

J. Bračić

Slovenija tudi v turizmu po svoji poti

Med oktobrskim obiskom slovenskih turističnih delavcev in novinarjev v Ptujju so govorili tudi o ustanovitvi turistične agencije za predstavitev Slovenije. Kot je povedal Bojan Jelačić, pomočnik direktorja Centra za turistično in ekonomsko propagando pri Gospodarski zbornici Slovenije, je treba našo deželo samostojno predstavljati. Gre za to, da se poudari njena turistična usmerjenost, odprtost za tuje investitorje, svetovne demokratične tokove in privlačnost za svetovno javnost.

Agencija za promocijo Slovenije naj bi bila javna ustanova, njena ustanoviteljica pa slovenska vlada in Gospodarska zbornica Slovenije. Njena naloga bi bila predstavljanje programov za uveljavljanje Slovenije kot turistične dežele. Pri tem ne gre za samostojnost v vsakem primeru. Trenutno je tako, da je Jugoslavija na turističnem trgu uveljavljena kot mediteranska dežela, Slovenija pa to ni.

MG

Turistično društvo vabi v Hevis

Ptujsko turistično društvo se je odločilo, da bo svoje člane in njihove prijatelje peljalo 23. novembra na enodnevni izlet v Madžarsko. Potovali bodo do Hevisa, med potjo pa si bodo ogledali nekaj drugih mest in muzej v Ketzelyju, v Hevisu pa tudi znano zdravilišče.

Cena izleta je 120 dinarjev. Odhod bo zjutraj ob 6. uri izpred Pošte na Trgu Svobode, prihod v Ptuj pa okrog 22. ure.

PTUJSKA KULTURNA SREČANJA KONČANA

Večer samospevov Huga Wolfa

Ponedeljkov koncert v dvorani glasbene šole v Ptujju je bil prijetno srečanje z domačimi pevci in igralci, ki živijo v Ljubljani in prenečenje nad spevnimi in usesu prijetnimi samospevi Huga Wolfa, ki so jih doslej poznali le redki. Škoda, da koncert ni privabil večjega števila obiskovalcev, je pa hvaljevredno, da je levji delež sedežev zasedla mladina.

Pela sta Dunja Gunžer-Spruk — sopran, Marcos Bajuk — bari-ton, na klavirju ju je spremljal Andrej Jarc. Slovenski prevod Wolfovih samospevov sta recitala Zvezdana Mlakar in Gorazd Jakomini. Posrečeno in dobrodošlo sožitje recitacije in petja je približalo slovenjegrškega rojaka, skladatelja Huga Wolfa, čigar 130-letnica rojstva je v letošnjem letu. Wolfovi samospevi so navduševali občinstvo ljubljanske Filharmonične družbe že pred prvo svetovno vojno.

Koncertni večer je navdušil, saj so izvajalci z veliko mero poslušalca za lepo in vrhunsko izvedbo predstavili 27 samospevov.

NaV

Srebrno kolo

Pred dobrim mesecem je pisateljica Karolina Kolmanič dopolnila 60 let. Ob tej priložnosti je med svojimi prijatelji-pisatelji predstavila svojo novo knjigo 18 zgodb za solarje, ki jih lahko berejo tudi odrasli. Knjiga ima naslov SREBRNO KOLO. Pri delu so ji pomagali mladi bralci ob mnogih srečanjih na podelitvi bralnih značk. Festivalu Kurirček in literarnih dnevih doma in v tujini. V oddaji Dobro jutro in Lahko noč, otroci jih vključujejo tudi Radio Ljubljana, Maribor in Trst.

V njeni izdaji je doslej izšlo njenih 8 del, dva romana pa kot podlistka (Sonce ne išče samotne poti — 1969, Srečna srebrna ptica — 1972, Marta — 1975, Sence na belih listih — 1980, Sanje o zlatih gumbih (1983, Posodite mi svoj obraz — 1983, Tvoja skaljena podoba — 1986, Sadovi ranih cvetov — 1988).

Deveto knjigo posveča z ljubeznijo mladim bralcem, saj je kot pedagoška delavka delala z njimi vse sončne in manj sončne dneve. Ob njih naj se otroci razvedrijo, najdejo, morda se jim tudi orosijo oči — vsega po malem.

Karolina Kolmanič je vedno nasmejana, dobre volje, vedrega obraza in seveda vedrih oči. Iz nje veje optimizem. Sama pravi, da je v njej nekaj prleškega, saj izhaja iz obrobja Slovenskih gor. Optimizem pa je našla ravno pri preprosti ljudje, saj so ga vedno premogli. Naučila se je premagovati svoje težave, ki, pravi, jih ni ravno malo. In jih tudi premaguje. Kot prosvetna delavka je videla veliko žalostnih otroških oči, poskušala jim je pomagati na ta način, da je rekla: Danes je pač tako, jutri pa bo bolje. Če ni uspela, se je povežala s starši, najpogosteje z materami, ker je pri njih pač dosegla več kot pri očetih.

Kaj lahko poveste o zbirki črtic Srebrno kolo?

Karolina Kolmanič: Ta zbirka je bila izbrana s pomočjo otrok. Veliko hodim po solah, na vsaki soli sem povedala nekaj zgodbic in otroke vprašala, katera jim je bila najbolj všeč. Tako je nastalo teh 18 zgodbic. Lahko bi jih bilo pravzaprav veliko več, ker jih tudi je več, vendar iz čisto tehničnih razlogov nisem mogla vseh spraviti v knjigo.

Zgodbice so zanimive, prirsčne, prave otroške. Kaj pa ustvarjate v tem času?

Karolina Kolmanič: Priznati moram, da sem napisala roman. Nastajal je zelo dolgo, ogrodje je resnično. To je obsežnejše delo o sodobnem človeku, ki je — ne kriv ne dolžan — povzročil smrtno nesrečo in to ga ves čas preganja, preganjajo pa ga tudi svoji umrlega, ker je bil edini sin, ki se je pravkar vrnil od vojakov in bi moral doma prevzeti bogato kmetijo. Notranje grizenje vesti je tega človeka in njegovo družino pripeljalo do razsula. Ker pa sem po naravi optimist in vedno vidim neki izhod, se je tudi pri tej družini, ki se je razsula, izhod našel. S tem sem hotela dokazati, da se iz vsake, še tako hude situacije najde pot: ljudje se morajo znajti in živeti z bolečino, ki jo nosijo v sebi, ki pa se mora razkaditi. Tako nekako se sklene tudi moj roman, ki je že v založbi.

Lotevate se veliko reči: opisujete ženske z vsemi problemi, ki jih imajo same s sabo, z okoljem in med sabo, veliko pa tudi življenje kmečke družine.

Karolina Kolmanič: Sama izhajam iz kmečke družine. Ob tem moram povedati, da so moji najboljši spomini tisti, ki segajo nazaj v otroštvo na kmečkem dvorišču. Nikjer in nikoli se nisem več tako varno počutila kot doma, na domačem dvorišču, na

domači zemlji in v varstvu svojih staršev. Ko danes gledam otroke, mi jih je žal, ker marsikdo nima več toplega doma, kot smo ga imeli mi. Želim si, da bi otroci ponovno imeli vsaj košček srečnega otroštva, da bi jih nekje ponovno čakale babice in jih sprejele v svoj topli in ljubeči dom, namesto da se zbirajo pred bloki, kjer nimajo nikogar in tudi nimajo kaj iskati.

Kaj pa vaši ženski liki? Karolina Kolmanič: Letos sem bila prav prijetno presenečena, ko je dr. Gregor Kocjan dal neki študentki diplomsko nalogo »Ženski liki Karoline Kolmanič«. Dekle jih je obdelalo z

Vedno nasmejana in polna optimizma je bila Karolina Kolmanič tudi ob svojem 60. rojstnem dnevu.

estetskega, sociološkega, psihološkega in nazadnje tudi z moralnega vidika. Vseh ženskih likov je 10; devet jih je izšlo v knjižnih izdajah, kot podlistek pa Klance vinarke Ane in v Celovcu v slovensčini »Izzvenela je pesem«, kjer je glavni lik učiteljica v ponesrečenem zakonu z avtomobilskega. Ob ženskih likih, ki so jih moški tuintam kritizirali, sem se zamislila, kako je z enakopravnostjo. Moram reči, da je naša ženska, predvsem intelektualka, dvojno obremenjena: v poklicu mora opravljati svoje delo, ob tem pa misliti na vse, kar bo postorila doma. Mogoče bo tudi pri nas še kdaj poklic gospodinje enako cenjen, kot je v tujini.

Prav je, da vzamete zbirko črtic Srebrno kolo v svoje roke. Ta pisani šopek iz šolskih klopi, blokov in zelenih livad naj vas ponovno popelje v otroški svet, nekaj lepote pa razdajte tudi svojim otrokom. Boste videli — splačalo se bo.

Vida Topolovec
Foto: Aleš Gačnik

Premična in nepremična kulturna dediščina in privatni zbiralci

Kulturna dediščina se loči na premično in nepremično. Nepremično kulturno dediščino lahko delomo na arheološko, zgodovinsko, nasebinsko, umetnostno, etnološko in tehnološko. Laično lahko rečemo, da zajema najdbe in spomenike, ki se ne »premikajo«. To so nasebinska dediščina, meščanska arhitektura, umetnostna (gradovi), sakralna kulturna dediščina (v večini so to cerkve in samostani, katerim tudi stroka pripisuje največjo spomeniško vrednost), poznamo pa tudi t.i. raznorodno skupino umetnostne dediščine, v katero sodijo predvsem kapelice, znamenja, samostojne plastike ... potem razni stavbni objekti, kot so domačije, gospodarstva, delavnice, vaška in delavska naselja ... ki pričajo, kako so posamezni družbeni sloji v preteklosti živeli, delali, gospodarili ipd.

Za to vrsto kulturne dediščine skrbijo, jo raziskujejo in ohranjajo muzeji, zavodi za spomeniško varstvo in restavratorski centri.

Skrbijo pa tudi za premično kulturno dediščino. Tudi ta je rezultat dela človeških rok. Nekateri predmeti so (oz. postanejo) dediščina zaradi lastnosti, ki so v njih samih (dragocena stvar, lepota, umetniška sporočilnost), drugi zaradi lastnosti v razmerju do drugih (unikatnost, redkost, drugačnost ali pa tudi tipičnost), spet drugi zaradi svojega mesta v širši sestavljeni celoti (enota zbirke, serije).

Velik del nalog vodi in veže muzej na teren: tam je dediščina, tam so predmeti in dejstva za proučevanje, tam so imetniki dediščine in ljudje, katerim je predvsem namenjeno kulturnovzgojno, razstavno in drugo delo muzeja.

Večina premične dediščine je zunaj muzejev — po uradih, cerkvah, zasebnikih in pri privatnih zbiralcih, ljubiteljih premične kulturne dediščine, ki jo zbirajo in ohranjajo naprej na svojstven način.

Ena od nalog Pokrajinskega muzeja Ptuj je tudi vodenje registra premične kulturne dediščine. To pomeni, da skrbimo za popis privatnih zbirk v občini Ptuj in Ormož, da registriramo premično dediščino na terenu, jo dokumentiramo in s tem vzpostavimo stik in sodelovanje s privatnimi zbiralci.

Med kar lepim številom privatnih zbiralcev z našega področja (njihove zbirke zajemajo slikarske umetnine, baročno, empirsko, bidermajersko pohištvo, numizmatiko, stare razglednice, etnološko zapuščino ...; nekateri so svoje zbirke predstavili tudi na razstavi) bi želeli predstaviti Rada Kukovca s Hardeka pri Ormožu s stalnim bivališčem v Ljubljani.

V svoj rodni kraj prihaja Rado Kukovec skoraj vsak teden, tudi po več dni, kolikor mu dopušča čas in zdravje, in skrbno zbira, varuje in ohranja predvsem etnološko premično dediščino. Naj samo na grobo naštejemo predmete: različno kmečko poljedeljsko orodje (vetrnjak, plugi, razni sejanci ...), kravji povodci — »homoti« iz vseh področij Slovenije, »Burkle«, »ničke«, orodje za izdelovanje le-teh, kmečki voz in deli voza, različna stara lončena posoda za kuhanje in peko ...

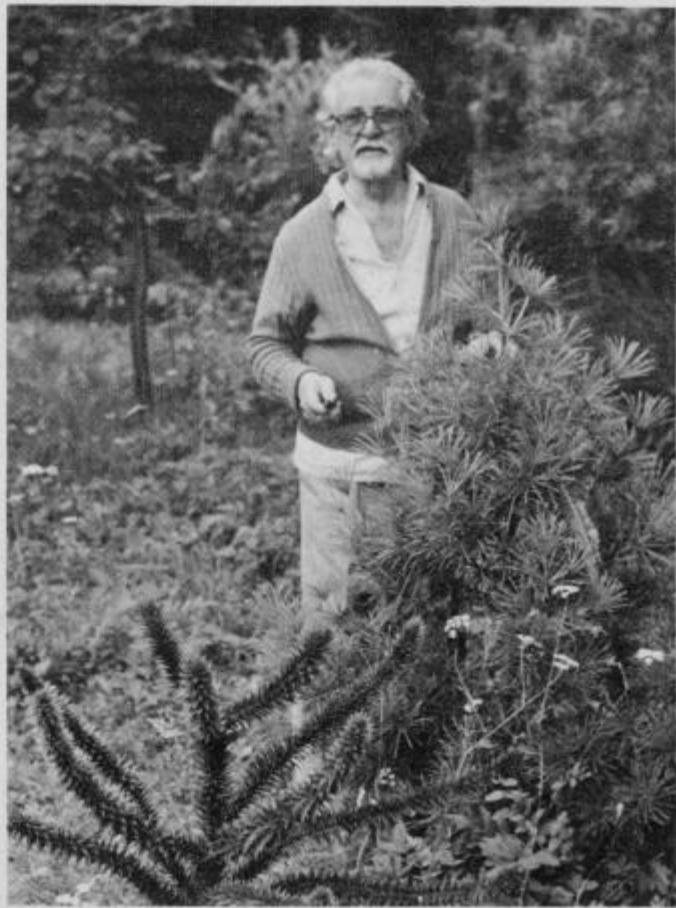
V obsežno zbirko sodijo tudi stare razglednice. Te so mu najprej zbudile zbirateljsko strast. V začetku jih je zbiral iz vseh krajev Slovenije, zadnjih 10—15 let pa se je omejil na razglednice iz Ormoža in okolice (Miklavž, Tomaž, Središče ob Dravi, Velika Nedelja, Kog, Svetinja, Jeruzalem, Podgorci). Datirane so v čas konec 19. in začetek 20. stoletja in so lep dokument nekega okolja in časa.

Tudi njegovo stanovanje v Ljubljani spominja na nekakšen muzej. Tu najdemo staro orožje (puške), dve ikoni iz leta 1780 in 1871, ljudsko keramiko (pivsko posodje, »ptički« ...), stare žepne ure, numizmatično zbirko jugoslovanskega denarja, najrazličnejše svetilke ...

Poleg zbiranja pa mu je v veliko veselje njegov botanični vrt, ki se razprostira okrog domačije na Hardeku in sega v čas njegovega očeta; ta mu je tudi vcepil ljubezen do gojenja rastlin. Če se sprehodimo po vrtu v družbi gospoda Kukovca, zvemo marsikaj

vitelj Hortikulturnega društva v Ormožu. Njegov vrt je na razpolago obiskovalcem za uživanje in učenjem za učenje in spoznavanje različnih rastlin.

Rada Kukovca pa srečamo tudi v vlogi kronista, ljudskega pisatelja in pesnika. Skozi njegovo

Rado Kukovec v svojem vrtu. V ospredju je Araucaria Auracana (njena domovina je Čile — Bolivija — Andi), za njo pa se lepo vidi Sciadopitye (njegova domovina je Japonska). V Sloveniji imamo samo tri Araucarie in štiri Sciadopitye. (Foto: Smiljan Pušenjak.)

poučnega in koristnega o drevesih, grmičih in eksotičnih rastlinah, ki so tukaj zbrane iz celega sveta. Da to ne bi ostalo neopazno, je bil pobudnik in soustanovitelj Hortikulturnega društva v Ormožu.

Naloga muzejev in stroke pa je proučevanje kulturne dediščine, strokovno sodelovati z njenimi imetniki, predlagati upravnim organom razglasitve za spomenike in druge ukrepe za varstvo, evidentirati in dokumentirati spomenike, pripravljati razstave (Pokrajinski muzej Ptuj želi prihodnje leto predstaviti najlepše in najdragocenejše predmete iz zasebnih zbirk ptujskih in ormoških zbiralcev), pripravljati publikacije in druge oblike predstavljanja domače dediščine doma in v svetu in razvijati pri ljudeh zavest in pomen kulturne premične in nepremične dediščine in njenega varovanja.

Stanka Gačnik
Pokrajinski muzej Ptuj

Z zbiranjem se Rado Kukovec ukvarja že od mladosti (rojen je leta 1921). Del zbirke je bil med vojno uničen, po vojni pa je zbiranje nadaljeval. Etnološki predmeti so v glavnem iz domače hiše, nekaj jih je pridobil od sosedov in prijateljev iz Slovenije. Kriterij zbiranja mu je predvsem varovanje in ohranjanje etnološke dediščine, da ne propada. Veliko truda je vložil v restavriranje predmetov, kajti ni važno predmete samo zbirati, pač pa jih je potrebno obdelati, raziskati, zaščititi; le tako se ohranjajo naprej.

Radu Kukovcu kot zbiralcu in ohranjevalcu premične kulturne dediščine gre predvsem za to, da bi njegova zbirka »prišla« med ljudi oz. da bi ljudje prišli do nje. V glavi se mu porajajo ideje o ustanovitvi etnološkega muzeja v Ormožu, njemu je pripravljen odstopiti veliko število svojih predmetov, razmišlja celo o muzeju na prostem. V ta namen bi poklonil svojo domačijo z bogatim botaničnim vrtom.

Ob realizaciji teh ne tako težko izvedljivih idej bi mesto Ormož ob sodelovanju s strokovnimi delavci Pokrajinskega muzeja Ptuj in drugih ustanov pridobil velik plus pri ohranjanju premične kulturne dediščine in tudi pri turistični ponudbi svojega mesta ... Želja Rada Kukovca je, da bi Ormož postal mesto hortikulture, tako kot je Ptuj mesto muzejev.

S tem člankom bi želela spomniti in opozoriti na pomen zasebnih zbiralcev pri ohranjanju in varovanju premične kulturne dediščine, na njihovo delo in entuziazem.

Naloga muzejev in stroke pa je proučevanje kulturne dediščine, strokovno sodelovati z njenimi imetniki, predlagati upravnim organom razglasitve za spomenike in druge ukrepe za varstvo, evidentirati in dokumentirati spomenike, pripravljati razstave (Pokrajinski muzej Ptuj želi prihodnje leto predstaviti najlepše in najdragocenejše predmete iz zasebnih zbirk ptujskih in ormoških zbiralcev), pripravljati publikacije in druge oblike predstavljanja domače dediščine doma in v svetu in razvijati pri ljudeh zavest in pomen kulturne premične in nepremične dediščine in njenega varovanja.

Stanka Gačnik
Pokrajinski muzej Ptuj

RAZSTAVNA DEJAVNOST POKRAJINSKEGA MUZEJA PTUJ

Mesto mora živeti tudi likovno

Stalnica kulturnega življenja Ptuja so v zadnjih treh letih postale tudi razstave, ki jih pripravlja ali organizira ptujski muzej v svojih dveh razstaviščnih prostorih, v paviljonu ob Dravi in na gradu. Muzej tako že dolgo ni več institucija, ki zbira, hrani in prezentira premično kulturno dediščino. Na široko je odprl vrata ne samo stalnih zbirk, ki si jih je mogoče ogledati vse leto, ampak tudi aktualnemu likovnemu slovenskemu in jugoslovanskemu dogajanju. Zavedajo se, da je muzej edina profesionalna institucija v mestu, ki se načrtno ukvarja z likovno dejavnostjo, je bila odločitev, da so nenehno prisotni, normalna.

Ravnatelj muzeja Boris Miočnovič pravi: »Opazili smo, da je razstavišče prostor ob Dravi premajhen za vse potrebe likovnega življenja, pa tudi za drugačne razstave, ki se pojavljajo občasno. Tako smo pred dvema letoma uredili razstavišče na gradu, ki je polno zaživelo in prevzelo funkcijo stalnega razstavišča. Prejšnji mesec smo imeli v razstaviščnih na gradu, ob Dravi in v dominikanskem samostanu štiri otvoritve. To pa je tudi za kakšno večje mesto, kot je Ptuj, kar precej. Likovno politiko smo

zastavili tako, da bomo vsako leto predstavili vsaj enega domačega likovnega ustvarjalca, ob tem pa bomo predstavljali tudi slovensko likovno življenje prek zamenjav z drugimi muzeji in galerijami. Želimo predstaviti najaktualnejša likovna dogajanja in tudi tista, ki so bolj, zato pa nič manj kakovostna, razumljiva in blizu širšemu likovnemu občinstvu.

Likovnim ustvarjalcem, naj prihajajo od koder si že bode, se zdi razstavljanje v Ptuj zelo važno. Še posebej pa so navdušeni nad razstaviščem ob Dravi. Tisti, ki ga kot razstavljalci obiščejo prvič, so navdušeni, tisti, ki se vračajo, pa vedno znova ugotavljajo, da je to res izjemen likovni prostor.

Razstave že nekaj časa spremljajo obvezno katalogi, ob manjših pa izide zloženska. Tudi to je resen in kakovosten pristop za razstavno dejavnost. Stalnica njihove razstavne dejavnosti — predstaviti vsako leto enega domačega avtorja — pa prerašča tudi v aktivnosti zagotoviti domačim avtorjem prostor, v katerem bodo lahko ustvarjali v domačem mestu. Pravkar potekajo razgovori za usposobitev ateljejev za vse tiste avtorje, ki se želijo s svojim ustvarjalnim delom vrniti v Ptuj, in za ateljeje za goste.

Kot je povedal ravnatelj Boris Miočnovič, se že pogovarjajo z Dušanom Kirbišem, Viktorjem Gojkovičem in še z nekaterimi drugimi. Upajo, da bodo to lah-

ko uredili do konca letošnjega leta.

V razstavišču ob Dravi bomo v naslednjih mesecih videli še pregledno razstavo Janeza Sibile, ptujskega rojaka, ki je ustvarjal v Mariboru, zadnjih deset let pa v Ljubljani. Sledila bo razstava še enega domačina, Dušana Kirbiša. V januarju pa bo razstavljal Konrad Koller iz Beljaka.

V razstavišču na gradu je trenutno razstava o oblikovanju v keramiki iz mariborskega muzeja, nato bo gostovala zasebna galerija iz Maribora LM z izborom del znanih jugoslovanskih umetnikov: Berber, Veličkovič, Čiuh ... Za konec leta pa bo še nvoletna prodajna razstava od 21. do 30. decembra.

NAV

Uspeli koncerti Pihalnega orkestra Ormož

V želji, da predstavijo glasbo in delo pihalnega orkestra tudi občinstvu zunaj Ormoža, so se pri vodstvu orkestra odločili, da bodo predvajali koncerte tudi v posameznih župnijskih cerkvah občine.

V nedeljo, 28. oktobra, so imeli dva koncerta: v župnijski cerkvi pri Tomažu, nato pa še v cerkvi sv. Trojice pri Veliki Nedelji.

Minulo soboto, 3. novembra, zvečer so ponovili koncert še v farni cerkvi sv. Jakoba v Ormožu. Poudarimo, da iz nekaterih krajev, vendar po mnenju dirigenta Slavka Petka do novega leta, ki ni več tako daleč, nimajo več časa, ker se morajo pripraviti na tradicionalni novoletni koncert.

• Vida Topolovec

Goba, ki jo drži v rokah Katja Kvas iz Strmca pri Polensaku, je tehtala kar kilogram in četrto. (Foto: Laura)

DELAVSKA UNIVERZA LENART

Z njimi do znanja

V prenekaterem kraju so delavske univerze v zadnjem času izgubile ugled in veljavo zaradi poplave najrazličnejših izobraževalnih oblik tako znotraj rednih izobraževalnih ustanov, kakor tudi številnih zasebnih šol in podjetij. Avtošole, plesne tečaje, tečaje tujih jezikov... skratka večino programa, značilnega za delavske univerze, so lahko prevzele nove ustanove. Delavske univerze so bile tako pogane v konkurenco in le od podjetnosti njihovih vodstev je odvisno, kako so se znašle. Nekatere životarijo, drugim gre bolje kot kdajkoli. Med slednje prav gotovo sodi lenarška, ki deluje pod geslom: *Izobraževanje odraslih in mladine — pridobivanje novih in izpopolnjevanje že osvojenih znanj. V sklopu Delavske univerze sta tudi Matična knjižnica in uredništvo lenarškega glasila Domače novice.*

Prenovljeni prostori matične knjižnice.

Foto: McZupanič

Podjetno vodstvo

Vaše želje, naša izvedba, vaš uspeh je reklo, zapisano na platinah beležke, ki jo vsi, ki se udeležujejo katerekoli oblike izobraževalnega, pa tudi razvedrilnega programa. Direktor **Janez Karo** namreč pravi, da morajo v programu take ustanove biti tudi oblike, ki ljudi zblizujejo, razveseljujejo in zabavajo. Zato so vključili tudi plesne tečaje in šolo jahanja, veselo pa bo prav gotovo tudi pri tečajih peke kruha in glasbenih tečajih.

Pisali smo že, da je za letošnjo izobraževalno sezono univerza že razpisala izobraževalne oblike.

Znak, da je program zares zanimiv, pa je veliko število prijaviteljev, ki so že pričeli izobraževanje. V Lenartu ima ta šola še poseben pomen tudi zato, ker njegovi prebivalci pogosto tarnajo, da je zamrlo kulturno in družabno življenje v kraju. Na tečajih nastajajo tudi ideje, kako poživiti družabno življenje v Lenartu. Za kulturno pa zadnje čase poskrbi tudi knjižnica z razstavami.

Nemščina v vrtcih

Posebej so v lenarški delavski univerzi ponosni na tečaje nemškega jezika tako za odrasle kot za otroke. Delati sta že pričeli dve šoli za predšolske otroke. To seveda niso strogi tečaji, temveč predavateljica Mira Peršuh pride kar v vrtec. Štiridesetkrat bo prišla in pri delu ji pomaga vzgojiteljica. Z otroki prek igre spoznajo besede za pojme, ki se jih sicer učijo v vrtcu. Naučijo pa se v nemščini tudi kakšno pesmico.

Letos delajo z dvema skupinama v Lenartu in z eno v vrtcu v Jurovskem Dolu.

Šolski otroci imajo letos dve skupini; tečaji so vsak tork in četrtek v osnovni šoli v Lenartu.

Tudi odrasli se v tečajih učijo nemščine. Dva tečaja potekata za prvi in tretji semester, v Benediktinu in Zgornji Ščavnici so se odločili za skupni začetni tečaj za odrasle in otroke. V drugem semestru bodo pričeli osnovnošolski učitelji, zanj pa so zainteresirani tudi delavci v Klemosu in bodo pričeli v novembru.

Razvedrilne oblike in tečaji

Na prvo mesto gotovo sodijo plesni tečaji. 19. oktobra so pričeli začetni in nadaljevalni plesni tečaj. Morda bodo ravno ti tečaji dali Lenarčanom malo več družabnega življenja, mlade pa osvobodili zadrege pred šolskimi plesi, posebej valetnimi in maturitetnimi. Tudi zaključek tečajev bo zabava-party ples torej.

V šoli jahanja so izbrali zanimivo disciplino western jahanja. Šola še ne poteka, bo pa takoj, ko bo ustanovljen konjeniški klub. V njej se bodo učili terenskega jahanja — sproščenega jahanja z dolgimi stremeni, skoraj ravnimi nogami in dolgimi vajetmi.

Ko bodo zbrali dovolj prijav, bodo pripravili tudi glasbene tečaje, likovne tečaje za otroke in odrasle, tečaje peke kruha in zdrave prehrane.

Klasične oblike

Seveda v lenarški univerzi niso opustili že uveljavljenih oblik

izobraževanja. Tudi letos so pripravili izobraževanje za varstvo pri delu, za voznike vilicarja, tečaje požarnega varstva in vozniško šolo za kategoriji A in B, za kmetijski traktor in kolo z motorjem. Pet inštruktorjev skrbi, da Lenarčani in Lenarčanke hitro in poceni pridejo do ustreznih dovoljenj.

Šola za starše

Je povsem nova oblika, ki se bo najbrž šele razvila v letošnjem letu. V šoli naj bi se starši pogovarjali o doživljenjskih s svojimi otroki, poskusili razumeti različne pristope, drug drugemu predali dobre izkušnje in skupaj rešili težave. Predložene teme pogovorov so na primer: Kako naj poslušamo, da bodo otroci z nami govorili, kako je treba govoriti, da nas otroci poslušajo. Kdo naj zmaga v neogibnih konfliktih med starši in otroci, kako narediti, da v teh konfliktih ne bo poražencev...

Šola še ni zažvela, direktor univerze upa, da bo kmalu. Z udeležbo na vseh oblikah, ki so jih že pričeli, je zadovoljen, seveda pa želi, da bi tudi nove oblike kmalu zaživele.

Slovenjebistriški poslanci končali peto zasedanje

Petdeset prisotnih skupščinskih poslancev od trinajstdesetih je 30. oktobra nadaljevalo prekinjeno peto skupščinsko sejo in so ob sicer mnogih pripombah program izvršnega sveta do leta 1994 le sprejeli. Predsednik slovenjebistriškega izvršnega sveta **Franc Jug** je odgovorjal na pripombe, podane že na prejšnji seji, dodal pa je, da sta v občini dva večja problema. Prvi je čedalje večja brezposelnost, ki je prejšnji mesec dosegla številko **1054**, drugi pa odliv kapitala iz občine. V razpravi so se oglasili še predstavniki posameznih krajevnih skupnosti, ki se v programu dela občinskega izvršnega sveta ne najdejo. Predsednik skupščine **Vlado Leskovar** je ob tem pripomnil, da so sprejeli program dela izvršnega sveta, ne pa program dela občine.

V obravnavi je bil tudi skupščinski program za orientacijskimi roki, ki pa ga bodo dopolnjevali s tekočo problematiko. Nekaj več razprave je bilo pri rebalansu občinskega proračuna. Poslanka **Ozimič** je opozorila na pre-

livanje sredstev, kar pomeni, da lahko na področju vzgoje in izobraževanja koristijo le tri četrtrine svojih sredstev. Ob tem je opozorila tudi na zastarelo učno tehnologijo na slovenjebistriških osnovnih šolah.

Pokazalo se je tudi, da v skladu za intervencije v gospodarstvu denar ostaja, poslance pa je zanimalo, kam bodo v bodoče ta sredstva usmerjali. Poslej bo sklad preimenovan v sredstva za intervencije in druge namene, kar pomeni, da bodo tako zbrani denar porabili tam, kjer bo najbolj koristno in potrebno.

V programu dela slovenjebistriškega izvršnega sveta so si med drugim zadali nalogo sprotnega zmanjševanja obremenitve gospodarstva na vseh področjih, kjer to omogoča občinska avtonomija. Zmanjšali so prispevne stopnje za osnovno izobraževanje, otroško varstvo po domicilu in socialno skrbstvo z zagotovitvijo, da ob tem programi teh družbenih dejavnosti ne bodo okrnjeni.

Vida Topolovec

V RAZSTAVNEM PROSTORU LENARŠKE KNJIŽNICE

Razstavljajo osnovnošolci

Prvo razstavo v prenovljeni knjižnici, ki je dobila ličen razstavni prostor, so pripravili v osnovni šoli Jurovski Dol. Pri njih je namreč junija bila otroška likovna kolonija »Maks Kavčič«.

Drugo razstavo so odprli v torek, razstavljajo pa učenci osnovne šole Voličina. Tudi ti razstavljajo likovna dela.

V programu knjižnice so še druge razstave. Decembra bo na primer razstavljal Jože Hudalet, likovni ustvarjalec, znan na lenarškem območju, sicer pa domačin iz Jurovskega Dola.

Vodja knjižnice **BREDA ZORKO** ocenjuje, da je obisk dober, in načrtuje še več razstav, tudi drugih, ne samo mladih likovnih ustvarjalcev.

D. Lukman

d. l.

Woodni vestnik

občin Ormož in Ptuj

YU ISSN 0042-0778

LETO: XXVII

Ptuj, 8. novembra 1990

Številka: 27

VSEBINA:

KRAJEVNE SKUPNOSTI
152. Sklep o razpisu referendumu za uvedbo krajevnega samoprispevka za sofinansiranje programskih nalog v KS Majšperk v letih 1991—1995

153. Sklep o razpisu referendumu za uvedbo krajevnega samoprispevka za sofinansiranje razvoja krajevnih skupnosti Gorisnica v obdobju 1991—1996

152.

Na podlagi 8. člena Zakona o referendumu (Uradni list SRS, št. 23/77), 2. člena Zakona o samoprispevku (Uradni list SRS, št. 3/73 in 17/83) in 114. člena Statuta krajevnih skupnosti Majšperk je Skupščina krajevnih skupnosti Majšperk na svoji seji dne 30. 10. 1990 sprejela

SKLEP O RAZPISU REFERENDUMA ZA UVEDBO KRAJEVNEGA SAMOPRISPEVKA ZA SOFINANSIRANJE PROGRAMSKIH NALOG V LETIH 1991—1995

1. člen
Za območje krajevnih skupnosti Majšperk, ki obsega naselja Breg, Jelovce, Koritno, Lešje, Majšperk, Medvedce, Naraplje, Planjsko, Preša, Sestrže, Sitež, Skrblje, Spodnja Sveča, Stanečka vas se razpiše referendum za uvedbo krajevnega samoprispevka za sofinansiranje programskih nalog v letih 1991—1995.

2. člen
Samoprispevek se uvaja za pet let in sicer od 1. 1. 1991 do 31. 12. 1995.

3. člen
Krajevni samoprispevek se razpisuje za sofinansiranje naslednjih nalog:
1. vzdrževanje krajevnih poti (cest)
2. asfaltiranje cest na področju KS Majšperk

3. izgradnje trafo-postaj in razsvetljave ulic in cest
4. izgradnje primarnega in sekundarnega vodovodnega omrežja (Stanečka vas—Naraplje, Skrblje)
5. izgradnje kanalizacije in čistilne naprave
6. dokončanje doma krajanov v Sestržah (fasada)
7. adaptacije župnišča v Majšperku
8. priprave grobnih polj na pokopališču v Majšperku
9. nabave učil za Osnovno šolo Majšperk
10. nekaterih akcij humanitarnih organizacij in požarnega varstva
11. funkcionalnih stroškov krajevnih skupnosti Majšperk
12. ostalih nalog po sklepu organov krajevnih skupnosti

4. člen
Zavezanec bodo plačevali samoprispevek od naslednjih osnov:
1. delavci, ki imajo osebni dohodek iz delovnega razmerja po stopnji 2 % od neto osebnega dohodka
2. občani, ki imajo dohodek od kmetijske dejavnosti po stopnji 6 % od letnega katastrskega dohodka
3. za zavezanca, ki prejemajo pokojnino, ki je višja od pokojnine z varstvenim dodatkom, po stopnji 1,5 % od izplačane pokojnine

4. za zavezanca, ki imajo dohodek od samostojnega opravljanja obrti in druge gospodarske dejavnosti ali intelektualnih storitev po stopnji 2 % od osebnega dohodka in ostanke čistega dohodka. Za zavezanca, ki plačujejo davke v pavšalnem znesku po stopnji 4 % od odmerjenega davka

5. občani, ki so na delu v tujini plačajo 2 % od povprečnega letnega osebnega dohodka v RS

6. za lastnike vikend hišic, ki imajo stalno bivališče izven naše krajevnih skupnosti po stopnji 1 % od povprečnega letnega republiškega osebnega dohodka

5. člen
Zavezanec za krajevni samoprispevek so občani, ki imajo stalno bivališče na območju krajevnih skupnosti Majšperk in imajo lastne dohodke in občani, ki imajo na območju KS Majšperk nepremičnine.

6. člen
Samoprispevek se ne plačuje od socialnih podpor, invalidnine in pokojnine z varstvenim dodatkom, od otroškega dodatka, študentske nagrade, nagrad učencev srednje usmerjenega izobraževanja in študentov ter dohodka za katere velja oprostitvev po zakonu.

7. člen
Pravico do glasovanja na referendumu imajo občani, ki so vpisani v splošni volilni imenik KS Majšperk in zaposleni občani, ki niso vpisani v volilni imenik, živijo pa na območju KS Majšperk. Odločitev na referendumu je sprejeta, če je za uvedbo glasovala večina krajanov, ki imajo pravico do glasovanja. Pri ugotavljanju rezultatov se ne štejejo tisti občani, za katere se uradno ugotovi, da so na začasnem delu v tujini ali na odsluženju vojaškega roka v JLA in se glasovanja niso mogli udeležiti.

8. člen
Referendum bo v nedeljo 25. 11. 1990 od 7. do 17. ure na glasovalnih mestih:

— glasovalno mesto št. 1 v prostorih KS Majšperk za naselja Majšperk, Stanečka vas, Lešje in Koritno
— glasovalno mesto št. 2 v prostorih Kinodvorane Breg za naselja Breg, Jelovce-del, Preša, Skrblje in Spodnja Sveča
— glasovalno mesto št. 3 v prostorih bivše osnovne šole Naraplje za naselja Naraplje, Jelovce-del, Planjsko in Sitež
— glasovalno mesto št. 4 v prostorih gasilskega doma Medvedce za naselja Medvedce in Sestrže

9. člen
Na referendumu občani glasujejo neposredno in tajno z glasovnico. Na glasovnici je naslednje besedilo:

10. člen
Za postopek o glasovanju se smiselno uporabljajo določbe Zakona o volitvah. Postopek vodi in izid glasovanja ugotovi volilna komisija KS Majšperk.

11. člen
Krajevni samoprispevek bodo obračunavala in odvajala podjetja in druge organizacije združene dela, ter delovne skupnosti, zasebni delodajalci in skupnosti pokojniškega in invalidskega zavarovanja ob vsakem izplačilu osebnega dohodka, nadomestil in pokojnin. Kmetijskim proizvajalcem in obrtnikom bo obračunavala in odtegovala Uprava za družbene prihodke občine Ptuj. Denarna sredstva se zbirajo na posebnem ziro računu KS Majšperk št. 52400-780-11165. Krajevni samoprispevek, ki ga morajo plačevati občani na začasnem delu v tujini plačajo za vsako leto posebej na blagajni KS Majšperk ali na ziro račun KS Majšperk št. 52400-780-11165.

12. člen
Denarna sredstva krajevnega samoprispevka so strogo namenska in se zbirajo na posebnem računu.

13. člen
Za zbiranje sredstev krajevnega samoprispevka je odgovoren svet KS Majšperk in odgovarja, da se zbrana sredstva uporabijo za izvedbo programa za katerega je bil uveden krajevni samoprispevek.

14. člen
O uporabi sredstev se sestavi zaključni račun, ki se predloži v obravnavo zboru občanov in v potrditev Skupščini KS Majšperk, ki o ugotovitvah najmanj enkrat letno poroča na zboru občanov in Skupščini KS.

15. člen
Nadzor o pravilnosti izvajanja tega sklepa vrši odbor samoupravne kontrole in družbenega nadzora KS Majšperk in o ugotovitvah po-

PIŠE: DARJA LUKMAN

STERNTHAL — POVOJNO TABORIŠČE (5.)

Vprašanja brez odgovorov?

Zelo dobro bi bilo, če bi nekoč lahko prišli do natančnih podatkov o tem, koliko ljudi je bilo zaprtih v Sternthalu brez obtožnice, zasliševanja in sodnega postopka, torej na osnovi pravice, ki so si jo vzeli zmagovalci. Koliko jih je prišlo tja na osnovi sodb sodišča narodne časti in koliko je bilo civilistov in vojnih ujetnikov, ki so jih privedli s Koroške? Seveda zgodovina zahteva tudi natančne podatke o tem, koliko so jih v taborišču postrelili, koliko so jih v oktobru odpeljali na Pohorje in v Brestrnico in koliko jih je končalo kot žrtve podivjanih, pijanih in primitivnih posameznikov. Gotovo zgodovinopisje zahteva tudi podatke o eksekucijah. Arhiva taborišča ni pričakovati, v poštev pridejo najbrž le pričevanja. Čudno je, da tako veliko taborišče ne bi pustilo za seboj nobenega arhiva, še posebej, ker so akterji dogajanja v njih menili, da je vse, kar počnejo, upravičeno in nesporno.

PIJANI OD ZMAGE

Kakorkoli obračamo dejstva in skušamo razumeti duh takratnega časa, nobenega opravičila ni mogoče najti za nečednosti.

Od vožnje po ljudeh do nedopustnih žalitev človeške časti, med katerimi je najbolj zlogla-

Lesene »vile« tudi sodijo v zapuščino taborišča.

PISMA BRALCEV

neobsojenih; vsi smo bili v taboriščih D. K. D. Sternthal, Litostraj, Tacen, Medvode in še druge. Ker sem eden od teh, sem iskal potrdilo o kaznovanju pri republikanskem sekretariatu za notranje zadeve za leti 1959 in 1973; za obakrat pa sem dobil odgovor, da me ni na seznamu kaznovanih. Predpostavljam, da je arhiv v celoti uničen. Težko bo priti z resnico na dan.

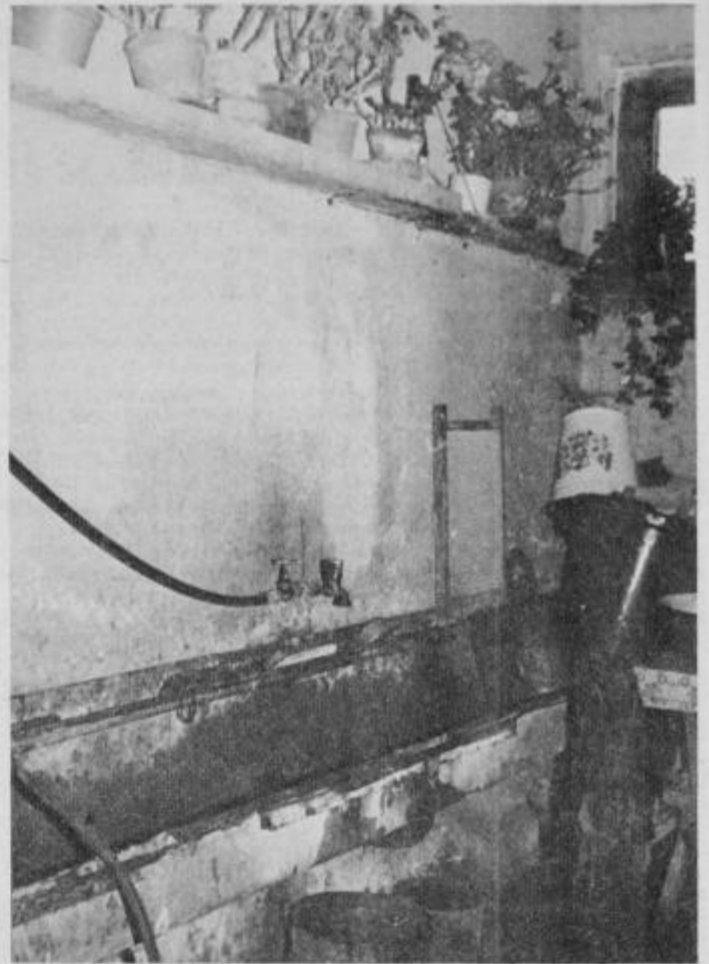
V omenjenem stolpcu se omenja, da bi se prestana kazen štela v delo-

Lipita, za katerega vedo mnogi povedati, da je med vojno s svojimi konji in ljudmi vozil pomoč borcem na Pohorju in da po osvoboditvi ni zbežal, ker je menil, saj ljudje pripovedujejo o tem, da so morali prebivati v pasjih uticah in biti ponižni kot psi. To je na primer doletelo tudi grofa

Posebej grdo so ravnali z mladimi dekleti in pričevanja govore tudi o tem, da so jih kot za šalo streljali in zlorabljali.

Taka dejanja nimajo opravičila v nobeni ideologiji, ker so poseg v integriteto posameznika in so v nasprotju tudi z vojnimi zakoni. Kažejo pa na to, da v rednih postopkih pred sodišči najbrž ne bi ljudje, ki so bile žrtve, nikoli prišli do gorja, kot so ga doživljali v Sternthalu. To ni bil zapor, to je bilo mesto za likvidiranje brez obrazložitve. Gledano na splošno, je bilo v njem gotovo več tistih, ki so bili tam brez pravne podlage, kot onih, ki so bili tam na osnovi sodišča narodne časti, čeprav smo tudi o njihovi utemeljenosti v prejšnjem nadaljevanju podvomili.

Vprašanje, ki je ob vsem tem neogibno, pa je vprašanje morale ljudi, ki so vse te grozote počeli. Opravičilo ni ne zmaga ne njihova zaslepljenost ne njihova mladost. Ali lahko tak človek mirne vesti hodi naokrog, gleda potomce ljudi, ki jih je uničil, pridiga o svetosti partizanske borbe?!

Nekoliko preurejena, pa vendarle še prvotna umivalnica taborišča.

(Foto: M. Ozmeč)

Pravica do odškodnine — državna skrivnost št. 1

V »Tedniku« 20. septembra 1990 na strani 10 v okvirju piše: »Ali bodo kmetje in drugi, ki so bili krivično obsojeni in kaznovani in so prestali zaporne kazni, dobili odškodnino v obliki priznanja delovne dobe? Mnogi, ki so izvajali to grozno revolucionarno zakonodajo in imajo krvave roke, namreč prejemajo borčevske pokojnine, ljudje, ki so doživljali krivice, so ostali praznih rok.«

Ti stavki ne povedo nič konkretnega, da bi se krivice popravile za toliko let nazaj. Organizirati bi morali pravni organ pri republiški vladi in občinskih svetih za popis obsojenih in

vno dobo; to bi bil največji absurd v kazenskem pravu. Vsi, kolikor nas je še živih, smo stari nad osemdeset let. Pošteno in človeško bi bilo, da se naša kazen spremeni v delovne ure in izplača čimprej. Opravljali smo najtežja in nevarna dela. Prostim sobot nismo poznali. Pri milostni pokojnini se nam ta doba močno pozna in nas bo spremljala do smrti. Ne računamo pa družinskih stresov in posledic pri posameznikih, ki so vsak dan slabši in boleči. Vsem bivšim taboriščnikom priporočam, da si uredijo papirje.

Franjo Majcenovič

DO RESNICE JE ŠE DALEČ

Kolikor mi je znano, je poleg nekaj pisem bralcev v časnikih in tega zapisa doslej nekaj malega o taborišču Sternthal mogoče prebrati v dveh delih. Najprej v knjigi Zdenka Zavadlava Iz dnevnih zapisov mariborskega oznovca. V njej je mogoče natančno izvedeti, kako so oktobra 1945 vozili taboriščnike likvidirati na Hočko Pohorje. Kraj je poznan in ga je mogoče prepoznati na terenu. Ko smo že pri grobiščih Zrtev, še to, da je grobišče v Sternthalu sedaj znotraj okvirov Tovarne glinice in aluminija in da se ni označeno niti natančno identificirano. To bo

moral nekdo še storiti na osnovi pričevanj nekdanjih lastnikov teh zemljišč.

Kar zadeva spomine Zdenka Zavadlava, pa lahko napovem, da bom v eni prihodnjih števil objavila pogovor z njim, saj razmere v Sternthalu in takratni Ozni dobro pozna.

Druga knjiga, ki je Sternthal vsaj omenila v zvezi z žrtvami, razlastitve in nacionalizacij po vojni, pa je nedavno izšla knjiga Mjirka Munde V imenu ljudstva. Predvsem v njej govori o tem, da je veliko razlaščenih tik po vojni

končalo v Sternthalu ali se je za njimi izgubila vsaka sled.

Ne vem, ali se bo kdo zgodovinarjev lotil pisanja o Sternthalu. Če bo kdo razmišljal o tem, naj ve, da je danes v Ptuj in okolici še veliko ljudi, ki so taborišče preživeli, veliko pa je takih, ki bi radi vedeli, kako in kje so izginili njihovi bližnji. Če so po njih vpraševali po vojni, so imeli sitnosti. Kdor si je upal vprašati za oznovsko informacijsko središče, je kmalu lahko tudi sam končal v Sternthalu. Ravno zaradi neodgovorjenih vprašanj ima raziskovanje tega taborišča smisel.

(Konec)

STRAN 104

URADNI VESTNIK OBČIN OROMOŽ IN PTUJ

8. NOVEMBER 1990

roča vsaj enkrat letno na zboru občanov in Skupščini KS Majsperk.

16. člen
Ta sklep začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem vestniku občin Ormož in Ptuj.

Številka: 95/90
Majsperk 30. 10. 1990

Predsednik
skupščine krajevnih skupnosti
Majsperk
Janez VUK, l. r.

153.

Na podlagi 8. člena Zakona o referendumu in drugih oblikah osebnega izjavljanja (Uradni list SRS št. 23/77), 2. člena Zakona o samoprispevu (Uradni list SRS št. 3/73, 17/83 in 35/85), ter določil Statuta KS Gorisnica je svet KS Gorisnica na seji dne 23. 10. 1990 sprejel

SKLEP

o razpisu referendumu za uveljavitev samoprispevka za financiranje in sofinanciranje razvoja krajevnih skupnosti v obdobju 1991—1996

1. člen
Za območje Krajevnih skupnosti Gorisnica, ki obsega naselja Zamušani, Formin, Placarovci, Gajevci, Mala vas, Muretinici, Zagojiči, Cunkovci, Tiholci, Moškanjci in Gorisnica se razpiše referendum za uvedbo krajevnega samoprispevka v denarju za financiranje in sofinanciranje razvoja KS.

2. člen

Krajevni samoprispevek se uvede za financiranje in sofinanciranje naslednjih zadev:

- modernizacija in vzdrževanje cest na območju KS Gorisnica,
- gradnja vodovoda v Zamušanih in Tiholcih,
- gradnja pločnikov,
- modernizacija in vzdrževanje elektroomrežja s postavitvijo trafo postaj,
- urejanje pokopališča s pripadajočimi objekti,
- sofinanciranje delovanja osnovne šole v Gorisnici,
- poslovanje krajevnih skupnosti,
- sofinanciranje delovanja društev s področja KS Gorisnica,
- programske naloge posameznih vaskih odborov.

3. člen

Krajevni samoprispevek se uvaja za obdobje od 01. 01. 1990 do 31. 12. 1996.

4. člen

Zavezanec bodo plačevali samoprispevek od naslednjih osnov:

— od osebnega dohodka iz delovnega razmerja oziroma nadomestila ter drugih prejemkov, ki imajo značaj osebnih dohodkov po stopnji 2 % od neto OD oziroma nadomestila,

— od pokojnin, ki so vsje od pokojnin z varstvenim dodatkom po stopnji 1 % od izplačane pokojnine, vendar le do zneska, ki ne ogrozi pokojnine z varstvenim dodatkom,

— od dohodkov iz kmetijske dejavnosti po stopnji 2 % mesečno od letnega katastrskega dohodka. Če se merila za določanje katastrskega dohodka spreminjajo, svet KS sprejme stopnjo tako, da ohrani enako razmerje,

— od dohodkov od samostojnega opravljanja obrti, druge gospodarske dejavnosti ali in-telektualnih storitev po stopnji 2 % od neto dohodka,

— zaposleni v tujini, ki imajo stalno bivalistično na območju KS Gorisnica plačuje 200 DEM v dinarski protivrtnosti enkrat letno,

— lastniki nepremičnin v KS Gorisnica, ki imajo bivalistično izven KS Gorisnica plačujejo samoprispevek v znesku in način, ki ga določijo svet KS Gorisnica.

5. člen
Zavezanec za plačevanje samoprispevka so krajanji, ki imajo stalno bivalistično na območju KS Gorisnica in občani, ki imajo na območju KS Gorisnica nepremičnine. Kraj bivanja pa imajo izven KS Gorisnica.

6. člen
S samoprispevom bo predvidoma zbranih 6.000.000,00 din. Zbrana sredstva se bodo delila tako, da vasem pripada 70 % sredstev, za skupne potrebe KS pa ostaja 30 %. Delitev 70 % se med vasi deli po ključu, ki je odvisen od števila zaposlenih in posamezni vasi in od višine katastrskega dohodka za posamezno vas.

7. člen
Plačevanja samoprispevka so oporekani krajanji, ki imajo za oporek razlog na osnovi 12. člena Zakona o samoprispevu.

8. člen
Pravico glasovanja na referendumu imajo krajanji, ki so vpisani v splošni volilni imenik KS Gorisnica in zaposleni, ki niso vpisani v volilni imenik, živijo pa na območju KS Gorisnica.

9. člen
Referendum bo v nedeljo, 09. 12. 1990 med 7. in 19. uro na glasovalnih mestih:

- v Gasliškem domu v Zamušanih za naselje Zamušani,
- v Vaskem domu Formin za naselje Formin,
- v Gasliškem domu Gajevci za naselje Placarovci in Gajevci,
- v Gasliškem domu Mala vas za naselje Mala vas,
- v Zadrtnem domu Muretinici za naselje Muretinici,
- v Gasliškem domu Zagojiči za naselje Zagojiči.

10. člen
Na referendumu se glasuje neposredno in tajno z glasovnico na kateri je naslednje besedilo:

KRAJEVNA SKUPNOST GORISNICA
Glasovnica za referendum 09. 12. 1990
GLASUJEM

»PROTI«
»ZA«
uvedbo krajevnega samoprispevka za financiranje in sofinanciranje razvoja krajevnih skupnosti v obdobju 1991—1996.

Glasovalec izpolni glasovnico tako, da obkroži »ZA« če se strinja in »PROTI«, če se ne strinja z uvedbo krajevnega samoprispevka.

11. člen
Vse glasovnice so overjene s stampilko KS Gorisnica.

12. člen
Za postopek o glasovanju se smiselno uporabljajo določbe zakona o volitvah v skupščini. Postopek vodi in izid glasovanja ugotovijo razglasi volilna komisija KS Gorisnica.

13. člen
Krajevni samoprispevek bodo obratnava in odvajali delodajalci ob izplačilu osebnih dohodkov ter skupnosti invalidskega in pokojninskega zavarovanja ob izplačilu pokojnin. Lastnikom kmetijskih zemljišč bo samoprispevek obratnava in odvajala Uprava za prihodke občine Ptuj. Samoprispevek, ki ga plačujejo krajanji, ki so na delu v tujini se plačuje enkrat letno na žiro račun KS Gorisnica.

14. člen
Denarna sredstva samoprispevka se zbirajo na posebnem računu KS Gorisnica.

15. člen
Za zbiranje sredstev samoprispevka in izvedbo programa je odgovoren svet KS in odgovarja, da se sredstva uporabijo za namen, za katerega se zbirajo.

16. člen
O uporabi samoprispevka se ob njegovem izteku sestavi zaključni račun in poročilo. Zborom krajanov se najmanj enkrat letno poročila o zbiranju in porabi sredstev samoprispevka.

17. člen
Ta sklep prične veljati naslednji dan po objavi v Uradnem vestniku občine Ormož in Ptuj.
Gorisnici, 23. 10. 1990
Predsednik sveta KS
Janez Horvat, l. r.

Uradni vestnik občin Ormož in Ptuj izhaja praviloma enkrat mesečno, in to v četrtek. Naročniki Tednika ga prejmejo brezplačno, naročniki posameznih števil pa le skupaj s Tednikom. Izdajatelj Radio — Tednik Ptuj, Raičeva 6. Ureja uredniški odbor — odgovorni urednik FRANC POTOCNIK. Se- dož uredništva: Ptuj, Sbrski trg 1/1. Tiska: GZP Mariborski tisk Maribor.

Veliki Nedelji derbi z Ormožem

V petem kolu prvenstva v prvi republiški moški ligi so tradicionalni lokalni derbi dobili igralci Velike Nedelje, čeprav bi lahko bilo tudi neodločeno. Člani Drave so v Trbovljah večji del igrali dobro, vendar je vodilna ekipa lige v zaključku zmagala prepričljivo, z 32:25. Velika Nedelja je s šestimi točkami sedma, Drava s štirimi deveta, Ormož pa je še

ROKOMET

izkazal vratar Ormoža Gaberc. Zanimivo je, da je bil sredi polčasa rezultat le 2:2. Večji del drugega polčasa sta se ekipi menjavali v vodstvu, slabih deset minut pred koncem pa je bilo 13:13. Sledilo je obdobje, v kate-

predzadnjem napadu so domačini žogo znova zapravili, Ormožanom pa v zadnjem napadu ni uspelo izenačiti, saj so tik pred koncem podali žogo domačinom. Tako je bil derbi napet do zadnjih trenutkov, bil pa je tudi precej kakovostnejši kot minula leta. Ormožani so imeli ob koncu veliko pripomb na sojenje Verešev iz Bakovcev, vendar morajo vzroke petega poraza poiskati v svojih vrstah. Gre predvsem za nemoč v napadu, ša zlasti ko so v tej tekmi domačini dobro ustavili Seklja. Ko bodo popravili igro v napadu in zaigrali bolj sproščeno, bodo sledile tudi zmage. Domačini imajo hitrejšo in mlajšo ekipo ter boljši in agresivnejši napad, po igri v obrambi pa so oboji tako in tako znani.

VELIKA NEDELJA: Kovačec, Sok, Zorli 2, Bokša, Gregorič 1, Krabonja, Ranfl, Hrzič 5, Cvetko 1, Kačičnik, Mesarec 7, Vaupotič.

ORMOŽ: Gaberc, Šandor 1, Rajh, Sabo 5, Džermati, Polak 4, Sekelj 1, Vinček, Potočnjak 2, Zabavnik 2, Hedžet, Šulek.

DRAVA: Koštomaj, Kramberger 4, Vrtarič 5, Habjanič, Terbut 1, Pučko 1, Šimac 2, Čeleš, Ramšak 8, Kelenc, Hrupič 4, Pintarič.

V soboto bo v Veliki Nedelji (ob 18. uri) tekma Ormož—Kriško, v Ptujju pa ob 19.30 Drava—Dobova. Velika Nedelja bo gostovala v Škofji Loki. I. kotar

Trenutek z derbija v Veliki Nedelji.

(Foto: I. kotar)

brez točk in predzadnji, trinajsti. VELIKA NEDELJA—ORMOŽ 16:15 (7:7)

Lokalni derbi si je ogledalo več kot 400 gledalcev, ki so v prvem delu videli čvrsto igro v obrambi in številne zamujene priložnosti, v tem delu pa se je

rem Ormožani tudi iz idealnih priložnosti niso zadeli, zato so jim domačini s tremi zaporednimi zadetki Hrziča ušli na 16:13. Tekma se ni bila odločena, saj so Ormožani izkoristili dve napaki domačinov ter z zadetkoma Saba in Zabavnika znižali na 16:15. V

Spremembe niso odvisne le od imena

Kakšne spremembe bo prineslo preimenovanje Zveze telesnokulturnih organizacij občine Ptuj v Športno zvezo Ptuj?

Čuš: »Ne gre le za spremembo imena, pač pa za spremembe, ki bodo posledica drugačnih razmer na družbenopolitičnem področju. Rešili naj bi se sistemske dvotirnosti — TKS in ZTKO, šport naj bi se organizacijsko osamosvojil in si zagotovil čim boljše razmere za obstoj. V tem trenutku potrebujemo ljudi s programi, za katere so pripravljene žrtvovati svoj prosti čas. Sicer pa bo ptujška zveza seveda sledila tudi republiškim spremembam. Pripravljen je že statut bodoče organizacije; članice bodo razpravljale o njem, nato pa naj bi v drugi polovici novembra imeli skupščino, kjer bi se dogovorili za spremembe. Zavzemam se za to, da bi kmalu po skupščini izvedli še programsko-volilno skupščino.«

Kakšna je vaša vizija športa na Ptujju?

VLADO ČUŠ

Profesor telesne vzgoje Vlado Čuš je sekretar za selekcijsko-vrhnjski šport pri ZTKO Ptuj; ta naj bi se v tem mesecu preimenovala v Športno zvezo Ptuj. Ali bo to vplivalo na razvoj športa v ptujski občini, ki ima sedaj osem prioritarnih športnih panog in 24 kategoriziranih športnikov?

Čuš: »Športna zveza mora postati kreator in izvajalec strokovnih nalog ter operativni povezovalnik v občini in zunaj nje. Nujno je uveljaviti načelo: Stroka naj odloča, za svoje odločitve pa tudi odgovarja. V novi zvezi moramo zagotoviti prostor resnično podkovanim poznavalcem posameznih športnih panog. Želim si, da bi imeli čimveč športnih disciplin, ki bi imele čimveč aktivnih članov in simpatizerjev. Zaradi izredno zaskrbljujočih podatkov o zdravstvenem stanju otrok in mladine v naši občini (37,3 odstotka s slabo držo, 8,8 odstotka z nakazano deformacijo hrbtenice, 19,9 odstotka z nakazano deformacijo prsnega koša) bi mora-

Vlado Čuš

li biti šport in zdravstvo bolj povezana, šport bolj množičen...«

Kako so športni strokovnjaki, pri čemer mislim predvsem na učitelje in profesorje telesne vzgoje, sedaj povezani s klubi?

Čuš: »V ptujskih klubih se mora trener ukvarjati tudi z organizacijskimi, finančnimi problemi, skratka popolnoma mora biti na voljo klubu. Velikokrat je to za trenerja več dela, kot ga je sposoben ali pripravljen opraviti. Menim, da potrebuje vsak prioriteten šport profesionalca — sedaj imamo le 3 in 29 pogodbenih trenerjev. Vsa športna dejavnost občine Ptuj obračuna letno le 60 do 70 odstotkov proračuna povprečne osnovne šole, kar med drugim tudi pomeni, da je vloženo ogromno prostovoljnega, neplačanega dela. Trener mora vsak dan voditi trening, konec tedna spremlja svoje tekmovalce na tekmovalnem, še prej mora seveda sestaviti programe za trening posameznim tekmovalcem, skrbi za opremo, vedno je izpostavljen stresom — opravi več kot 182 ur dela na mesec.«

Na Ptujju imamo 8 prioritarnih športov in 24 kategoriziranih športnikov. Kaj konkretno vi napravite za te, torej najboljše, in seveda za vse druge kot sekretar za selekcijsko-vrhnjski šport?

Čuš: »Pravzaprav imamo 7 prioritarnih športov, saj so nogometaši sicer še v tej skupini, čeprav niso dosegli ustreznih rezultatov. To so po doseženih rezultatih v letu 1990 moški in ženski rokomet, atletika, judo, namizni tenis, mednarodni program strelcev, letalski športni in šah. Seveda leta še ni konec. Med posamezniki imamo sedaj 6 športnikov zveznega razreda: Mirka Vindiša, Hedviko Korošak (atletika), Igorja Kolariča, Toma Vrbančiča (letalstvo), Filipa Leščaka (judo) in Alojza Trstenjaka (strelstvo).

Moje delo je neposredno in posredno koristno za njih. Tako sem skupaj s klubi pripravil in realiziral srednjeročne razvojne programe in za posameznike in klube, pripravil usposobitev trim kabineta, poskrbel za izboljšanje vadbenih razmer za prioriteten športe, pripravil načrt za posodobitev mestnega stadiona, v trenajni proces vpeljal avdiovizualno tehniko, zagotovil redno zdravniško kontrolo, vpeljal sodelovanje s psihologom, samim športnikom manj vidno pa je moje delo organizatorja strokovnega izobraževanja in izpopolnjevanja, pa zaveznanje za ugodnejši položaj športa v skupščini, sodelovanje v raznih športnih komisijah...«

PREDSTAVLJAMO VAM ŠPORTNIKA FILIPA LEŠČAKA

Judo je del mene

Kdo ne pozna vrhnjskega judoista iz Slovenske Bistrice Filipa Leščaka? In vendar — kdo ga pozna? Temnega, zadržanega, skorajda krhkega mladca, vsak čas 30-letnega športnika zveznega razreda. Osemkratnega državnega in dvakratnega balkanskega prvaka, uvrščenega prav pod vrh na evropskih in svetovnih prvenstvih ter na olimpijskih igrah. V zadnjem času ga lahko vsak popoldan srečate na Ptujju, natančneje v bližini telovadnice, kjer trenira mlade ptujške judoiste. Od letos tudi tekmuje za Judo klub Drava.

Filip Leščak: Judoisti po naravi nismo agresivni.

Takoj me je zanimalo, ali je tudi mama športnica. Ne, mama šport le spremlja. Prav tako sestra. Pač pa je bil oče dober orodni telovadec, 15-letni brat pa je prav tako judoist.

»Če se ne bi odločil za judo, bi se ukvarjal s kakim drugim športom, sedaj pa je judo del mene,« pove Filip. Kako tudi ne, saj trenira že polnih 20 let. V njegovi generaciji je bilo 60 nekaj mlajših in nekaj starejših dečkov. Le Filip se je prebil v svetovni vrh.

Sicer pa Slovenska Bistrica že od nekdaj živi z judom. Od tu so znani judoisti Stanko Topolčnik, Franc Pliberšek in Janez Vidmajer, ki so bili tudi Filipovi trenerji. Da so Slovenjebistričani zares privrženci juda, se vidi na tekmovalnih — dvorana je zmeraj nabito polna. Sicer pa privabi judo množico gledalcev tudi drugod po svetu — v Parizu okoli 6000, v Moskvi 15.000.

POVSOD RAZEN V AVSTRALJI

In smo pri potovanjih. Kot državni reprezentant je nastopil na vseh celinah, razen v Avstraliji. To so bile balkanske igre, na katerih je dvakrat osvojil zlato, pa sredozemske v Maroku in Siriji — obakrat bronast, na evrop-

Borba Leščaka in Alhatipa v Gorišnici 20. oktobra.

skem prvenstvu v Rostocku in v Beogradu je bil peti, prav tako na svetovnem v Moskvi in na olimpijskih igrah v Los Angelesu.

Katerega kraja se najbolj spomniš?

»Seula. Smole, ki sem jo imel. Na olimpijskih igrah 1988 sem za prvo kolo izžrebal svetovnega prvaka. In izgubil. To je pač tekmovalni svet. In po vsej Jugoslaviji. Na vsaki tekmi srečaš namreč bolj ali manj iste ljudi.«

Lahko opišete zadnje tekmovalne, ekipno evropsko prvenstvo, ki je bilo 28. oktobra v Dubrovniku?

»Udeležilo se ga je 24 moških in ženskih ekip iz 12 držav. Organizacija je bila dobra, Dubrovnik pa za tuje izredno zanimiv. Izžrebal smo Nemce. Najprej smo s 3:4 izgubili z Vzhodnimi, nato pa igrali neodločeno z Zahodnimi Nemci, a smo bili za malenkost slabši po tehničnih točkah. Mislim, da smo si bili kot ekipe enakovredni. Vedeti je potrebno, da med posamezniki Nemci osvajajo na vsakem evropskem prvenstvu po 5 medalj, Jugoslavija pa jih je

v 30 letih osvojila recimo 10. Mi premalo vlagamo v posameznika. Vsa Evropa hodi na primer vsako leto trenirat na Japonsko. Drugi imajo tudi bolj urejen socialni status... Moje borbe? No, na primer v borbi z Vzhodnim Nemcem sem bil v začetku pazljiv, nisem ga poznal. Bil pa je mlajši, manj izkušen in sem ga kmalu prečital. Zmagal sem.«

ZAUPATI VASE

Kaj je najpomembnejše za uspeh v borbi?

»Da si prepričan v svojo zmago. Psihološka pripravljenost torej.

Seveda brez dobre tehnike, taktike, kondicije, moči ni nič. Vendar dostikrat močan tekmovalac izgubi od psihološko bolj naravnane. Pomembne so tudi reakcije. Vedeti moraš, kaj nasprotnik namerava. Zato gledam vse borbe nasprotnikov. Če pa nasprotnika ne poznaš, si v začetku previden.«

Judo je po prepričanju mnogih grob šport. Pravzaprav pretep.

»Ja, mogoče, na prvi pogled. Ko pa šport spoznaš, vidiš, da ni tako. Obstajajo pravila. Ni udarcev, ni bolečin, ni poškodb — če so tekmovalci dobro pripravljene. Dobre borbe so dostikrat celo brez akcije. V judu je gotovo manj poškodb, predvsem pa ne hudih, kot pri smučanju, kolesarjenju, nogometu...«

Koliko trenira judoist? »Vsak dan, v najaktivnejšem obdobju, na pripravah pred velikimi prvenstvi sem treniral tudi dva do trikrat na dan.«

Je judo šport za dekleta? »Kot vsak drugi šport.«

TRENER JUDO KLUBA DRAVA

Zdaj si prvič trener. Ti uspeva prenašati svoje znanje in izkušnje?

»Trudim se. Sicer pa za najmlajše, to je za učence osnovnih šol Toneta Znidariča, Ivana Spolenaka in Olge Meglič, to še ne pride v poštev. Njih je potrebno naučiti osnov, tehnike. Za dijake

SŠC in člane kluba je drugače. Kot trener gledam na borbo drugače kot tekmovalci. Pri opazovanju borb odličnih judoistov ne gledam le skozi svojo borbo, ampak si zapomnim akcije, poteze, ki bi lahko koristile mojim učencem. Tako se sam še več naučim. Terensko delo zahteva celega človeka. Vsak dan sem na treningu, konec tedna na tekmovalnih, bil sem na seminarju za trenerje v Strunjanu, na pripravah na Rogli. Težko je z vsem tem uskladiti svoje tekmovalne ambicije.«

Kaj te čaka kot tekmovalca?

»Judo klub Drava je sedaj številčno močan klub, mislim, da najmočnejši v Sloveniji. Sicer pogoj za trening niso dobri — po šolah ni blazin, učenci nimajo niti ustreznih oblačil, kimon, pa tudi klub bi nujno potreboval dvorano.

Vendar delamo in uspehi bodo gotovo veliki. Posvetil se bom trener-skemu delu. Le olimpijskih iger v Barceloni leta 1992 bi se še rad udeležil kot tekmovalci.«

Besedilo in posnetki Milena Zupanič

SKLEPI OKROGLE MIZE »ŠPORT NA PTUJU«

1. Zakaj se v šport spleča vlagati? Poznati moramo raznovrstnost vpliva športa na življenje in delo ljudi ter ključne funkcije, v katerih šport nastopa. Najpomembnejše so: zdravstveno-preventivna in kurativna, delovnostorilnostna, vzgojnoizobraževalna, kulturnoestetska in razvedrilna. Šport kot dejavnost posebnega družbenega pomena zahteva ustrezno mesto med drugimi družbenimi dejavnostmi.

2. Ob novi organiziranosti na področju športne dejavnosti moramo izkoristiti priložnosti za ukinitve nepotrebnih organov in birokracije v športu. Uveljaviti moramo načelo: Stroka naj odloča, za svoje odločitve pa tudi odgovarja. Organiziranost športa (in ŠPORTNE ZVEZE Ptuj) moramo doreči čimprej. V ta namen je potrebno pripraviti statut in programsko-volilno skupščino.

3. V organih, ki delujejo na področju športne dejavnosti, moramo zagotoviti prostor resnično podkovanim poznavalcem športa, za vodilna mesta pa naj kandidirajo posamezniki s programi, ki imajo podporo širše baze.

4. Športna zveza (sedanja ZTKO) naj bo neodvisna, samostojna in nadstrankarska športna organizacija, ki naj poveže samostojne subjekte na področju športa v naši občini. Takšna športna zveza mora postati kreator in izvajalec strokovnih nalog ter operativni povezovalnik na športnem področju v občini in širše.

5. Šport mladim: V vzgojno-varstvenih organizacijah in na nižji stopnji osnovne šole v proces športne vzgoje niso vključeni športni strokovnjaki, sama vadba pa poteka v neustreznih razmerah. Ni sprejemljivo, da v najboljše obdobje otrokovega psihomotoričnega razvoja ne poskrbimo za razmere, v katerih bo otrok polno zadovoljil svoje gibalne potrebe.

6. Nobena šola ne gradi svojega imagea načrtno s kvaliteto svoje športne dejavnosti. Dosežki v minulem obdobju so v večji meri posledica en-

tuziazma posameznih športnih pedagogov. Pri vključevanju šoloobveznih otrok v bližnji prihodnosti ne bo odločal samo šolski okoliš, ampak bo v ospredje prišla kvaliteta, ki jo šola zagotavlja v okviru posameznih predmetov.

7. Odločilno vlogo pri opredeljevanju in udeleževanju otrok in mladine v športu ima družina. V ta namen je potrebno bolj prosvetljevati starše o vlogi, pomenu in možnostih športne aktivnosti. Ugotovitve dispanzerja za šolsko mladino na Ptujju so alarmantne. Ni sprejemljivo, da ob teh podatkih ne reagira izobraževalna sfera, ki bi morala pri tem angažirati starše in športne strokovnjake v šolah in športnih klubih.

8. Na športnem področju je potrebno v večji meri profesionalizirati strokovno delo trenerjev in drugih strokovnjakov, saj bomo le tako zagotovili kontinuiteto in kvaliteto dela ter realizacijo zastavljenih ciljev na tem področju.

9. Država (občina) zagotavlja športni dejavnosti v naši občini le del potrebnih finančnih sredstev. Druga sredstva si športna dejavnost zagotavlja sama s prostovoljnimi delom, prispevkom članov, lastnimi storitvenimi dejavnostmi, marketingom in drugim. Ker v prihodnje ni pričakovati, da bi lahko družba v večji meri finacino podprla športno dejavnost, je za obstoj že uveljavljenih programov nujno zagotoviti vsaj finančno podporo v dosedanjem deležu. Potrebno je zagotoviti večja finančna vlaganja v športno dejavnost s strani podjetij in obrtnikov prek davčnih olajšav.

10. Potrebno je vzpostaviti tesnejše in agresivnejše sodelovanje ter snovanje programov z izobraževalno in zdravstveno sfero.

11. Šport mora najti posebno mesto v turistični ponudbi ptujške občine.

12. Čimveč ljudem (vsem, ki jih šport zanima) je potrebno omogočiti ukvarjanje s športom. Ta cilj moramo uresničevati vsi, ki smo odgovorni za športno dejavnost.

(Za Izvršni odbor Društva športnih pedagogov Ptuj prof. Miran Muhič, za Komisijo za sklepe prof. Vlado Čuš)

NAMIZNI TENIS — Članice NTK Petovca so gostovale v Tuzli, kjer se je s šestim kolom končal jesenski del prvenstva II. zvezne namiznoteniške lige — začetek. Kljub temu da so v Tuzli loživele poraz, so Sonja Marinčević, Lucija Karničnik, Tanja Čerče in Petra Mlakar v ligi na različnem četrtem mestu.

ostvica:	
fundus	9 9 0 45:8 18
farathon	9 8 1 42:23 16
reka—Jedinstvo	9 7 2 40:23 14
ETOVIA	9 6 3 41:30 12
orac	9 4 5 34:30 8
tetalac—Olt	9 4 5 32:31 8
ajce	9 4 5 23:37 8
liškina	8 1 7 20:36 2
lašice	9 1 8 20:40 2
medela	8 0 8 24:0 0

McZ

MALI NOGOMET — V nedeljo se je končala trimska liga Slovenske gorice v malem nogometu, ki je bila odigrana v spomladanskem in jesenskem delu. Organiziralo jo je športno društvo iz Juršinec, kjer je 9 udeleženi ekip odigralo tudi vse tekme. Zmagali so domačini, ŠD Juršinci, pred Gabrnikom in ekipo Flamingo iz Dragoviča.

McZ

Vindiš zmagal na obletnici

Mirko Vindiš je nastopil na prireditvi v Koprivnici, s katero so počastili dan, ko je bilo to mesto proglašeno za kraljevo. Zmagal je v teku na 5 kilometrov pred Paripovičem iz Zagreba in Lackovičem iz Varaždina. Tek je dobil z dvema sekundama prednosti. Drugouvrščeni Paripovič je v širših atletskih krogih manj znan, Mirko pa ga dobro pozna, saj sta že večkrat nastopila na tekih v Italiji.

I. k.

Republiško šahovsko prvenstvo negotovo do konca

Danes se v prostorih Šahovskega društva Ptuj s 13. kolom končuje 40. republiško šahovsko prvenstvo za člane. 14 najboljših šahistov iz Slovenije je merilo svoje moči vse od 26. oktobra po 6 ur, nekateri pa še v nadaljevanjih naslednjim danem.

Kot je povedal glavni sodnik Janko Bohak, ki je skupaj s pomočnikom Jožetom Voglarjem in Borisom Žlendrom opravlja sodniški del, je letošnje prvenstvo potekalo brez večjih zapletov, saj so bili igralci izredno koncentri.

Najmlajši udeleženci prvenstva, letošnji republiški mladinski prvak 18-letni Igor Jelen je skupaj z očetom Iztokom igral izredno zanesljivo, prav tako pa tudi Vrhničan Leon Gostiša, ki je bil do 11. kola edini neporaženi na prvenstvu. Morda bo prav slednjemu uspelo, da bo že drugič osvojil naslov republiškega prvaka v Ptuj, (to mu je namreč uspelo že leta 1985, ko so bili Ptujčani organizatorji 35. rep. prvenstva).

Domača igralca Danilo Polajžer in Marko Podvršnik sta igra-

la v nekoliko spremenljivi formi, zato bo njuna uvrstitve nekje v sredini oziroma drugi polovici razpredelnice.

Rezultati:

5. kolo: Ivačić—Justin 0:1, Podvršnik—Gostiša 0:1, Iztok Jelen—Črepan 1:0, Mohr—Igor Jelen remi, Truta—Polajžer remi, Srebrnič—Vavpetič remi, Furlan—Orel remi;

6. kolo: Črepan—Igor Jelen 1:0, Iztok Jelen—Podvršnik 1:0, Gostiša—Ivačić remi, Justin—Furlan 0:1, Orel—Srebrnič remi, Vavpetič—Truta 0:1, Polajžer—Mohr remi;

7. kolo: Igor Jelen—Polajžer 1:0, Podvršnik—Črepan 0:1, Mohr—Vavpetič 1:0, Truta—Orel 0:1, Ivačić—Iztok Jelen 1:0, Furlan—Gostiša 0:1, Srebrnič—Justin 0:1;

8. kolo: Črepan—Polajžer remi, Justin—Truta 1:0, Gostiša—Srebrnič 1:0, Iztok Jelen—Furlan 1:0, Podvršnik—Ivačić 0:1, Orel—Mohr 0:1, Vavpetič—Igor Jelen 0:1;

9. kolo: Polajžer—Vavpetič 1:0, Igor Jelen—Orel remi, Furlan—Podvršnik 0:1, Srebrnič—Iztok Jelen 0:1, Truta—Gostiša 0:1, Mohr—Justin remi, Ivačić—Črepan 0:1;

10. kolo: Orel—Polajžer remi, Črepan—Vavpetič 1:0, Ivačić—Furlan 1:0, Podvršnik—Srebrnič 0:1, Iztok Jelen—Truta remi, Gostiša—Mohr remi, Justin—Igor Jelen remi.

Današnje, zdanje kolo so igralci pričeli ob 9. uri.

Silva Razlag

NOGOMET

Nogometaši Boča iz Poljčan so šele v 11. kolu območne lige prvič zmagali. Na svojem igrišču so z zadetkom Marguča premagali Ojstrico. Uspešna sta bila tudi Impol in Središče. Moštvo iz Slovenske Bistrice je v Mariboru presenetilo Železničarja in zmagalo z 2:1. Zadetka sta dosegla Ratkovič in Kruder. Središčani so na svojem igrišču s 5:1 odpra-

V Slovenski Bistrici bo v nedeljo derbi sosedov Impol—Dravinja. Bodo domačini nadaljevali serijo uspehov? (Foto: I. k.)

vili goste iz Ruš. Dva zadetka je dal Kosi, po enega pa Fafulič, Jurkovič in Veldin. V vodstvu je Beltinka, Impol je četrti, Središče sedmo in Boča še vedno zadnji, štirinajsti. V nedeljo popoldan bo v Slovenski Bistrici gostovala drugouvrščena Dravinja iz Slovenskih Konjic, Boča v Račah, Središče pa v Dravogradu.

Prva zmaga Boča

ALUMINIJ PREMAGAL DRAVO
V desetem kolu prve medobmočne lige je Aluminij v Kidričevem z 1:0 premagal Dravo, Gerečja vas pa je na svojem igrišču z 1:2 izgubila z Dornavo. Drugi rezultati: Skorba—Hajdoše 4:1, Bukovci—Slovenja vas 3:0 in Pragersko—Markovci 2:1. Tekma Stojnci—Hajdina ni bila odigrana zaradi vode na igrišču.

1. Aluminij	10 8 2 0 20:5 18
2. Stojnci	9 4 4 1 15:13 12
3. Drava	10 4 3 3 28:16 11
4. Gerečja vas	10 4 3 3 24:17 11
5. Slovenja vas	10 3 4 3 17:16 10
6. Skorba	10 3 4 3 20:20 10
7. Bukovci	10 4 2 4 14:17 10
8. Markovci	10 3 3 4 15:16 9
9. Hajdina	9 3 3 3 11:14 9
10. Pragersko	10 3 2 5 20:19 8
11. Dornava	10 2 3 5 8:15 7
12. Hajdoše	10 1 1 8 8:32 3

Pari 11. kola (10. 11. ob 14.00): Markovci—Gerečja vas, Drava—Pragersko, Slovenja vas—Aluminij, Hajdina—Bukovci, Hajdoše—Stojnci in Dornava—Skorba.

Lestvica območne lige:

1. Beltinka	11 9 1 1 32:8 19
2. Dravinja	11 8 1 2 39:13 17
3. Turmšče	11 6 2 3 19:15 14
4. IMPOL	11 6 2 2 16:15 14
5. Železničar	11 6 1 4 17:12 13
6. Ojstrica	11 5 2 4 16:16 12
7. SREDIŠČE	11 6 0 5 15:16 12
8. Pahorje	11 3 5 3 11:14 11
9. Rača	11 3 4 4 14:15 10
10. Kovinar	11 3 3 5 20:14 9
11. Intern.	11 4 1 6 10:15 9
12. Parizan	11 3 1 7 11:17 7
13. Svoboda	11 2 1 8 11:27 5
14. BOČ	11 1 9 10 5:30 2

I. kotar

JUDO

Dvakrat bron za Gorišnico

Kot člani republiške reprezentance so se na državno mladinsko prvenstvo, ki je bilo od 2. do 4. novembra v Novem Sadu, uvrstili štirje mladinci in mladinke Judo kluba Gorišnica. Tekmovalo je več kot 300 mladih iz vse Jugoslavije.

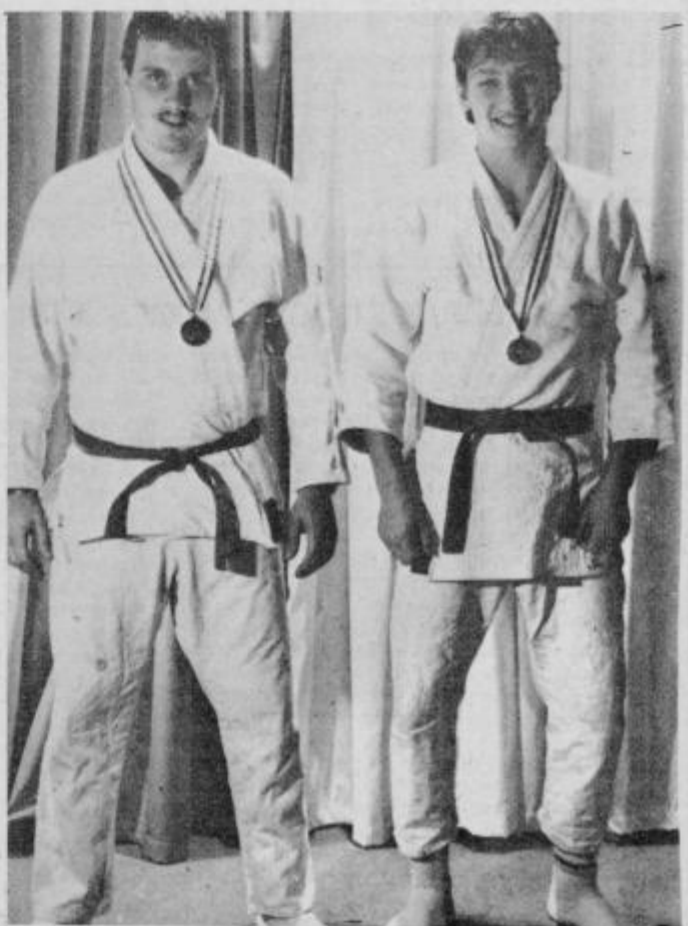
Damjan Petek je v kategoriji do 79 kilogramov do polfinala gladko opravil s svojimi nasprotniki, v borbi za vstop v finala pa je na kolena spravil tudi poznejšega zmagovalca Dješniča iz Črne gore, vendar je v delčku sekunde plačal neizkušenost in mladost, tako da je osvojil bron. S svojimi 17 leti je bil najmlajši dobitnik medalje na prvenstvu. Njegove borbe so vzbudile pozornost trenerja zvezne reprezentance Obadova, ki ga je povabil

na priprave državne mladinske reprezentance za evropsko prvenstvo, ki bo v Turčiji.

V najtežji kategoriji (čez 95 kilogramov) je presenetil s tretjim mestom Jože Marin, ki je v začetku premagal več kot 30 kilogramov težja nasprotnika. Napeta je bila borba s kasnejšim zmagovalcem, v kateri je Marin povedel z dvema metoma za 5 točk, pozneje pa moral zaradi nekoliko slabše kondicijske pripravljenosti priznati premoč nasprotnika. V naslednjih borbah je premagal nasprotnika iz BiH in Srbije.

Renata Bezjak in Smiljana Petek sta dostojno zastopali slovenske barve, posebno druga, ki je ugodno presenetila z osvojitvijo 7. mesta.

McZ

Jože Marin (levo) in Damjan Petek. (Foto Cilka.)

Zahvala

5. oktobra letos je bil v Ptuj sestanek Kirurške sekcije Slovenije. Udeležilo se ga je 60 kirurgov Slovenije in nekaj predstavnikov Kirurške sekcije Hrvaške. Sestanek je strokovno in organizacijsko uspel, čeprav organizacija tako velikega srečanja v času denarne stiske v zdravstvu nasploh, posebej pa našega Zdravstvenega centra ni bila ravno enostavna. Denarni prispevki ptujskih delovnih organizacij so nam tudi tokrat bili v veliko pomoč.

S temi par vrsticami se želimo zahvaliti vsem tistim, ki so nam denarno ali kako drugače pomagali!
Zdravniški kolegij Kirurškega oddelka Splošne bolnišnice v Ptuj

Gradbeni materiali »BAUMIT«

- ThermoPutz in ThermoExtra — toplotnoizolacijski ometi, ki predstavljajo najcenejšo in najenostavnejšo obliko toplotne izolacije.
- Program Sanova — vsi potrebni materiali za strokovno pravilno saniranje in revitalizacijo starih stavb; z njim ohranjamo vrednosti stare stavbne substance v spomeniškem varstvu in tudi pri starih hišah.
- Granopor — mineralni in plemeniti ometi in barve — z njimi dekorativno zaščitimo zunanje in notranje površine poslopij.

Informacije:
SALONIT ANHOVO, TRZENJE
65000 Nova Gorica, Kidričeva 20, telefon (065) 24-411, telex 34-320 anho-yu, telefaks (065) 23-232

Proizvajalec:
Wietersdorfer & Peggauer Zementwerke Knoch, Kern & Co, Avstrija
Uvoznik: Salonit Anhovo

KUPON

Želim podrobnejše informacije o lastnostih, uporabi, cenah, za:

- toplotnoizolacijske omete — ThermoPutz, ThermoExtra
- program Sanova
- Granopor — plemenite omete in barve

ime in priimek:
poklic:
naslov:

Kupon pošljite na naslov: Salonit Anhovo, Trzenje, Kidričeva 20, 65000 Nova Gorica

Se vam zdi, da živite varno?

**ŽIVLJENJSKO
ZAVAROVANJE**

Če lahko mirnega srca obkrožite teh sedem točk,
ste na dobri poti:

Vaša varnost so zavarovani **1** in prihranki pred inflacijo.

Vsako leto **2** se povečujejo.

Z vašim partnerjem zagotavljata varnost **3** življenskim si vzajemno skupnega življenja.

Ko se vam dobite dodatna miren začetek **4** rodi otrok, sredstva za novega življenja.

Zagotovili ste šolanje **5** sredstva za otrok.

Starost vas ne skrbi, da boste uživali varčevalne **6** ker že danes veste, sadove razumne odločitve.

Tudi, če bo šlo kaj narobe, prebrodili z **7** v življenju kdaj boste krizo manjšimi težavami.

Z izpolnitvijo zavarovalne police, Življenskega zavarovanja pri Zavarovalnici Triglav z enim podpisom lahko izpolnite vseh zgornjih sedem točk.

zavarovalnica triglav
KER ŽIVLJENJE POTREBUJE VARNOST

Uporabnost živil

Za živila in jedi, ki jih je zajela voda, velja pravilo, da uporabnost določamo po naslednjih kriterijih:

— Živila in jedi, pakirana v pločevinkah (trajne konzerve) ali v neprepustno zaprtih posodah (konzervirano sadje in zelenjava), kot tudi pijače, kompoti ipd. so uporabni, če izpolnjujejo druge pogoje. Pred uporabo je potrebno mehanično očistiti zunanjo embalažo in jo sprati s čisto vodo...

— Gomoljnice in sadje, pšenico in fižol v zrnju je potrebno temeljito mehanično očistiti in sprati s čisto vodo ter posušiti.

— Zamrznjena surova živila, kot so meso, zelenjava, so uporabna, če niso bila odmrznjena in mehanično onesnažena ter zalila z vodo.

— Živila, ki so bila odmrznjena (zaradi prekinitve električnega toka), je možno uporabiti, če so organoleptično neoporečna, če so v celoti očiščena in termično obdelana. Gotovo jedila lahko nato tudi zamrznemo.

— Moka, sladkor in podobna živila, ki jih je zalila voda, so neuporabna za prehrano ljudi. Po predhodni konzultaciji z veterinarsko službo jih je možno uporabiti za prehrano živali.

— Druga neembalirana živila (kot so salame, klobase ipd.) so neuporabna, če jih je zalila voda.

Vsem krajevnim skupnostim, prizadetim po poplavih

V skladu z določili 68. člena Zakona o davkih občanov (Uradni list SRS, št. 36/88) se prizna posebna olajšava, če je bil donos na posameznih parcelah manjši zaradi elementarnih nezdol ali zaradi drugih izrednih dogodkov, ki jih zavezanec ni mogel preprečiti.

Olajšava se prizna, če znaša skupno zmanjšanje katastrskega dohodka v primerjavi s celotnim katastrskim dohodkom od nezdolnih površin v enem koledarskem letu več kot 20%.

Davčni zavezanec lahko uveljavlja nastalo škodo s posebno zahtevo v 15 dneh po nastanku škode na svojem krajevnem uradu.

Pravočasno vložena prošnja oziroma zahtevek za odpis davka se utemeljuje s posestnim listom.

Direktor
uprave za družbene prihodke
Stanislav Zavec,
dip. org. dela

TRGOVINA S KONFEKCIJO

VESNA

DRAGICA VODA, PTUJ,

Cankarjeva 2,

☎ 776-010

Vam v prenovljenih prostorih nudi oblačila po ugodnih cenah.

MOŽNOST PLAČILA NA OBROKE!

FOTO
ATELJE

LANGERHOLC Prešernova 2

obvešča, da izdelujejo EXPRESS

barvne fotografije za

dokumente

PRIPOROČA SE!

Rent-a-Car
»CAISSA«

Ptuj

UGODNO IZPOSODJEVANJE NASLEDNIH TIPOV VOZIL:
R 4, R 5, SKALA 55, YUGO 55, GOLF JKD, KADETT 1,3 15 in 1,6 limuzina, DAIHATSU CHARADE TO
BREZPLAČNA DOSTAVA DO 30 km IN SE RAZNE DRUGE UGODNOSTI.
CAISSA — KORAK NAPREJ

INFORMACIJE:

DANILO POLJAUŽER

☎ 062/774-813 (8.—13. ure)

062/775-832 (nemati)

UGODNO! UGODNO! UGODNO! UGODNO!

UGODNO!

Mesnica
in predelava
mesa

Jože Fingušt

62331 PRAGERSKO, GAJ 9, ☎ (062) 817-156

- KRANJSKE 1 kg 49 din
- ŠUNKA (brez kosti) 1 kg 95 din
- PREKAJENA REBRA 1 kg 60 din
- PRAGERSKA 1 kg 65 din
- PREKAJENE KRAČE 1 kg 38 din
- ROLLŠUNKA 1 kg 75 din
- DOMAČA NAVADNA KLOBASA 1 kg 46 din
- NEZAČINJENA IN ZAČINJENA MASA ZA ČEVAPČICE 1 kg 54 din
- KRVAVICE 1 kg 38 din
- PEČENICE 1 kg 60 din
- PRODAJA VSEH VRST PREKAJENIH IZDELKOV
- LASTNO OBARJENE KLOBASE — PARIŠKA, DOMAČA SUNKARICA
- HRENOVKE V NARAVNEM OVČJEM ČREVESU IN POSEBNA KLOBASA
- VSE VRSTE SVEŽEGA MESA
- VEDNO NA ZALOGI TUDI SVEŽA SVINJSKA REBRCA BREZ KOŽE IN MASČOBE (v neomejenih količinah)
- VSE VRSTE JUNČJEGA MESA TER VSAK TEDEN SVEŽA TELETINA
- DOMAČI PIŠCANCE, GOSI, RACE, PURANI in DOMAČE KOKOŠI
- DELIKATESNI IN MLEČNI IZDELKI TER KRUH IN PECIVO IZ SLOVENSКИH KONJIC
- PRODAJAMO TUDI SVINJSKE POLOVICE PO UGODNIH CENAH!

POJEM KAKOVOSTI — MESNICA FINGUŠT!

PRODAJALNA

Jadranska ul. 11, Ptuj

(zraven Narodnega doma), ☎ (062) 771-639

SIJAJAB

VAM NUDI

● VARČNA SVETILA — 75% PRIHRANEK EL. ENERGIJE, NOVI DESIGNI SVETIL; STROJČEK ZA PRIPRAVO TESTA TER HKRATI PEKO KRUHA, TELEFONE NA DALJINSKO UPRAVLJANJE IN DRUGO DROBNO GALANTERIJU

● ELEKTROMATERIAL

VSE SKUPAJ PRODAJAMO PO KONKURENČNIH CENAH!

PRIDITE IN NAS OBIŠČITE!

SAMOPOSTREZBA

SREČKO ZEMLJARIČ

Stojnci 150, 62281 Markovci

prto: ob delavnikih od 7. do 19. ure, v soboto od 7. do 13. ure in v nedeljo od 8. do 11. ure

PIVO: LAŠKO 9,50 din

GAMBRINUS 6,00 din

TRENIKE 900,00 din

MOŽNOST PLAČILA NA TRI OBROKE!

V NEDELJO SVEŽ KRUH
VELIKA IZBIRA SVEČ

ŽUPNIJA SV. MARTINA HAJDINA

VABI NA

PRAZNIČNO TRIDNEVJE OB BLAGOSLOVU

OBNOVLJENE CERKVE

IN NJENE 600-LETNICE

PROGRAM PRAZNIČNEGA TRIDNEVJA

PETEK, 9.11.1990 ob 19.00 uri

v župnijski cerkvi

Otvoritev prazničnega tridnevoja

Gost vočera dr. Božena Čačkovič

Srečanje pevskih zborov:

Mešani pevski zbor iz Draženc

Moški pevski zbor GD Hajdoše

Moški pevski zbor TGA Kidričevo

Mešani cerkveni pevski zbor Hajdina

Otvoritev razstave slikarja Ošlovnik Julija

Razvitje župnijske zastave

SOBOTA, 10.11.1990 ob 19.00 uri

v župnijski cerkvi

Koncert ansambla SLOVENIJA z gosti: Katarino in kvartetom AJDA

NEDELJA 11.11.1990

Župnijski praznik, blagoslov obnovljene cerkve in 600-letnica gotskega prezbiterija

Do 14.00 ure sprejem gostov

Ob 14.00 uri slovesna akademija:

pod geslom »Kjer je ljubezen in dobroti,

tam je Bog« - v župnijski cerkvi

Ob 14.30 uri zahvalna sveta maša

s somaševanjem dekanjskih duhovnikov

in gostov, ki ga vodi mariborski škof

dr. Franc Kramberger, z blagoslovom

obnovljene župnijske cerkve.

Sodeluje tudi godba na pihalih iz Kidričevega.

SREDA
14. november

TV SLOVENIJA 1

- 8.50 Video strani
- 9.00 Živ žav
- 9.50 B. Nušič: Narodni poslanec, drama TV Beograd
- 11.10 Nekoč v Lisboni, portugalska nanizanka, 2/4
- 12.05 Video strani
- 14.55 Video strani
- 15.05 Zarišče, ponovitev
- 15.35 Sova, ponovitev
- 17.00 Tv dnevnik 1
- 17.05 Atlantik, angleška poljudno-znanstvena serija, 2/3
- 17.55 Po sledih napredka
- 18.30 Krížem kražem, oddaja TV Skopje, 3/6
- 19.05 Risanka
- 19.30 Tv dnevnik 2
- 20.05 Film tedna: Nevarne poteze, švicarski film
- 21.45 NUK v Ljubljani, 1. oddaja
- 21.55 Tv dnevnik 3
- 22.15 Pesem angelov, oddaja TV Skopje
- 22.50 Sova: Alf, ameriška nanizanka, 11/24, Poirot, angleška nanizanka, 5/10, Zgodba o Hollywoodu, angleška dokumentarna serija, 7/10
- 1.15 Video strani

TV SLOVENIJA 2

- 16.00 Satelitski programi, poskusni prenosi. 18.00 Po brezkončnosti sveta, potopisna reportaža, 2/4. 18.30 Slovenci v zamejstvu. 19.00 Regionalni programi TV Slovenija — Studio Maribor. 19.30 Tv dnevnik. 20.00 Zarišče. 20.30 Operne zgodbe: Netopir, 6/10. 21.20 Svet poroč. 22.20 Novi rock 9000.

HTV 1

- 9.20 Poročila. 9.25 Tv koledar. 9.35 Otroška oddaja. 10.00 Šolski spored. 12.00 Poročila. 12.10 Videostrani. 12.20 Satelitski spored. 13.50 Videostrani. 14.00 Oddaja za otroke. 14.30 Poročila. 14.35 Ponovitev nočnega sporeda. 16.45 Poročila. 16.55 Šolski spored. 18.25 Številke in crke, kviz. 18.45 Potopis. 19.15 Risanka. 19.30 Tv dnevnik. 20.00 Filmski večer. 22.45 Tv dnevnik. 23.05 Poročila v angleščini. 23.10 Nočni spored. 1.20 Poročila.

TV AVSTRIJA 1

- 9.00 Poročila. 9.05 Sestra Kate, serija. 9.30 Francoščina. 10.00 Tv v šoli: Zdrava prehrana. 10.15 Tv v šoli: Zivljenje je staranje. 10.30 Oskar, ameriški film, 1966 (Stephen Boyd, Elke Sommer). 12.25 Reportaže iz tujine. 13.15 Novice. 13.25 Mi. 13.55 Risanke. 14.15 Alf, serija. 14.40 Onedin, serija. 15.35 Račja dolina, serijska risanka. 16.00 Usodna selitev, lutkovna igra. 16.25 Dobro glej. 16.30 Glasbena delavnica: Pevski zbor. 16.55 Mini Čas v sliki. 17.05 Moj mali tuljenj Laura, serija. 17.30 Mini klub. 17.55 Okoli sveta v 80 dneh. 18.00 Me žene. 18.30 Srečna družina, serija, nato Nocoj. 19.22 Današnje znanje. 19.30 Čas v sliki 1. 19.53 Vreme. 20.00 Šport. 20.15 Mocerbrück, serija. 21.05 Pogledi od strani. 21.15 V vrtincu, ameriški film, 1939 (Vivien Leigh, Clark Gable), 0.45 Poročila.

TV AVSTRIJA 2

- 16.55 Leksikon slikarjev. 17.00 Komunikacija. 17.30 Dežela in ljudje. 18.00 Sestra Kate, serija. 18.30 Spored po željah. 19.00 Lokalne novice (Grazec). 19.30 Čas v sliki 1. 19.53 Vreme. 20.00 Kulturni dnevnik. 20.15 Argumenti (Valter Schiejok). 22.00 Čas v sliki 2. 22.25 Sportna stava. 22.30 Spomini: Leopold Gratz. 23.30 Razprave. 0.30 Novice.

RTL PLUS

- 6.00 Halo, Evropa. 10.00 Dva. 11.00 Tv butik. 11.35 Tvegano! 12.05 Cena je vroča. 12.35 Policijsko poročilo. 13.00 Bogat in lep. 13.25 Santa Barbara, 431 nadaljevanje. 14.10 Springfieldova zgodba. 14.50 Cena stave, serija. 15.55 Masters v New Yorku. 16.45 Tvegano! 17.15 Cena je vroča. 18.00 Santa Barbara, ponovitev. 18.45 Poročila. 19.10 Grad ob Vrbskem jezeru (Roy Black). 20.15 Gottschalk. 21.15 Delo na črno, serija. 22.10 Stern TV. 22.45 Poročila. 22.55 Nočni popotnik, ameriška komedija. 1985. 0.30 Črni olen, serija.

SAT 1

- 6.00 Dobro jutro s Sat 1. 8.35 Sosedje. Ladja ljubezni, Tv tip. 10.05 Teleshop. 10.30 Sport, tenis. 12.15 Kolo sreče. 13.00 Tv borza. 14.05 Veter, Tv tip. Horoskop. 14.40 Ladja ljubezni. 15.30 Sosedje. 15.55 Teleshop. 16.05 Nori Divji zahod, serija. 17.00 Tenis, prenos. 19.00 Poročila. 19.20 Kolo sreče. 20.00 Tenis, prenos. 22.00 Poročila. 22.10 Tenis, prenos. 0.10 V peklju je še prostor, ameriška kriminalka.

EUROSPORT

- 11.00 Moto šport, avtomobilski dirke. 12.00 Konjenišvo, Spruce Meadow. 13.00 Euroboks. 13.30 Svetovne igre. 14.30 Rokomet, Ystad. Švedska. 15.30 Raft Racing. 16.00 The Corporate Challenge. 17.00 Dan na plaži. 18.00 Konjenišvo, Nizozemska. 19.00 Jadrnanje, Kenwood Cup. 20.00 Svetovni šport. 21.00 Bob, dvojed, Calgary, Kanada. 22.00 Boks. 23.00 Nogomet. 0.00 Novice. 0.30 Jet skiing, Bercy.

RADIO PTUJ

(94,7 MHz — ultrakratki val, stereo; 1485 kHz — srednji val)

ČETRTEK, 8. novembra: 16.00 Novice, glasba in EPP. 16.40 Po domače ali čestitke. 17.00 Obvestila, glasba in EPP. 17.45 Uspešnica dneva. 17.50 Včeraj—danes—jutri, vreme, obvestila. 18.00 URICA DOMAČIH.

PETEK, 9. novembra: 16.00 Novice, glasba in EPP. 16.40 Po domače ali čestitke. 17.00 Obvestila, glasba in EPP. 17.45 Uspešnica dneva. 17.50 Včeraj—danes—jutri, vreme, obvestila. 18.00 Za konec tedna, navset, V vrtu — vmes zabavna glasba.

SOBOTA, 10. novembra: 15.00 Čestitke poslušalcev. 17.00 Obvestila, glasba in EPP. 17.45 Uspešnica dneva. 17.50 Včeraj—danes—jutri, vreme, obvestila. 18.00 GLASBENE ŽELJE PO POŠTI.

NEDELJA, 11. novembra: 11.00 Tedenski pregled, obvestila, glasba in EPP. 11.50 Kmetijska oddaja. 12.00 Martinovo. 13.00 Čestitke poslušalcev.

PONEDELJEK, 12. novembra: 16.00 Novice, glasba in EPP. 16.40 Po domače ali čestitke. 17.00 Obvestila, glasba in EPP. 17.45 Uspešnica dneva. 17.50 Včeraj—danes—jutri, vreme, obvestila. 18.00 Ptujška kronika, sport, kultura — vmes po izboru Draga Skoka.

TOREK, 13. novembra: 16.00 Novice, glasba in EPP. 16.40 Po domače ali čestitke. 17.00 Obvestila, glasba in EPP. 17.45 Uspešnica dneva. 17.50 Včeraj—danes—jutri, vreme, obvestila. 18.00 V ŽIVO: Ceste.

SREDA, 14. novembra: 16.00 Novice, glasba in EPP. 16.40 Po domače ali čestitke. 17.00 Obvestila, glasba in EPP. 17.45 Uspešnica dneva. 17.50 Včeraj—danes—jutri, vreme, obvestila. 18.00 Rezerviran čas.

v z n a m e n j u

- od 21. 3. do 20. 4.
- od 23. 7. do 23. 8.
- od 23. 11. do 21. 12.

Nekdo bo vesel, ker ste se dali tako zlahka zvleči na led. Nepramišljeni ste bili, to pa naj vam bo v poduk za prihodnje. Ne vzemite si preveč k srcu, ko vam bodo očitali lenobo. Sodelavki se boste zamerili, ne da bi sami vedeli, kaj ste tako slabega storili ali rekli. Sive lase vam bo delalo pomanjkanje denarja. A potolažite se: če bi ga imeli veliko, bi vam prav tako delal sive lase...

Zima že pošteno trka na vrata. Ste pravočasno poskrbeli za vse, da vam bo toplo, da boste imeli kaj dati v lonec in da se boste počutili v dolgih mesecih mraza prijetno? Pohitite z nabavo novega vozila, preden si vaši sorodniki, ki imajo še kaj pod palcem, ne premislijo in vas prenehajo kreditirati. Ne zmenite se za opravljivo sosedo, saj vam zavida vaša sreča.

Preden se odločite spremeniti delovno mesto, pošteno premislite, ali vam ne bo žal. Res, da ne delate v idealnih razmerah, toda ko boste bolje premislili o novem delovnem mestu, boste videli, da se tudi tam ne cedita med in mleko. Včasih vam gredu vsi na živce, vendar se obrzdajte, ne pa da vsakomur poveste, kar mu gre. Pri tem ste namreč včasih krivični. Pazite se poledice.

od 20. 4. do 20. 5.

Včasih je težko vsem ustreči. Tudi tokrat se boste morali odločiti med koristimi dveh ljudi. Poskušajte biti kar najbolj pravični, kajti le v tem primeru tisti, ki bo prizadet, ne bo imel vzroka, da vam večno očita pristranskost. Marsikdo bi rad bil na vašem mestu, toda le takrat, ko gre vse kot po maslu. Brž ko pa bi kaj šlo narobe, pa bi spet vas poslali po kostanj v žerjavico. Gripa prihaja.

od 24. 8. do 23. 9.

Nekdo vas že dalj časa opazuje in želi z vami uresničiti svoje življenjske načrte. Če se vam zdi, da ste že dovolj časa živeli sami, se odločite za trajnejšo zvezo. Nikar se s tistim človekom ne družite samo zaradi skupaj popitih kozarčkov. Družba, ki vas bo zvalila na izlet, bo dobrodošla sprememba v vaš resni vsakdanji življenjski tok. Ponudba za ugoden nakup vas bo premamila.

od 22. 12. do 20. 1.

Prav ste imeli, ko ste zadnjic držali jezik za zobmi. Sele zdaj boste videli, kako maščevalni znajo biti vaši sodelavci, kajti prav vsi se bodo znesli nad človekom, ki jim je nekoliko močnejše stopil na žulj. Ne tarnajte, ker ste dobili premajhno plačo. Pomislite na tisto množico, ki dobi veliko manj. Povabilo na izlet vzemite resno, kajti tako je bilo tudi mišljeno.

od 21. 5. do 21. 6.

Ker ste bili doslej prevečkrat tiho, so vam nenehno nalagali novo delo. Pa bi vam ga bili še, če ne bi bili zbrali dovolj poguma in se uprli. Nekdo bo presenečen nad vašim izbruhom jeze, vendar bo kmalu doumel, da ste se jezili povsem upravičeno. Z zdravjem v naslednjih dneh ne bo najboljšo, kajti premalo skrbite za svoje telo. Več gibanja in manj cigaret bo za vas najboljšo zdravilo.

od 24. 9. do 23. 10.

V zadnjem času komaj čakate na kakšne praznike, kajti ti vam prinašajo kak dan ali dva brezdelja. Tako naporno je na delovnem mestu, da ste sprostitve resnično potrebni. Nekateri bi se radi na vaš račun otrsli vse odgovornosti, pri tem pa, koliko lahko obremenijo vas, nimajo mere. Ne nergajte preveč v družinskem krogu, kajti doma pogrešajo vaše veselje in dobro voljo.

od 21. 1. do 19. 2.

Nehajte osvajati človeka, ki ste ga spoznali pred kratkim, ker ne boste pri njem doživeli nobenega odziva. Nikar se ne ponižujte, če vam tega sploh ni treba. Vedite, da bo kmalu prišel pravi. Ne zmenite se za čevkanje starejših osebe, saj ta sploh ne ve, kako danes teče življenje. Pazite se, komu boste zaupali svoje srčne probleme, ker se lahko prav kmalu zgodi, da bo to postala javna skrivnost.

od 22. 6. do 22. 7.

Ne smete si dovoliti, da vas pripeljejo žejne prek vode vsakokrat, ko gre za denar. Naivni ste, če verjamete, da se bodo drugi potegovali za vašo plačo. Vedite, da ima vsak svetnik še vedno roke obrnjene k sebi. S sodelavko se ne boste najbolje gledali, saj hoče vedno v vsem imeti zadnjio besedo. Če boste še dolgo popuščali, vas bo nazadnje za nos lahko vlekla vsaka smrklija.

od 24. 10. do 22. 11.

Ne delajte računa brez krčmarja. Vedite, da je v zapletu, ki se bo pokazal že prav kmalu, veliko krčmarjev, vsi pa bi radi imeli od vas kakšno korist. Znanje človeku res veliko pomaga, vendar ga je treba uporabiti pravi čas. Ne odnehajte, ko vam bo doma želeli vsiliti svoje načrte. Tudi vi imate pravico do odločanja, še zlasti kadar gre za vaš denar. Pismo boste težko čakali.

od 20. 2. do 20. 3.

Premalo izkušenj imate, da bi lahko kar na hitro obsodili nekega sodelavca, da je nesposoben. Tudi vam se bo kdaj zgodilo, da boste imeli slab dan in vam ne bo šlo od rok niti tisto, kar imate v malem prstu. Ne bodite trmast, ko vas bodo doma poskušali prepričati o nakupu. Prav kmalu boste spoznali, da je bil denar porabljen zelo koristno. Nakup Avstriji ne bo najboljši.

	SESTAVIL EDI KLASCIN	HULIGAN	ROKO-METAŠ (IVICA)	SLO-VENSKI PISATELJ	MESTICE NA NOVI GVINELJI	IZRAEL PEVEC OFARIM	ŠPANSKI LIRSKI PESNIK (JUAN)	BRSKAČ	SOVJET. SAH VELEM (PAUL)	FINSKA REKA				
	NOGO-METAŠ OLIMPIJE													
	ŠIVANJE PO ROBOVIH													
	NARODNO ŽENSKO IME													
	DEL GO-RENSKE NARODNE NOŠE					JAKA STINAJ								
	ETHNIČNA SKUPINA V INDO-KINI				DANSKI PESNIK (JEPPE)	RIMSKI PESNIK OVID								
	ZNAMKA UR					ELI UKAR			MILJE, OKOLJE	•TEDNIK•				
	ŠVED. F. REŽISER					POTOČNA ZIVAL								
674	HASELJE PRI GRO-SUPLJU	DELO TERIC	SANJE	SL. OPERNA PEVKA (ANGELA)	BIZANT. VOJSKOV. BLONDAHL. OPERA					LUKA V IZRAELU. AMER. F. SNEMALEC	AVTVO	GAMSLI BIVOL	NEMŠKI FILOZOF (GEORG)	•TEDNIK•
	PLOD STROČNIC				MESTO NA MAD. ZARSKEM			MESTO OB REKI PAD						TANT
	ANGL. KNJIZ. (CHARLES)				ZENSKO IME			EDINSTVO						
	SVILENA TKANINA				KRAJ PRI OPATJI			KONČAR					PTICE V LETU	
	SRBSKI PISATELJ (DANILO)			ZUŽELKA KI PIČI				JAPONSKA IGRA					TOVARNA V MAJŠPERKU	
	DEMOK. MASČEVANJA			SARA-JEVO		KDOR GOVORI PREVEČ O SEBI								ALFRED NOBEL
	DEL TELESA			KARLO-VAC			ROMUN. TENSKA IGRALKA							EMMA, AK. REGVART, LAK. CIK, IBE, IRI, RENAI, OREDA, IBERI, IRI, SE, ANONAI, POZ, PENATEN, SE, AMONAI, MEVJA, DRVO, JAR, NEGRI, MEVJA, DRVO, JAR, POZ, ZUNAC, MARI, ZU, OPTIK, ONARA, KKA, PL, IRI, TRO, TE, TR, TRAVARICA, ROMANIZEM, VODRAVANO: AKVAMA-
														REŠITEV KRIZANKE

KREVS
STROJNI OMETI
TERMOIZOLACIJSKE
FASADE

62230 LENART, LACKOVA 10 ☎ 062/724-123

Ptuj, Potrčeva 11
tel. (062) 776-283

Hitro in kvalitetna
izdelava očal.
Priporočamo se!

NOVO! NOVO! NOVO! NOVO! NOVO!

ZLATARNA

Emil Ogrizek
Jadranska ulica 6, Ptuj

Popravilo, izdelava, predelava in emajljanje ZLA-
TEGA in SREBRNEGA nakita

ZAGOTOVLJENA KAKOVOSTNA IN HITRA IZDELAVA!

FORTUNA

Zagrebska c. 9, Ptuj 776-120
od 13. do 19.30 ure

- Najnovejši filmi z evropskih filmskih lestvic
- Izposojanje videokamer in videoplayerjev
- Komisijska prodaja in nakup: avdio — video, hi-fi, elekt. aparati
- Prodaja iger na srečo Loterije Slovenije (loto, ŠN, 3 x 3)

boutique
sonja

Vasnjakova 10, Ptuj
(pri starem RIBIČU)
☎ (062) 775-257

Odperto: vsak dan od 9. do 12. in od 14. do
19. ure, v soboto od 9. do 12. ure

MODNO — LEPO — UGODNO
MODA E'BELLO

Odveč so vsi napori potovanja v Italijo — ITALIJA je
že pri nas. Ponujamo bogato izbiro oblačil **MADE IN**
ITALY za mlade in supermlade po **NAJUGODNEJŠIH**
CENAH!

ARHITEKTONSKI ATELJE
FRANJO ČIZEK, PROF. DIPL. ING. ARCH.
MARIBOR, POD GRADIŠČEM 26 ☎ 062/23112

IZDELUJEMO NAČRTE NOVIH GRADENJ,
ADAPTACIJ IN LEGALIZACIJ ZA GRADBENO
DOVOLJENJE — HITRO IN POCENI!

Ekspres optik Leo Pirc

izdeluje očala na zdravniški recept.
Vsak ponedeljek od 15. ure dalje **brezpla-**
čni okulišni pregledi.
Naročila sprejema vsak dan.
Tel.: 771-104.

10 LET • 10 LET • 10 LET

SALON POHIŠTVA

INTERDOM d.o.o.

ALI ŽE VESTE, KJE LAHKO KUPITE NAJCENEJŠE POHIŠTVO V MARI-
BORU?
V salonu pohištva INTERDOM v Prešernovi ul. 1 v I. nadstropju!

- NUDIMO VAM:
- * 25 različnih modelov kuhinj
 - * 12 tipov spalnic
 - * regale za dnevne, otroške in mladinske sobe, čudovita ogledala in kovaške izdelke
 - * sedežne garniture, ki jih lahko kupite samo v INTERDOMU (usnjene in tekstilne), jedilnice ter vse drugo pohištvo.

NOVO * NOVO * NOVO * NOVO
SVOJO KUHINJO LAHKO OBNOVITE TUDI Z NAKUPOM SAMO
PREDNIH KUHINJSKIH VRAT.

POSEBNA PONUDBA: stoli samo 397 ter mize samo 1338 din.
Obiščite nas, prijazni prodajalci bodo ustregli vsaki vaši želji in vam po-
magali s strokovnimi nasveti.

PREŠERNOVA 1, 62000 MARIBOR, TEL.: (062) 222-450, 222-289

NAJCENEJŠI KAMNITI AGREGATI
NA PTUJU!

Prometno podjetje

AVTOPARK

Ormoška cesta 31 ☎ 771-741, 771-789 in 771-293
odprto od 6. do 14. ure

PRODAJA POLJČANSKEGA PESKA IN OSTALIH KAMNI-
TIH AGREGATOV ZA POTREBE GRADBENIŠTVA, ZA
OMETE, FASADE, ESTRIHE, VSE VRSTE BETONOV, ZA
VZDRŽEVANJE CEST TER ZA POSIPE POKOPALIŠKIH
POTI PO KONKURENČNIH CENAH.

— frakcija kamnitih agregatov	0—4	m ³	194,60 din
— frakcija kamnitih agregatov	0—8	m ³	176,20 din
— frakcija kamnitih agregatov	0—16	m ³	158,30 din
— frakcija kamnitih agregatov	4—8	m ³	150,80 din
— frakcija kamnitih agregatov	8—16	m ³	150,10 din
— frakcija kamnitih agregatov	16—32	m ³	147,20 din
— frakcija kamnitih agregatov	32—60	m ³	147,20 din
— tampon		m ³	141,50 din

TRGOVSKO PODJETJE

LIPA

Stojnci, ☎ 776-568

Odperto: samopostrežba vsak dan od 7. do 18. ure, v soboto od 7.
do 14. ure in v nedeljo od 9. do 11. ure, trgovina gradbenega
materiala vsak dan od 7. do 16. ure, v soboto od 7.
do 12. ure

- V TRGOVINI GRADBENEGA MATERIALA VAM NUDI-
MO MOŽNOST NAKUPA GRADBENEGA MATERIALA
PO KONKURENČNIH CENAH
- V SAMOPOSTREŽBI VAM PRI NAKUPU NAD 500 DIN
PONUJAMO MOŽNOST PRODAJE NA DVA OBROKA

Demus
design

DELOVNI ČAS: vsak dan od 8.
do 16., v soboto od 8. do 12. ure

DEMUS DESIGN d. o. o.
JADRANSKA 8, PTUJ

- PONUJAMO VRHUNSKO OBLIKOVANE
STENSKÉ URE IZ LASTNE PROIZVODNJE
 - ŽENSKÉ, MOŠKÉ IN OTROŠKÉ ZAPESTNE URE
- Pridoročamo se!

★ **AVTO ŠOLA GLORIJA** ★

Sp. Hajdina 111 a

Prireja v novembru tečaj teorije iz cestnoprometnih predpi-
sov za voznike kategorije A in B in za voznike traktorjev ter
tečaj varnega dela s traktorjem.

Prijave na ☎ 775-404

Najboljši vozni park v Ptujju z vozili MAZDA 323, motornim
kolesom YAMAHA 350 — enduro in inštruktorska družina
ŠIC vas vabijo!

„DleSkar“

ZAŠČITA IN IZOLACIJE POVRŠIN, p.o.
PTUJ, HEROJA LACKA 5
☎ (062) 772-431

OBČANI!

**PO KONKURENČNIH CENAH ZA VAS IZVA-
JAMO:**

- **ANTIKOROZIJSKO ZAŠČITO:** v Kidričevem
vam delavniško zaščitimo vaše rezervoarje za
kurilno olje, vso gradbeno in kmetijsko meha-
nizacijo ter vrtno orodje...
- **AVTOMEHANIČARSKA DELA:** popravilo dizel-
skih motorjev, tovornih vozil, kompresorjev in
avtoelektrike
- **KOMPRESORSKE STORITVE IN TRANSPORTNE
STORITVE V TUZEMSKEM PROMETU**

MOŽNOST KREDITIRANJA

Pokličite nas na telefon 772-431 ali se oglašite v Lackovi ul. 5

DISKONT MARKET

SOLID

Mezgovci
☎ 062/795-483, telefax 062/795-023

ODPRTO: vsak dan razen v nedeljo
od 7.30 do 20. ure

VABI

NA KRST MOŠTA PO STAREM OBIČAJU
V SOBOTO, 10. NOVEMBRA

ob 10. in 14. uri

GOST BO KOPAJZAROV TINA IZ BERDOKOFCEV!

K **TEKSTIL KETIŠ**

ORMOSKA CESTA, ☎ (062) 776-715

PRVE NOVEMBRSKE DNI VAM NUDIMO:

— pulover — ženski — uvoz — 100% volna	360
— hlače — moške — jeans — uvoz	180
— mikice otr. — bomb. d. r.	69
— bunde — otroške — uvoz	496
— pižama — moška — uvoz HONGKONG — bombaž	199
— srajce — moške — uvoz	135
— nogavice — moške	od 14 dalje
— hlačne nogavice — ženske	od 12 dalje
— hlačne nogavice — ženske — volnene	82

**PRIDITE! PRIČAKUJEMO VAS, CENIMO VAS IN VAS
DENAR!**

Pri nakupu nad 500 din možnost plačila na dva čeka, pri na-
kupu nad 1000 din pa možnost plačila na tri čeke!

Novo Novo Novo

V čistilnici in pralnici Marjana Frangeža opravljamo
tudi vsa KROJAŠKA DELA in POPRAVILA — V
EKSPRESNEM ČASU!

ŽENSKO-MOŠKI
FRIZERSKI SALON

Brigita

(Avtobusna postaja)

Osojnikova 11,

tel.: 062 776-456

MODNE PRIČESKE ZA MLADOSTNIKE

Stanko & Terezija Vindiš
62230 Lenart, Cmureška 2.
☎ 062/724-074, 721-021

PONUJAMO:

- ribje in druge specialitete ob izbranem vinu
- prostore za večje prireditve (poroke, seminarji...)
- možnost prenočitve v prijetnih sobah za goste

**MOTEL VINDIŠ — ZA LJU-
DI Z IZBRANIM OKUSOM!**

FIBAK
ORMOŽ

D.O.O. ZA GRADBENIŠTVO
USLUGE IN TRGOVINO
Kolodvorska 6 — tel. 062/701 161

- GRADNJA GOSPODARSKIH POSLOPIJ, INDUSTRIJ-
SKIH HAL IN ZASEBNIH HIS
- ORGANIZACIJA PROJEKTRANJA
- GRADBENA DOVOLJENJA
- KOMUNALNA UREDITEV GRADBIŠČ IN ZEMLJIŠČ
- IZVEDBA PROJEKTOV DO IZROČITVE KLJUČEV
- UVOZ-IZVOZ, TRGOVINA NA VELIKO IN MALO
- SMO 20 % CENEJŠI

FIBAK — CENEJE DO URESNIČITVE VAŠIH SANJ

moška in ženska galanterija,
torbice, pasovi, denarnice ter
razni drugi usnjeni dodatki

**BOUTIQUE TORBICA —
ZNAK KAKOVOSTI!**

SAMO GLAVNIK

Odpiralni čas: od 9. do 12. in 62250 PTUJ
od 15. do 19.30, v soboto od JADRANSKA ULICA 5
9. do 12. ure TEL.: 062/771-294

*Od doma šel si brez slovesa,
ter upal si da vrneš se.
S teboj smo skupaj se borili,
da bi pregnali silo zle.
Ko si zaslutil, da zaman
tvoj boj je, naše upanje,
si nam domov poslal pozdrav
v znak, da več ne vrneš se.*

ZAHVALA

Ob boleči in prerani izgubi našega dragega moža, očeta in dedka

Franca Žibrata

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste ga spoštovali, imeli radi ter mu izkazali zadnje spoštovanje in ga z lepo mislijo v tako velikem številu pospremili k tihemu počitku.

Prisrčna hvala celotnemu zdravniškemu osebju onkološkega oddelka D.2 v Ljubljani za vso nego in trud med težko boleznijo.

Posebna hvala kolektivu Metalke iz Ljubljane in PC Ptuj, gospodu Vladu Mundi in gospodu Francu Obranu za ganljive besede slovesa, župnišću sv. Ožbalta, cerkvenim pevcem iz Majšperka in Kidričevega, Ptuj-skemu nonetu in godbi na pihala ter trobentarju Danijelu Kosu za odigrano Tišino.

Iskrena zahvala tudi bratrancu Tončku, sorodnikom, prijateljem, sosedom in znancem za izrečena pisma in ustna sožalja ter darovano cvetje.

ZALUJOČI: žena Marija, hčerka Danica, sinovi Branko, Zvonko in Miran ter vnukinja TINA.

*Truplo tvoje zemlja krije,
v hladnem grobu mirno spi,
tvoje srce več ne bije,
bolečine več ne trpiš.
Nam pa žalost srce trga,
solze lije iz oči,
dom je prazen in otožen,
ker tebe, draga mama,
v njem več ni.*

ZAHVALA

Ob boleči in neutolajljivi izgubi drage žene, mame, tašče in matere

Marije Zelenik

iz Stojancev 124

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, znancem, sodelavcem PP Ptuj, ki ste pokojnico spremljali na njeni zadnji poti, darovali za sv. maše, vence in cvetje, nam pa izrekli sožalje. Hvala g. kaplanu za opravljen obred, cerkvenim pevcem, vaškim pevkom za odpete žalostinke na domu, govornici na domu ter govorniku ob odprtem grobu.

Posebna zahvala Janku Kelencu za odigrano Tišino.

Hvala tudi delavcem internega oddelka bolnice Ptuj za oskrbo in nego pokojnice, hvala pogrebniemu podjetju »MIR« za spoštljivo opravljeno delo.

ZALUJOČI: mož Konrad, otroci: sin Franc, hčerki Marija in Kristina z družinami ter drugo sorodstvo.

*Pot nas vodi vedno tja, kjer ti spiš,
tam zopet smo v nemi bolečini,
a z nami so prelepi in bridki spomini.*

V SPOMIN

4. novembra mineva žalostno leto, odkar si nas zapustil, naš ljubi sin in brat

Milan Krajnc

Žalujoči: starši in sestri

*Niti zbogom nisi rekel,
niti roke nam podal,
smrt te vzela je prerano,
v naših srečih boš ostal.*

ZAHVALA

Ob boleči izgubi našega ljubega moža in atija

Alojza Budja

iz Belšakove 43

se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom Kmetec, Kosi in Skaza za vso pomoč v najtežjih trenutkih. Zahvaljujemo se prijateljem in znancem za darovano cvetje in vence, za ustna in pisna sožalja. Prav tako se zahvaljujemo pevskemu zboru upokojencev, govorniku krajevne skupnosti Budina-Brstje tov. Preacu in g. župniku za opravljen obred. Posebna hvala internemu oddelku in osebju intenzivne nege na kirurgiji. Hvala tudi sodelavcem Komunala — nizke gradnje Ptuj, podjetju Gradis, OŠ bratov Greif, Sp. Duplek in družini Paluc.

Vsem še enkrat iskrena hvala!

Zalujoči: žena Marija, sin Branko in hčerka Ljubica z družino.

mali oglasi

PRODAM okroglo kuhinjsko mizo, raztegljivo, ter dvosed-ležišče. Gabrovec, Kraigherjeva 7, Kidričevo, telefon: 796-596.
PRODAM hišo v centru Ljutomera. Telefon: 062/716-050. Franc Belovič, Gomila 25, Kog.
PRODAM moped APN 6, star leto in pol, za 8000 din. Sp. Velovlek 36, telefon: 776-908, popoldan.
PRODAM JUGO KORAL 60, star 6 mesecev. Tavčarjeva 2, Ptuj, telefon: 776-253.
PRODAM ZASTAVO 101 Comfort, letnik 81. Cena po dogovoru. Ogled 11. novembra 1990. Dragan Ivančić, Belšakova 12, Ptuj.

AKVIZITERJI!

Za prodajo strokovnih priručnikov in otroškega programa nudimo dober zaslužek. Tisti, ki ste brez zaposlitve ali imate proste vikende, pridružite se nam, ne bo vam žal. Sporočite svoj naslov ali številko telefona v uredništvu do ponedeljka, 12. novembra 1990.

PRODAM 80 arov mešanega gozda v Jiršovcih blizu glavne ceste Ptuj—Lenart. Informacije: Janko Dokl, Anželova 18, Rogoznica.
PRODAM VW 1300, neregistriran. Gobec, Popovci 11, Ptujška Gora.
HONORARNO zaposlimo čistilko. Hišni svet, Janez Petek, Potrčeva 50, Ptuj.
ZELO UGODNO prodam starejšo hišo v bližini Majšperka z več parcelami, telefon: 794-792.
OPRAVIČUJEM se za žaljive besede, ki sva jih izrekla Kristini Kokot iz Hrastovca 3/a, Zavrč. Silva in Milan Kokot iz Hrastovca 19, Zavrč.

ZOBNA ORDINACIJA dr. Zdenka Antonoviča v Krapi- ni, M. Gubca 49. ordinira vsak dan po dogovoru. Vse informacije po telefonu: 049/71-795.

KRATKO poročno ali birmansko belo obleko številka 38 prodam. Telefon 772-693, zvečer.
ŽITNI KOMBajn CLAAS EVROPA, sirina kose 2,20 m, ter silažni kombajn Kempper ugodno prodam. Telefon: 062/792-350.
POCENI PRODAM cirkularsko, novo, kovinsko 3-fazno, 3 kW, ali menjaj za motorno žago Stihl ali Husqvarna, prodam termoakumulacijsko peč AEG 5 kW, primerno za lokal ali delavnico, moped APN 4, TV črno-beli Gorenje in moped BT 50. Janko Čuš, Sp. Velovlek 20, Ptuj.

TURISTIČNA AGENCIJA

ANKA

SVETUJE

17. 11. VELIKOVEC, TRBIŽ
29. 11. ROMANJE V RIM
● ARANŽMANI ZA 29. NOVEMBER
30. 12. SILVESTROVANJE NA MADŽARSKEM — 4 dni
PONUJAMO UGODNO SMUČANJE, IZLETE ZA PRAZNIČNE DNI IN RAZNA POTOVANJA PO KONKURENČNIH CENAH!
T. A. ANKA, Hrvatski trg 2
☎ (062) 776-020, 776-030

OPTIKA KOBILICA iz Maribora vam nudi mehke in poltrde kontaktne leče vrhunske kvalitete po ugodnih cenah. Vse informacije po telefonu 23-254. Priporoča se OPTIKA KOBILICA, Gregorčičeva 11, Maribor.

PRODAM telico simentalno in ŠKODO S 110. Alojz Toplak, Mestni Vrh 99, Ptuj.
PREKLICUJEM spričevalo gostinske sole za I., II. in III. ter zaključno št. 115/79 na ime Slavko Cvetko, Perštinici 2, Tomaž.
RAČUNALNIŠKO PREPISUJEM, in to zelo poceni, razne dopise in diplomatske naloge. Informacije: Kojc, tel. 222-094 — do 15. ure, 794-696 — po 16. uri.
PRODAM zidani štedilnik za centralno 28000 kalorij, nerabljen. Naslov v upravi.
PRODAM ZASTAVO 101, letnik 1981, registrirano do oktobra 91, na naslov Ivan Seid, Trstenjakova 16, Ptuj, telefon: 773-404, po 15. uri.
PRODAM barvni TV Kamacrown, ekran 51, star 2 meseca. Cena 700 DEM. Telefon: 771-867.
PRODAM semenski krompir igor, 2. letnik. Cimerman, Markovci 57.

FOTO CILKA Gorišnica (pri cerkvi) sporoča strankam, da izdeluje fotografije za dokumente v coloru takoj. Delovni čas od 8. do 12. ure in od 17. do 19. ure. Telefon: 795-169, stanovanje. Se priporoča!

UGODNO PRODAM električni pianino znamke Hohner. Arbajterjeva 9/1, telefon: 773-288.
PRODAM hladilnik Rade Končar, 250 litrov, s skrinjo, 50 litrov, star 5 let. Telefon: 776-473.
SPREJMEM finančno delo za 2—3 ure dnevno ali ob sobotah. Ponudbe na upravo pod »Pogodbeno«.
PRODAM suhe smrekove fosne. Telefon: 769-124, med 16. in 18. uro.
PRODAM trajnogorečo peč, staro dve leti, po polovični ceni. Telefon: 773-784.
PRODAM traktor DEUTZ 4506, letnik 1981. Karl Golnar, Slavšina 54, Vitomarci.
PRODAM koruzo v storžih. Podvinci 57.
PRODAM APN 6, star nekaj mesecev. Telefon: 775-263.

ZIDARSKA IN KERAMIČARSKA DELA opravljam. Telefon: 766-805.

ZAMENJAM trisobno stanovanje brez centralne za enako ali dvoipol-sobno v bloku. Bezjak, Miklošičeva 10, Ptuj.
SADNA DREVESCA raznih sort jablan, hrušk, češenj, višenj, sliv in marelice vam nudi drevesnica Čeh, Selce — Voličina, vsakodnevno, tudi v soboto in nedeljo, od 8. do 15. ure ob primernem vremenu. Telefon: 724-923.
PRODAM traktor ŠTÖRE 402 s kabinom in bočno koso GRAMIP. Gajser, Draženci 88.
PRODAM kravo s tetelom. Gajser, Draženci 88.
POCENI prodam kozo. Tašner, Grajenščak 79/A.
PRODAM LADO SAMARÓ, staro 7 mesecev. Mirko Zadravec, Janežovski Vrh 3, Destrihk.

S svojim smehom vsakega osrečiti si znal, pred usodo neizprosno, sam nemočen si ostal.

V SLOVO

Franču Žibratu

Žalujoči: Janja, Dubravka, Vesna in Brane

Skrb delo in trpljenje tvoje je bilo življenje, bolečine in trpljenje si prestal, zdaj lahko boš v grobu mirno spal.

V SPOMIN

10. novembra bo minilo leto žalosti, odkar nas je zapustil dragi mož, oče in dedek

Janez Murko

iz Janežovskega Vrha 47

Hvala vsem, ki stojite ob njegovem grobu ter mu prinašate cvetje in prižigate svečke.

Vsi njegovi

PRODAM kravo simentalno, brejo 6 mesecev. Avgust Zemljič, Savci 7 (milin) 62258 Tomaž pri Ormožu.
PRODAM nov 126 PGL, še neregistriran, novo športno kolo ter ZASTAVO 1300. Telefon: 771-449, 795-446.
PRODAM telico črno-bele barve, staro 12 dni. Jože Jurkovič, Vinski Vrh 7, Miklavž, tel. 717-097.
TERMOAKUMULACIJSKO in lončeno peč ter krzveno jakno prodam. Telefon: 772-770.
PRODAM več plemenskih krav. Ogled in prodaja v soboto, 10. novembra 1990. Elizabeta Babusek, Rabelčja vas 26, Ptuj.
PRODAM mlado kravo simentalno, brejo, nadoji 8 l mleka na dan. Alojz Vihar, Videm 40.

TV VIDEO SERVIS CANKARJEVA 4, Ptuj

Obveščamo cenjene stranke, da pričemanjamo servis tudi na domu. Naročila sprejemamo vsak dan od 8. do 16. ure na telefon: 771-007.

PRODAM kravo, brejo osem mesecev. Voglar, Formin 12/A.
PRODAM zamrzovalno omaro, pralni stroj na dva obroka, telefon: 796-353, popoldan.
PRODAM VW hrošča, letnik 1975, registriran do marca 1991, ter 126 P. Franc Benko, Svetinci 7, Destrihk.
UGODNO PRODAM otroško sobo. Petek, Zechnerjeva 3 (Rogoznica), Ptuj, telefon: 775-202.
PRODAM ZASTAVO 101, letnik 1978, registrirana do oktobra 1991. Informacije 773-164 od 7. do 15. ure ali na naslov Franc Petek, Polenci 33, Polensak.
PRODAM LADO 1200 za 2000 DEM. Telefon: 771-594.
1 ha travnika prodam v Spodnjem Leskovicu ob glavni cesti in hlevski gnoj. Pobrežje 112, Videm.

SERVIS ZAMRZOVALNI-KOV. Vam skrinja toči, rosi ali se na njej nabira led. Delo opravimo takoj, strokovno in z uvoženimi materiali. Stroške popravila vam zavarovalnica povrne. Garancija 3 leta. Miran Zlahtič, Zagrebška 54, Ptuj.
Pokličite: 062/774-806.

SAT PTUJ SATELITSKI SISTEMI

SISTEMI, SESTAVLJENI IZ VEČ RAZLIČNIH VELIKOSTI ANTEN, Z ELEKTRONSKO OPREMO ZNAMENITIH SVETOVNIH DRUŽB. MOŽNOST SPREJEMA OD 60 DO 180 SATELITSKIH TV PROGRAMOV V STEREO TONU, TUDI VSEH RADIJSKIH PROGRAMOV.

CENA KOMPLETA OD 8.500.— DO 11.000.— DIN Z MONTAŽO IN GARANCIJO!

INFORMACIJE PO TELEFONU ALI NA NASLOVU VSAK DAN OD 7. DO 8. IN OD 15. DO 16. URE

MARJAN ŠERUGA
ROGOZIŠKA C. 16, 62258 PTUJ
Tel.: 062 775 328

radio TEDNIK ptuj

RAZISKAVE SO POKAZALE, DA SE VELIK DEL MALIH, SREDNJIH IN VELIKIH PODJETIJ, KI SO USPEŠNA, ODLOČI ZA STALNE IN OBČASNE EKONOMSKO-PROPAGANDNE (REKLAMNE) AKCIJE. TO JIM PRINAŠA TELE KORISTI:

- podjetja, ki so bila ustanovljena, poskušajo z ekonomsko-propagandnimi akcijami predstaviti svoje proizvode in storitve kupcem, hkrati pa utrjujejo svojo podobo na tržišču. Cilj takšnih akcij je širjenje kroga kupcev in poslovnih partnerjev, to pa ima ugoden povratni učinek na uspešnost poslovanja podjetij.
- uspešna podjetja reklame ne pojmujejo kot strošek, ampak kot nujno naložbo, ki je izjemnega pomena za nadaljnji razvoj in uspešno poslovanje.

ČE SE ŽELITE PRIDRUŽITI USPEŠNIM NA PTUJSKO-ORMOSKO-LENARŠKO-BISTRISKEM PODROČJU, SE OBRNITE NA NAS, NA PROPAGANDNO SLUŽBO PRI RADIU-TEDNIK PTUJ, RAJČEVA 6, ☎ 771-226 in 771-261, telefax 771-225.

POMAGALI VAM BOMO Z NASVETI!

POZOR!

PROPAGANDNE OGLASE SPREJEMAMO TUDI ZA MARIBORSKI VEČER IN VSA DRUGA SREDSTVA JAVNEGA OBVEŠČANJA NA SLOVENSKEM!

Le srce in duša ve, kako boli, ko tebe več ni.

ZAHVALA

Ob boleči in nenadomestljivi izgubi dragega očeta, tasta in starega očeta

Simona Zajška

iz Podlehnik 72

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, znancem in sosedom, ki ste prišli k njegovemu mnogo preranemu slovesu, mu darovali vence in cvetje ter sočustvovali z nami.

Iskrena hvala g. župniku Frančku in patru Jožetu za lepo opravljen obred, pevcem za odpete žalostinke in g. Fegušu za odigrano Tišino. Prisrčna hvala velja tudi g. Slehtu za izbrane besede.

Vsem še enkrat iskrena hvala.

Žalujoči: sinovi Tone, Milan, Simon in hčerka Stefka z družinami.

Vodne zdrahe lahko reši le ptujski vodovod

Že v prejšnjem Tedniku smo opozorili na resne težave, ki jih imajo v KS Grajena zaradi sporov z zajetjem pitne vode v Krčevini. Očitno je, da se je vse skupaj zataknilo zaradi preobremenjenosti prvega zajetja, ki je bilo grajeno le za štiri zasebne graditelje. Vode je za vseh 48 sedanjih porabnikov premalo, saj so med njimi tudi lastniki večjih perutninskih farm, vmes pa je očitno tudi preveč zlobe in premalo razumevanja. Sicer pa dajmo besedo predstavnikom obeh taborov in krajevne skupnosti: morda vam bo po njihovih izjavah slika jasnejša.

Štefan Jurancič, eden prvih štirih zasebnih graditeljev zajetja: »Gradnja prvotnega vodovoda smo pričeli leta 1967. Moj sosed, sedaj že pokojni Franc Kamenšek, se je takrat dogovoril z lastnikom zemljišča, kjer je zajetje, da se lahko izkoplje studenec z zajetjem za odvzem vode. Dogovoril se je tudi za vse druge pravice, kot je recimo hoja po zemljišču, dovoz in popravila. Ker je bila investicija za tiste čase izredno velika, je predlagal, da se v akcijo vključimo še mi, torej Jurancičevi, poleg nas pa še Krambergerjevi in Kokolovi. Skupaj smo bile torej štiri stranke in smo se lotili gradnje vodovodnega omrežja do svojih hiš. Ker so bile naše hiše oddaljene po 500 m, je bil to za vsakega od sodelujočih velik denar. Leta 1968 smo vodovod s skupnimi močmi vseh štirih tudi končali. V Krčevini smo zgradili svoje zajetje in »uživali luksuz« — vodo v hiši. Tako smo do leta 1978 živeli mirno, brez zapletov in težav. Tisto leto pa se je v Grajeno priselilo veliko novih družin, ki seveda niso imele vode, zato je KS pričela iskati najustreznejšo rešitev. Najprej so se nameravali vključiti na ptujski vodovod, ker pa ni bilo dovolj denarja, so poiskali začasno rešitev v tem, da bi naše zajet-

tje razširili in napeljali vodo tudi za druge Mirko Vaupotič, ki je bil takrat menda predsednik KS, je prišel k nam in predlagal, da bi to storili, saj nam je voda tako rekoč tekla prek roba. Sprva smo bili skeptični, saj je bilo kar nekaj sestankov, preden smo se strinjali, da poleg našega zgradimo novo zajetje, kjer naj bi zbirali presežek vode iz našega zajetja. Takrat je bila ta dodatna voda namenjena za 17 novih strank. Med gradnjo novega zajetja pa je naše počilo, saj ni bilo armirano, prepričan pa sem, da so novo zajetje zgradili tudi približno našega in ni vzdržalo. Tovariš Vaupotič je takrat predlagal, da zadevo rešimo tako, da v novem zajetju enostavno priključimo še našo cev. Pa se tudi s tem nismo strinjali, saj smo pričakovali, da bo sčasoma vode za vse premalo. Zato smo se dogovorili, da bo naša cev priključena le pod pogojem, da bo 5 cm nižja od njihove, s čimer smo se zavarovali, da nam le ne bi zmanjkalo vode. In tako smo pozneje tudi storili. Kakih 5 let ni bilo nobenega problema. Vode je bilo dovolj, bila je zdrava in čista.

VODE PRIČNE ZMANJKOVATI

Ker pa so se ljudje priseljevali

na črno in legalno, je vode kmalu pričelo zmanjkovati. Leta 1983 pa so nastopile že resne težave, kajti od takrat naprej ostajajo nekateri brez vode tudi po več dni, nam pa je seveda ne zmanjka, ker imamo cev nižje. Nekdo je predlagal, da naj bi obe cevi izenačili in bi tako bilo vse urejeno. Pa mislim, da ni tako, saj je zajetje za 40 sedanjih porabnikov (za več kot 100 ljudi) očitno premajhno. Ker so kljub vsemu vgradili v zajetje koleno, ki je obe cevi povezovalo, je stvar prišla celo na sodišče. To je na razpravi razsodilo, da gre za motenje posesti in da se naj koleno odpravi, da bi nastal prvotni položaj. Kasneje pa smo (ne vemo zakaj) prejeli sklep sodišča, da mora vendarle ostati tako, kot je — torej s kolonom. Mi se s tem nismo mogli strinjati, saj je vode zmanjkovalo tudi nam, vendar na sestankih nismo prišli do veljave, saj smo vedno ostali v manjšini. Če bi kdo videl naše sestanke... to je kričanje in žaljenje.

Kljub vsemu pa delno razumemo druge kraje, saj so bili po svoje ogojufani. KS jim je obljubljala vodo, dobili pa je niso. Upravičeno se borijo za vodo, ki je v življenju še kako pomembna, in mislim, da imajo do nje vso pravico. Tega jim nihče ne krati, vendar naj je ne jemljejo nam od ust; mi smo si svoj problem rešili leta 1981!

Resne težave so nastopile v jesenski suši. Vode je pričelo primanjkovati vse pogosteje in temperatura je močno poskočila. Ta-

ko so prišli spet do ideje, da obe cevi združijo, spodaj v dolini pa naredijo povezavo. S tem se seveda ne moremo strinjati, saj bi ob pomanjkanju zagotovo ostali brez vode, ki bi stekla v dolino — naše hiše pa so zgoraj. Na osnovi sprejetega sklepa enega izmed mnogih sestankov, kjer smo bili preglašovani, so delavci Komunalne sicer že prišli na ogled k zajetju. Nekaj so počistili in malce uredili, vendar smo se z njimi pogovarjali in povedali so, da s povezavo ne bi bilo več vode. Torej je nesmisel to počenjati. Rešitev bi bila edino v poglobitvi in razširitvi zajetja, kar pa bi stalo še več kot priklon na mestni vodovod. Zato menim, da bi bila rešitev vseh vodovodnih zapletov v tem, da bi čimprej speljali akcijo za priključitev na ptujsko vodovodno omrežje.

OBOJI IMAJO PRAV

Mirko Vaupotič, bivši funkcionar KS: »Škoda, velika škoda, da se vse skupaj že tako dolgo vleče, saj bi lahko ljudje naredili dosti več, če bi se pametno sporazumevali. V tistem času, ko se je delal nov priključek, sem bil predsednik zbora delegatov v KS. Pred starimi oziroma prvimi štirimi koristniki se čutil krivec, ker so mi pravzaprav verjeli in so prav zaradi mojega posredovanja dovolili priklon novim koristnikom. Nove variante smo pričeli iskati po problemih, ki so nastopili v takrat adaptiranem zadruženem domu, kjer smo dobili tri nova stanovanja brez vode.

Tako smo šli v Krčevino, kjer je bil še presežek vode in smo ga želeli izkoristiti. To smo tudi storili, čeprav dogovor med starimi in novimi koristniki ni bil niti kratek niti lahek, vendar z varianto, da napeljemo novim koristnikom vodo iz cevi, ki je 5 cm višje od stare. To je bila za tisti čas kar primerna rešitev za obe strani. Tako smo akcijo nadaljevali in jo izpeljali. Pozneje pa se je zaradi vse večjega števila odjemalcev očitno zataknilo...«

Zagotovo je vodni spor v selo breme tudi Janezu Vrtiču, sedanjemu predsedniku sveta KS Grajena: »Res je — obe izjavi mojih predhodnikov sta resnični.

Oba imata prav. Vendar naj bi jaz skrbel kot predsednik sveta za mirno življenje svojih sokrajanov, torej moramo zagotoviti tudi nemoteno oskrbo s pitno vodo prav za vse. To pomeni, da se bomo morali na nek način dogovo-

Staro in novo zajetje v Krčevini, ki buri duhove Grajenčanov. (Foto: M. Ozmeč)

riti, vsaj za ta čas, dokler ne pride do mestnega vodovoda.

Mislim, da bi tisti, ki so prvi pričeli graditi vodovod, morali razumeti, da so tudi drugi ljudje; sokrajani, ki so prišli živet v našo KS, so vode nujno potrebni. Če so jo do pred kratkim imeli, potem moramo najti način, da jim jo zagotovimo tudi vnaprej. Ali jo bomo vozili ali pa se bomo priključili na ptujski vodovod, se moramo še odločiti. Nikakor pa niso rešitev hitro sklicani sestanki in preglaševanje ene strani ter neposlušanje druge. Takšno ravnanje resnično ne vodi k mirnemu življenju, ki pa je naš skupni cilj.

Danica Gajzer, predsednica odbora za gospodarjenje z vodo: »Leta 1978 smo zbrali denar in odkupili zemljišče, na katerem je sporno vodno zajetje. Najprej nas je bilo okoli 20, pozneje pa še nekaj več. Denar smo zbrali po pogodbah in ves material — od cevi naprej — kupili prek KS. Vse smo opravili s prostovoljnimi delom. Kakih 5 let je bilo mirno, ko pa je Kokol, mislim da leta 1984, zgradil hleve za okoli 20.000 piščancev, so se pričeli resni problemi. Zato smo leta 1985 od Mirka Vaupotiča zahtevali, da zadevo uredi, saj smo vsi plačali in delali za to, da bi dobili vodo. Posredovali smo tudi na Občinski komite za gradbene in komunalne zadeve, posredovali smo prek javnega pravobranilstva. Vse skupaj je šlo tako daleč, da smo prišli še na sodišče, celo na višje sodišče v Mariboru, ki je razsodilo, da je voda za vse. Žal se štirje prvi graditelji s tem niso strinjali in problemi so bili še naprej. V najhujši zimi smo bili tudi po 8 dni brez vode in mislite si, kako je to hudo. Lani smo po 14-dnevni krizi razrešili dotodanji odbor za gospodarjenje z vodo in izvolili novega. Sklenili smo, da očistimo zajetje in končno uredimo status. Sprejeli smo celo pravilnik o odjemu vode: sklenili smo, da namestimo števec. Kljub vsem sporom smo zgradili novo zajetje, ki je z dotoda-

njih 25 kubičnih metrov vode povečalo zmogljivost na 34 kubičnih metrov. Če je povprečna poraba gospodinjstva okoli 400 l, bi moralo biti vode za vse dovolj. Pa je očitno ni.

V tem času nam je Drago Kokol obljubil, da bo do konca marca letos zmanjšal odjem za 30 odstotkov in si zgradil lastno zajetje. Žal tega do danes ni storil. V zajetju pa sta še zmeraj 2 cevi, ena 5 cm nižja od druge, saj so nam na Krambergerjevem zemljišču izkopal cev, ko smo hoteli narediti prevezavo. Zagrozili so tudi, da bodo cev presekali, če bomo poskusili znova. V jesenskem kriznem obdobju smo zaradi hudega pomanjkanja vodo pričeli dovažati z gasilskimi cisternami. V zajetje smo prepegljali po sedem cistern na teden, vendar je vode še naprej primanjkovalo. Zato smo 18. oktobra ponovno sklenili, da čimprej zgradimo prevezavo ter da Komunalna očisti zajetje, ki je občasno tudi sanitarno vprašljivo. Delavci so prišli, vendar so jim delo nekateri krajanji preprečili. V tem času pa se je zgodil »ču-dež«, saj voda spet teče v vseh pipah brez zastojev...«

Očitno je torej, da imajo grajske vodne zdrahe dve plati, nekateri iščejo že tretjo resnico. Očitno je tudi, da so prvi štirje graditelji zajetja v igro vpleteni na silo in da jih je nekdo močno potegnil za nos. Resnici na ljubo je treba vendarle reči, da so Jurancič, Kramberger, Kamenšek in Kokol svoj vodni problem rešili že leta 1968. Res pa je tudi, da so bili izigrani tudi drugi krajanji, ki so se priključili na zajetje pozneje. Dali so denar, kopali, delali v prepričanju, da bo nekoč v njihove hiše le pritekla tekoča pričakovana voda. Pa je ob sušnih obdobjih vedno primanjkuje. Ne gremo se razsodnika, vendar bolj ko pre-mišljujemo, bolj je na dlani, da bodo vodne razprtije zglajene šele, ko bo v Grajeno pritekla voda iz ptujskega vodovoda.

M. Ozmeč

POPLAVE V LENARTU

65 milijonov škode

Tudi v lenarški občini je škoda zaradi poplav velika. Poplavile so Pesnica, Ščavnica, Velka in Globovnica. Največja je škoda na kmetijskih površinah, kjer je voda ostala več kot tri dni in so bile posejane s pšenico. Ocenjujejo, da je takih površin 300 ha, k temu pa prištevajo še škodo, ki je nastala z zamuljanjem melioracijskih jarkov. Skupno škodo v kmetijstvu so v ponedeljek ocenili na 30 milijonov dinarjev. Tudi na stanovanjskih in gospodarskih objektih je nekaj škode. Dve kmetiji sta utrpeli močne posledice poplav v Pesniški dolini, po ena pa pri jezeru Radehova in ob Globovnici (Malna) ter mlin v Ščavniški dolini. Največ škode je na cestisih in mostovih, nekaj zaradi poplav, nekaj pa zaradi zemeljskih plazov. Ti so zasuli krajevno cesto v

Partinju in gospodarsko poslopje v Žerjavcih.

Na cestah je škoda predvsem zaradi tega, ker je voda odnesla zgornje plasti gramoza. Ocenjujejo, da je tako poškodovanih okoli 80 km krajevnih cest. Če k temu prištevamo še dva popolnoma uničena mostova in veliko brvi, potem je skupno ocenjena škoda na lokalnih in krajevnih cestah 35 milijonov din.

V industrijskih in obrtnih zgradbah večje škode ni bilo. Avgust Zavrnik, predsednik lenarškega izvršnega sveta, je pripomnil, da so škodo v lenarški občini ocenili realno, saj ne želijo zmanjšati pomoči področjem, ki so veliko bolj poškodovana kot pri njih. Reagiranje gasilcev in štaba za civilno zaščito je ocenil kot dobro.

d. l.

Govori se . . .

... da je prva gostja Zlatega Noja razbila ogledalo in se šele po posredovanju modrih angelov umirila. Pristojni so potrdili, da gre za sorodnico Kuno Zlatico.

... da strelna luknja na upravni zgradbi TGA ni povezana niti s teroristično niti s socialrevolucijsko skupino, pač pa s posamezniki, ki so tako v zadnjem trenutku preprečili vstop jelenu. Bajje je prinašal nesramno sporočilo elektrogospodarstvenikov.

... da delavci nedavno propadle ptujske tovarne nočejo plače ne za maj ne za naslednje mesece. Njihov denar namreč stečajno vodstvo pametno vlaga — pomaga opremljati trgovino v »njihovi« tovarni. Še vedno velja, da denar dela denar!

... da se je občinski XM odpeljal iz Haloz naravnost na posvet o šolstvu v Avstrijo. Povezanost obojega zaenkrat še ni znana, gotovo pa je zelo pomembna, pomembnejša kot istočasni sestanek o škodi po poplavah v Ljubljani.

... da so se kot posebno delovni pokazali člani ene izmed ptujskih strank in sicer pri prodaji prvonovembrskih artiklov — za svojega predsednika.

... da so politiki vedno bolj zgodovinarji, saj jih bolj zanimajo kosti umrlih kot živih občanov.

... in res je, da zaradi pietete nekaterih dogodkov ne moremo objaviti.

GRADITELJI POZOR!

GREDIS d.o.o.
Novo selo Rok, R. Končara 16 — Čakovec,
tel.: (042) 811 685, podjetje za proizvodnjo in prodajo:
● stropni nosilci
● stropna polnila
● in ostali gradbeni material
Delovni čas od 7. do 18. ure.
● zelo ugodne cene ● dobava takoj ● večje količine dostavimo na dom brezplačno

MYDREN
OBLIKOVALEC POPOLNE POSTAVE

SPORTARREDO

KOZMETIČNI PREPARAT MYDREN OMOGOČA:

- odpravo celulita
- hujšanje
- limfno drenažo
- pasivno gimnastiko

Frizersko-kozmetični salon

VERA NAHBERGER
Miklošičeva ul. 3, PTUJ
(062) 772-482

TREŠČIL V NASIP

Po cesti proti Gradišču v Slovenskih gorah je v ponedeljek, 29. oktobra, vozil osebni avto Drago Purgaj iz Cerkvenjaka. V blagem desnem ovinku zunaj naselja Zgornje Verjane je s srednjimi kolesi zapeljal na travo ob desni strani ceste in zaneslo ga je v občestni jarek. Za tem je treščil v nasip in avto se je prevrnil na bok. Pri tem je bila hudo ranjena sopotnica v avtomobilu Sonja Mauko iz Vanetine, KS Cerkvenjak, in so jo prepeljali v ptujsko bolnišnico.

NEPRAVILNO PREHITEVANJE PRI PODLEHNIKU

Na magistralni cesti pri Podlehniku je prišlo v soboto, 3. novembra, do trčenja dveh osebnih avtomobilov, v katerem so bile tri osebe hudo ranjene, trije pa lažje. Do trčenja je prišlo zato, ker je voznik opla Ivan Kuričič iz Duge Rese začel prehitovati avto, ki je vozil pred njim, prav tedaj, ko je nasproti pripeljal z zastavo 128 Živorad Adamovič iz Batajnice. Adamovič se je poskušal trčenju izogniti tako, da se je umikal na bankino, vendar zaman: opel je njegov avto zbil v jarek. Pri trčenju so bili hujše poškodovani voznik Adamovič in sopotnik v njegovem avtomobilu Nenad Šujica iz Novega Beograda ter Nikola Sertič iz Jezerane, sopotnik v oplu. Voznik Kuričič in drugi njegov sopotnik Jozo Rajkovič ter Nenad Keler, drugi sopotnik iz zastave, pa so bili la-

ČRNA KRONIKA

zje poškodovani. Vsi so bili prepeljani na zdravljenje v ptujsko bolnišnico.

V SPANJU SE JE HUDO OPEKEL

Prejšnjo soboto proti večeru je v postelji utrujen zaspal 70-letni Franc Vaupotič iz Male vasi, KS Gorišnica. Preden je zaspal, ni ugasnil luči, ki je gorela ob vzgljavi. Med spanjem se je posteljina dotaknila žarnice in se vnela. Plameni so močno opekli Vaupotiča, ki se je v zadnjem trenutku prebudil in se rešil iz plamenov. Prepeljali so ga v ptujsko, nato pa v mariborsko bolnišnico, kjer se zdravi.

PADEL PRED SVOJ MOPED

V nedeljo, 4. novembra, ob 7.30 se je po lokalni cesti skozi Zgornje Verjane, občina Lenart, peljal na kolesu z motorjem 16-letni D. Š. Na gramozni cesti je zapeljal v lužo in voda ga je poškropila. Pogledal je po sebi, pri tem je moped zdrsnil, izgubil je ravnotežje in padel pred svoje kolo. Pri padcu se je hudo ranil in so ga prepeljali v bolnišnico.

PADEL NA BETONSKA TLA

Anton Bele iz Zgornje Senarske v občini Lenart je obnavljal barvo na lesenem podkapu svoje hiše tako, da je k steni prislomil lestev, splezal nanjo in se lotil dela. Lestev je zdrsnila in Bele je z višine več kot dveh metrov pa-

del na betonska tla, kjer je obležal v nezavesti. Prepeljali so ga na zdravljenje v mariborsko bolnišnico.

ZGOREL TELEVIZOR

V petek, 2. novembra, okoli 4. ure zjutraj je iz neugotovljenega vzroka zagorel televizijski sprejemnik v kuhinji Ivana Ambroža s Spodnje Hajdine 18. Požar se je hitro razširil po kuhinji in uničil nekatero elemente, preden so ga pogasili. Po prvi oceni je škoda za okoli 50.000 dinarjev.

FF

TEDNIK

TEDNIK je naslednik Ptujkega tednika oziroma Našega dela, ki ga je ustanovil Okrajni odbor OF Ptuj leta 1948.

Izdaja Zavod za časopisno in radijsko dejavnost RADIO-TEDNIK PTUJ. UREDNIŠTVO: Franc Lachen (direktor in glavni urednik), Ludvik Kotar (odgovorni urednik), Jože Šmigoc (pomočnik odgovornega urednika in lektor), Štefan Pušnik (tehnični urednik); Jože Bračić, Ivo Ciani, Majda Goznik, Darja Lukman, Martin Ozmeč, Vida Topolovec, Nataša Vodusek in Milena Zupanič (novinarji). PROPAGANDA: Oliver Težak. NASLOV: Radio-Tednik, Raičeva 6, 62250 Ptuj, p.p. 99; tel. (062) 771-226; faks (062) 771-223. Celoletna naročnina 350 dinarjev, za tujino 600 dinarjev. ŽIROČUN pri SDK Ptuj: 52400-603-31023. Tisk: GZP Mariborski tisk Maribor. Na podlagi zakona o obdavljenju proizvodov in storitev v prometu je TEDNIK uvrščen med proizvode, za katere se temeljni davek ne plačuje.

MESTNI KINO PTUJ

ROBOCOP 2
ameriški barvni film
od 8. do 11. novembra
ob 18. in 20. uri

ČEDNO DEKLE
ameriški barvni film
od 15. do 18. novembra
ob 18. in 20. uri

PTIČ NA ŽICI
ameriški barvni film od 22. do 25. novembra
ob 18. in 20. uri